

MELLANRUMMET

En studie om metoder och principer för att stärka ungdomars inflytande i offentliga rum

The In-Between Space - A study on methods and principles to strengthen youth influence in public spaces

Jenny Bria

Självständigt arbete • 30 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning
Landscape Architecture Master's Programme
Alnarp 2025

Mellanrummet – En studie om metoder och principer för att stärka ungdomars inflytande i offentliga rum

The In-Between Space – A study on methods and principles to strengthen youth influence in public spaces

Jenny Bria

Handledare: Maria Kylin, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning
Examinator: Helena Mellqvist, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning
Bitr. examinator: Linnéa Fridell, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning

Omfattning: 30 hp
Nivå och fördjupning: A2E
Kurstitel: Independent Project in Landscape Architecture
Kurskod: EX0852
Program: Landscape Architecture Master's Programme
Kursansvarig inst.: Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning

Utgivningsort: Alnarp
Utgivningsår: 2025
Omslagsbild: Jenny Bria

Upphovsrätt: Alla bilder används med upphovspersonens tillstånd.

Nyckelord: fallstudie, metoder, ungdomsinflytande, delaktighet, process, offentliga rum, platsutveckling, palimpsest, principer, dialog, medskapande, samverkan.

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap
Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver godkänna publiceringen. Om du kryssar i **JA**, så kommer fulltexten (pdf-filen) och metadata bli synliga och sökbara på internet. Om du kryssar i **NEJ**, kommer endast metadata och sammanfattning bli synliga och sökbara. Fulltexten kommer dock i samband med att dokumentet laddas upp arkiveras digitalt.

Om ni är fler än en person som skrivit arbetet så gäller krysset för alla författare, ni behöver alltså vara överens. Läs om SLU:s publiceringsavtal här: <https://www.slu.se/site/bibliotek/publicera-och-analysera/registrera-och-publicera/avtal-for-publicering/>.

☒ JA, jag/vi ger härmed min/vår tillåtelse till att föreliggande arbete publiceras enligt SLU:s avtal om överlåtelse av rätt att publicera verk.

☐ NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.

Tack!

Till alla ungdomar från Dalhem, Drottninghög och Fredriksdal: Tack för att ni ville delta i denna studie och ställde upp på att dela med om er vardag. Ni är studiens hjärta. Det gjorde fältarbetet både rikare och roligare. Era röster har lagt flera lager av insikter som bär hela arbetet.

Ett varmt tack till områdets eldsjälar; Bylbyl, Lutfi och Fia. Genom ert otroliga engagemang och stöd, kände jag mig som en i gänget under processens gång. Ni är inspiratörer och är därmed oerhört viktiga för samhällets unga människor. Er närvaro i studien har gett mycket mer än delade kunskaper.

Särskilt tack till Samir Kafedzic, projektledare för DrottningH. Tack vare din positiva inställning och ditt generösa stöd med att koppla ihop mig med de rätta personerna har arbetet kunnat genomföras och drivas framåt. Jag vill även tacka Rana på Helsingborgshem samt Moa och Christina på Stadsbyggnadsförvaltningen för intressanta samtal och delade erfarenheter.

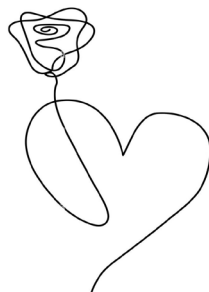
Maria Kylin! Det har varit en ära att få ha dig som handledare. Jag minns när jag skrev min kandidatuppsats och blev inspirerad av din avhandling *Från koja till plan – Om barnperspektiv på utemiljön i planeringssammanhang*. Inte visste jag då att jag några år senare skulle hamna på SLU och bli handledd av dig. Din skärpa och ödmjukhet har lett mig genom skrivprocessens alla svängar.

Ett stort tack riktas även till studiens examinatorer, Helena och Linnéa, för ert genuina engagemang i ämnet och för de insiktsfulla diskussioner ni bidragit med som fördjupat arbetet.

Slutligen. Till min älskade dotter Tanya: Tack för att du påminner mig att stanna upp och vara i nuet.

Varma hälsningar,

Jenny Bria

Sammanfattning

Uppsatsen undersöker hur ungdomars delaktighet kan utvecklas till verkligt inflytande i utformningen och användningen av offentliga rum. Studien bygger på en kvalitativ fallstudie i Drottninghög, Dalhem och Fredriksdal (DDF) i Helsingborg, där en deltagandemetod prövats tillsammans med ungdomar mellan 13–18 år. Metoden bygger på metodtriangulering med fotodokumentation, korta individuella intervjuer och kartövningar. Förutom deltagandemetoden genomfördes även platsstudier, intervjuer med lokala aktörer och processanteckningar i form av en forskningsdagbok.

Resultaten visar att gemenskap och socialt sammanhang väger tyngre än platsens fysiska utformning, men att ungdomar samtidigt efterfrågar tillgängliga, trygga och flexibla ytor för att kunna vara tillsammans på egna villkor. Ungdomars närvaro uppfattas däremot ofta som problematisk av vuxna, präglad av områdets tidigare utmaningar, vilket skapar ett förtroendegap: ett mellanrum.

Mellanrummet får i denna studie en flerdimensionell betydelse. Det syftar dels på ungdomstiden som en övergångsfas mellan barndom och vuxenliv och dels som de odefinierade platserna i staden där ungdomar skapar egna sätt att vara. Samtidigt beskriver mellanrummet också glappet mellan kommunens ambition att välkomna invånarnas åsikter och det faktiska inflytande som ungdomar ges i praktiken.

Som svar på detta mellanrum, formuleras *Palimpsest*: ett processinriktat ramverk bestående av tre principer och tillhörande metoder som stegvis kan stärka ungdomars inflytande i platsutveckling. Ramverket bygger på dialog, tillit och kontinuerlig utvärdering och ser den fysiska platsen som något som successivt byggs upp lager på lager genom medskapande. För att omsätta dessa principer i praktiken kompletteras ramverket med en platsbaserad samverkansmodell som konkretiserar hur långsiktig samverkan mellan ungdomar, lokala aktörer och kommunala förvaltningar kan organiseras.

Studien bidrar därmed med ett praktiskt tillämpbart ramverk för kommunal planering och platsutveckling, som normaliserar ungdomars närvaro i stadens offentliga rum och gör deras påverkan synlig, meningsfull och bestående över tid.

Nyckelord: fallstudie, metoder, ungdomsinflytande, delaktighet, process, offentliga rum, platsutveckling, palimpsest, principer, dialog, medskapande, samverkan.

Abstract

This thesis examines how youth participation can be developed into genuine influence in the design and use of public spaces. The study is based on a qualitative case study in the neighborhoods of Drottninghög, Dalhem och Fredriksdal (DDF) in Helsingborg (Sweden), where a participatory method was tested together with young people aged 13–18. The method applies methodological triangulation combining photo documentation, short individual interviews and mapping exercises. In addition to the participatory method, site observations, interviews with local stakeholders and a process notes in the form of a research diary were also conducted.

The results show that social connection and a sense of community are valued more highly than the physical design of a place, while young people simultaneously express a need for accessible, safe and flexible spaces where they can spend time together on their own terms. However, youth presence in public spaces is often perceived as problematic by adults, shaped by the area's previous challenges, creating a trust gap: "*mellanrummet*" or a space *in between*.

In this study, the "*in-between space*" takes on a multidimensional meaning. It refers both to youth as a transitional life stage between childhood and adulthood, and to the undefined places in the city where young people create their own ways of being. At the same time, it also describes the gap between the municipality's ambition to include citizens' voices and the actual influence granted to young people in practice.

As a response to this in-between space, the thesis introduces *Palimpsest*: a process-oriented framework consisting of three principles and corresponding methods designed to gradually strengthen youth influence in place development. The framework is based on dialogue, trust and continuous evaluation, and views the physical environment as something that built up layer by layer through co-creation. To translate these principles into practice, the framework is complemented by a place-based collaboration model, that demonstrates how long-

term cooperation between young people, local actors and municipal stakeholders can be organized.

The study thus contributes a practically applicable perspective for municipal planning and place development that normalizes youth presence in public spaces and makes their influence visible, meaningful and lasting over time.

Keywords: case study, methods, youth influence, participation, process, public space, place development, palimpsest, principles, dialogue, co-creation, collaboration.

Mellanrummet

Vi vuxna har passerat det sköra mellanrummet
Tiden mellan barndomens mjuka händer,
och vuxenlivets tyngre steg.
Vi kallar tiden för ungdom,
vi kallar den för tonår,
men orden räcker inte till.

Jag minns tiden som om,
hjärtat sparat varje andetag.
En tid där kroppen brann av förändring,
och tankarna stormade
som oväder bakom pannbenet.
Jag var ett mynt i luften,
barn på ena sidan, vuxen på den andra,
snurrades utan att landa.

Krav och förväntningar byggde murar.
Fritiden förvann i ett stolpigt schema.
Ville klippa mig fri från
marionettdockans snören.
En längtan fylldes.
Längtan efter vänskap, efter gemenskap.

Femton år och vilsen,
utan verktyg att förstå känslornas storm.
Men gnistan bodde i kreativiteten,
och skapandet blev en nyckel hem.

Så ge plats för drömmar och vilsenhet.
För varje människa bär på
en unik gåva, en gnista.
Men världen kan viska bort den,
få oss att glömma.
Så ge rum att minnas,
för att hitta
och tro på sig själv.

(Bria, 2025)

Figur 1: Trädet symboliserar ungdomstiden. Ett träd i tillväxt är som rötterna i jorden. Där växer det viktigaste i det dolda. När vi vårdar mellanrummet och tror på det osynliga, växer mod, mening och tillit.

Innehållsförteckning

Mellanrummet	10
1. Göra plats för ungdomar	14
Studiens spelplan	18
2. I mellanrummet: Metoder	19
Forskningsdesign	20
Metoder och process	21
Kunskapssammanställning	22
Fallstudie	23
Processinriktat ramverk	29
3. Ungomar skapar verklighet	30
Deltagande i forskning och praktik	31
Plats & "häng" som social praktik	35
Mellan formella ramar och verkligt inflytande	37
Att minska på mellanrummet	38
4. "Hängplats"	41
Drottninghög, Dalhem och Fredriksdal (DDF)	43
Metodprovning	48
Intervjuer med lokala aktörer	65
5. Palimpsest	78
Förstå mellanrummen	80
Tre bärande principer	82
Drottninghögs nedre torg	87
6. Diskussion	98
Metodens genomförande och lärdomar (FF1)	99
Från erfarenheter till principer (FF2)	101
Spänningar och risker	108
Teoretiska reflektioner och bredare implikationer	109
Metodologiska reflektioner och framtida forskning	110
Avslutande reflektioner	112
Referenser	114
Appendix	119
Bilaga 1: Informationsblad och samtycke (ungdomar)	120
Bilaga 2: Intervjuguide (lokala aktörer)	125
Bilaga 3: Information och samtycke (lokala aktörer)	128
Bilaga 4: En studie om 4KFadez	130

Tabell- och figurförteckning

Figurförteckning:

Figur 1: Ungdomstiden som ett träd i tillväxt. Inspirerad av illustratör Tana Bana.	10
Figur 2: Spelplan. Inspirerad av Praktisk projektledning (Wenell Management AB, 2022).	18
Figur 3: Iterativ process. Inspirerad av Praktisk projektledning (Wenell Management AB, 2022).	20
Figur 4: Metoder och process.	21
Figur 5: Dalhems aktivitetskök.	25
Figur 6: Lugna zonen på Idé A.	25
Figur 7: Tolkning av Arnsteins (1969) deltagande stege.	32
Figur 8: DDF i ett större sammanhang och studiens tre bostadsområden. Karta: Ortofoto, Lantmäteriet (2025). Omarbetad av författaren.	43
Figur 9: DDF's bebyggelsestruktur.	44
Figur 10: Områdets mediebild efter polisens tillslag. Källa: Urklipp från SVT-Nyheter (2018)	45
Figur 11: Illustrationskarta för Drottninghögs nya centrum. Källa: White arkitekter (Helsingborgs stad, Dnr 359/2016, 2018b).	46
Figur 12: Verksamheter på DDF.	47
Figur 13: Metodprovningens upplägg.	48
Figur 14: Kartmarkering med ungdomsgrupp 1. Karta: Ortofoto, Lantmäteriet (2025). Omarbetad av författaren.	53
Figur 15a-f: Foton på platser från kartövningen med grupp 1.	53
Figur 16a-i: Deltagarnas fotobidrag. Källa: a (D3), b (D6), c (D5), e (D4), f (D1), g (D5), h (D2), och i (D3).	58
Figur 17: Pizza och kartmarkeringsövning med ungdomsgrupp 2.	60
Figur 18: Kartmarkering med ungdomsgrupp 2. Karta: Ortofoto, Lantmäteriet (2025). Omarbetad av författaren.	61

Figur 19: Foton på platser från kartövningen med grupp 2.	62
Figur 20: Platsvandring och utmärkande platser.	66
Karta: Ortofoto Lantmäteriet (2025).	
Omarbetad av författaren.	
Figur 21a-c: Foton på utmärkande platser.	67
Figur 22a-c: Foton på utmärkande platser.	68
Figur 23: Bygga tillitens infrastruktur.	83
Figur 24: Ge mandat och mikromakt.	85
Figur 25: Långsiktig förvaltning.	86
Figur 26: Förslag på fysisk plats i förhållande till planområdet för Drottninghögs nya centrum.	87
Källa: White arkitekter. (Helsingborgs stad, Dnr 359/2016, 2018b).	
Omarbetad av författaren.	
Figur 27: Kampsportklubb och cykelverkstad.	88
Figur 28: Nedre torget: utmärkande kvaliteter.	89
Figur 29: Illustrationskarta: mötesplats för ungdomar med två ändamål.	90
Källa: Kartunderlag, Stadsbyggnadsförvaltningen Helsingborg (2025).	
Omarbetad av författaren.	
Figur 30: En plats för ungdomars röster.	91
Figur 31: En arena för sociala innovationer.	91
Figur 32: Plats för både kravlöst häng och kreativa uttryck.	92
Figur 33: Platsbaserad samverkansmodell för Drottninghög.	96

Tabellförteckning:

Tabell 1: Intervjurespondenter: lokala aktörer	27
Tabell 2: Deltagare: Ungdomsgrupp 1	50
Tabell 3: Deltagare: Ungdomsgrupp 2	59

1. GÖRA PLATS FÖR UNGDOMAR

Introduktion

Ungdomsåren är avgörande för ungdomars utveckling och välbefinnande (Wales, 2024). Det är under denna tid som ungdomar formar sin personliga och sociala identitet, där frågor som tillhörighet, självbild och framtida roller blir centrala (Wales, 2024; Chawla, 1992). Ungdomstiden präglas också av en gradvis frigörelse från föräldrar och vuxna, där behovet av att fatta egna beslut och ta ansvar växer (ibid). Denna livsfas kan förstås som ett mellanrum, det vill säga, en övergång mellan barndom och vuxenliv, där ungdomar söker mening, gemenskap och självständighet.

En stor del av ungdomars vardag handlar om att skapa egna rum i staden, ofta i miljöer som inte är avsedda för dem. Genom att ta plats i mellanrum, så som torg, vid kiosker eller odefinierade ytor skapar de sina egna sociala arenor (Lieberg, 1992). Dessa platser används inte enbart som ytor för aktivitet, utan som rum där ungdomar observerar, samtalar och skapar sin sociala identitet (Lieberg, 1992; Silbereisen & Eyferth, 1986).

Offentliga miljöer kan därmed spela en avgörande roll för ungdomars välbefinnande, men forskning om hur unga använder och upplever stadens platser är fortfarande begränsad (Höglhammer et al., 2018).

Samtidigt finns ett demokratiskt mellanrum mellan kommunernas vilja att inkludera invånarnas röster och det faktiska inflytande som ges till särskilda målgrupper som ungdomar.

I Sverige regleras utformningen av offentliga platser och stadens utemiljöer, bland annat i Plan- och bygglagen och Miljöbalken. Sedan 2020 är FN:s konvention om barnets rättigheter lag, vilket innebär att barns åsikter ska beaktas i frågor som rör dem (UNICEF Sverige, 2024). Problemet uppstår när begreppen barn och unga människor används synonymt eftersom ungdomars särskilda perspektiv riskerar att gå förlorade (Weller, 2006). Enligt barnkonventionen räknas alla under 18 år som barn (UNICEF Sverige, 2024), men ungdomar i åldern 13–18 år befinner sig i en tid mellan barndom och vuxenliv (Ashing, 2010). I planeringsprocesser behöver språkbruk och metoder därför ses över, så att ungdomars röster inte utesluts i den breda kategorin "barn".

Deltagande organiseras i regel genom traditionella samrådsformer, utformade för en vuxen allmänhet, vilket sällan tillåter ungdomars sätt att uttrycka sig och delta (Hagemann, 2025; Matthews, 2003).

Trots att flera svenska kommuner arbetar för att involvera ungdomar i stadsutveckling, saknas långsiktiga strukturer som möjliggör verkligt inflytande, det vill säga inflytande som leder till faktisk förändring i det offentliga rummet. Bristen på anpassade metoder behöver förstås i relation till ungdomars språkbruk, vardagsliv och sätt att ta plats i staden (Lansdown, 2011).

Begreppet *Häng*, som ett centralt uttryck i ungdomskulturen, blir i denna studie ett metodologiskt avstamp för att förstå ungdomars relation till mellanrummet. Häng kan beskrivas som en informell samvaro som möjliggör både socialt lärande och identitetsskapande (Lieberg, 1992).

Studien använder detta som utgångspunkt för att pröva en deltagandemetod tillsammans med ungdomar i åldern 13-18 år från bostadsområdena Drottninghög, Dalhem och Fredriksdal (DDF) i Helsingborg. Särskilt fokus riktas mot Drottninghög, som befinner sig i en omfattande omvandlingsprocess med starkt fokus på barn och unga. Lokala aktörer som Idé A, Helsingborgshem och Tryckeriet har haft en central roll både i områdets utveckling och i denna studie.

Genom att tillhandahålla en vetenskaplig grund för tvärspektoriella samarbeten mellan akademi, näringsliv, offentlig sektor och civilsamhälle, vill studien synliggöra ungdomar som en resurs i samhällsutvecklingen. Det handlar om att stärka deras handlingsutrymme i övergången mellan barndom och vuxenliv, men också minska förtroendegapet mellan vuxna och ungdomar.

Som ett svar på de mellanrum som identifierats, formuleras begreppet *Palimpsest*, som i denna studie fungerar som ett processinriktat ramverk.

Ordet *palimpsest* kommer från grekiskan och betyder "skrapad och skriven igen" (Viganò, 2020; Flint Ashery & Stadler, 2021). I denna studie används *Palimpsest* som en metafor för både platsen och processen. Platsen förstås som dynamisk vilket formas över tid och processen som ett arbetssätt där inflytande och delaktighet växer lager på lager genom medskapande.

Utifrån detta utvecklas tre principer med tillhörande metoder som tillsammans beskriver hur verkligt ungdomsinflytande kan byggas upp på DDF. Som komplement till dessa principer introduceras en

platsbaserad samverkansmodell. Modellen översätter Palimpsest till en praktisk struktur där samarbete, tillit och lärande kan växa över tid.

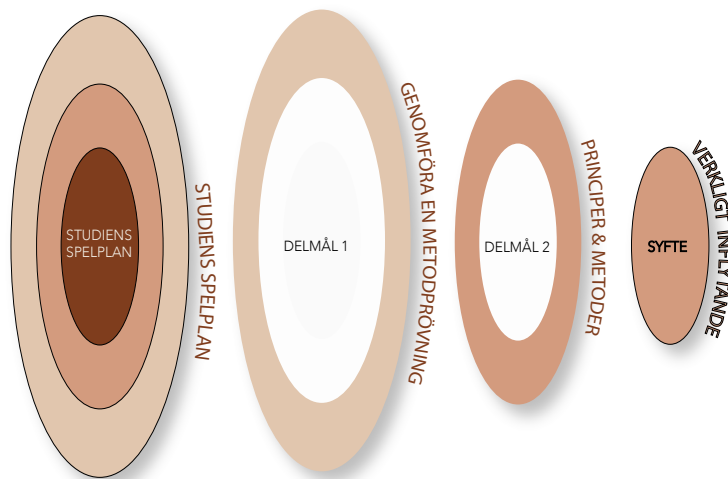
Tillsammans bildar ramverket och samverkansmodellen ett arbetssätt där ungas erfarenheter och idéer successivt får fäste i stadens utveckling. Studien bidrar därmed till att överbrygga det demokratiska mellanrummet mellan ambition och handling, men även till att synliggöra hur verkligt inflytande kan ta form över tid.

Uppsatsen riktar sig främst till forskare med intresse för ungdomars offentliga rum samt till kommunala förvaltningar inom stadsbyggnad, kultur och fritid. Den vill bidra till en mer demokratisk och inkluderande stadsutveckling där ungdomars erfarenheter, drömmar och närvaro inte bara beaktas, utan ges rum att växa. Viktigast av allt, ska den uppmuntra vuxna människor att våga titta närmare på ett viktigt mellanrum med ödmjukhet. Det mellanrummet är ungdomar.

Studiens spelplan

Studien syftar till att undersöka hur ungdomars delaktighet kan utvecklas till verkligt inflytande i utformningen och användningen av offentliga rum. Fokus ligger på att förstå de metoder, principer och processer som kan göra ungdomars röster synliga och verkställas i praktiken.

Studien har två delmål: **(1)** att genomföra och analysera en deltagandemetod tillsammans med ungdomar i åldern 13-18 år, för att identifiera möjligheter och utmaningar i hur ungdomars delaktighet kan omsättas i handling och **(2)** att utifrån fallstudiens resultat, formulera principer som stegvis kan stärka ungdomars inflytande i platsutveckling. Figur 2 illustrerar studiens spelplan.

Figur 2. Spelplanen visar att studiens syfte uppnås genom de två delmålen.

För att uppnå detta formuleras följande forskningsfrågor (FF):

FF1. Hur fungerar den prövade deltagandemetoden i praktiken och vilka insikter ger processen?

FF2. Hur kan resultaten från fallstudien omsättas i principer och metoder som stärker ungdomars roll som medskapare i utvecklingen av offentliga rum?

Studiens resultat leder inte till en färdig platsgestaltning, utan till ett praktiskt tillämpbart ramverk för DDF och de aktörer som vill arbeta långsiktigt med ungdomars delaktighet i stadsutveckling. Utifrån detta föreslås en fysisk plats i Drottninghög som exempel på hur principerna kan omsättas i praktiken och fungerar som en utgångspunkt för fortsatt dialog och medskapande.

2.

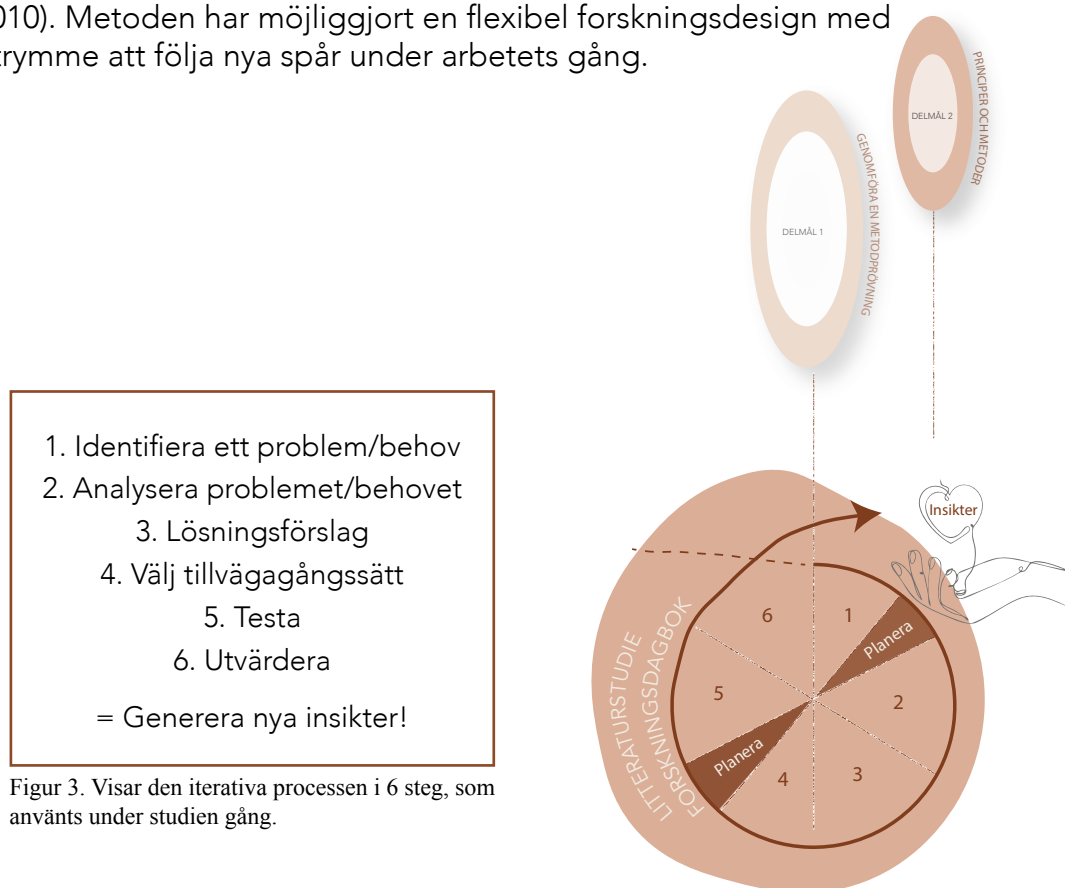
I MELLANRUMMET: METODER

Forskningsdesign

Arbetet har skett i mellanrummet, det vill säga, med ett tydligt syfte men en process som utvecklats successivt. Forskningsprocessen har följt en iterativ arbetsgång, där datainsamling och analys pågått parallellt snarare än ett linjärt tillvägagångssätt (Alvesson & Sköldberg, 2017; Yin, 2018). Metoderna har vuxit fram genom en öppen och reflekterande process där lärande och förändring skett stegvis i takt med att nya insikter vuxit fram (Yin, 2018). Figur 3 illustrerar studiens icke-linjära arbetsprocess och visar de sex steg som de två delmålen successivt har genomgått.

Det utforskande förhållningssättet grundas i en kvalitativ ansats, där tolkning av erfarenheter, relationer och kontext står i centrum (Bryman, 2018), vilket är passande då ungdomar och aktörer varit en viktig del av studien.

En forskningsdagbok har använts löpande under datainsamlingen för att dokumentera reflektioner och känslomässiga intryck (Yin, 2013). Dagboken fungerade både som reflexivt verktyg och empiriskt material där jag själv varit ett viktigt forskningsinstrument. Det har stärkt studiens transparens genom självreflektioner, men även gett insikter som samlats in under studiens process (Creswell, 2013; Yin, 2013; Tracy, 2010). Metoden har möjliggjort en flexibel forskningsdesign med utrymme att följa nya spår under arbetets gång.

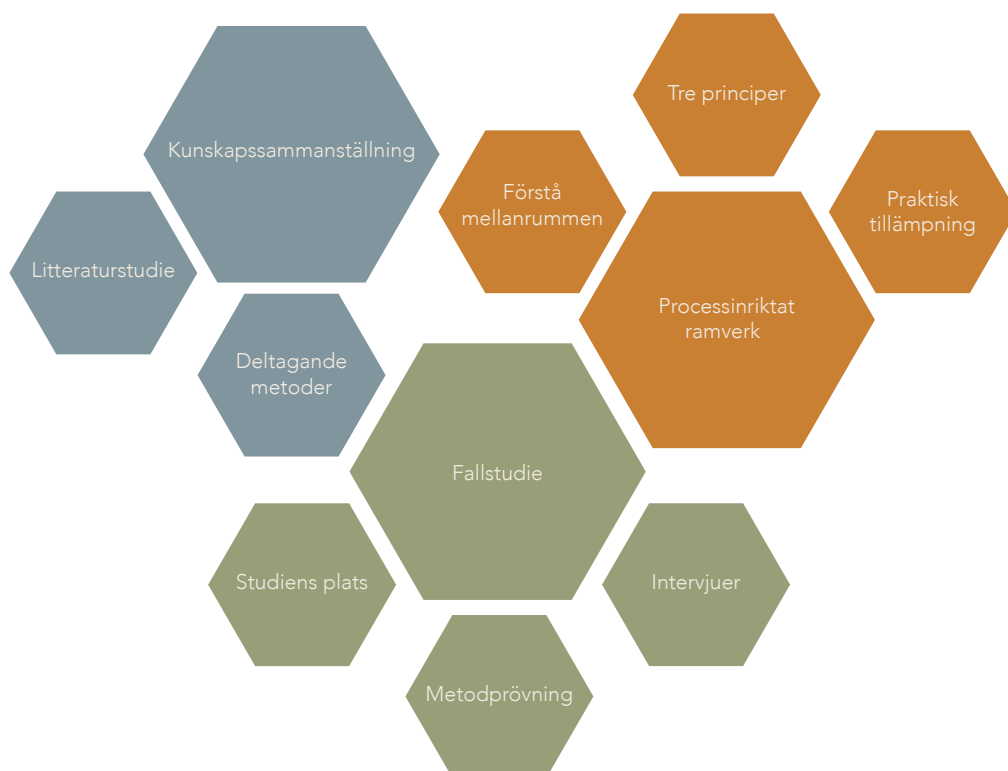
Figur 3. Visar den iterativa processen i 6 steg, som använts under studien gång.

Metoder och process

Här redogörs processen för studiens genomförande, vilka metoder som använts samt hur dessa tillsammans lagt grunden för de principer som senare formuleras inom ramverket Palimpsest.

Delkapitlet är disponerat i följande tre avsnitt: **(1)** en *kunskapssammanställning* som kartlägger och syntetiserar befintlig kunskap samt presenterar praktiska exempel på deltagandemetoder, **(2)** en *fallstudie* där studiens fokusgrupp (ungdomar) är med i en metodprövning och lokala aktörer deltar i intervjuer samt **(3)** ett *processinriktat ramverk* som omsätter fallstudiens resultat till bärande principer och metoder.

Studiens metoder illustreras i figur 4 för att ge en samlad översikt över studiens olika delar. Figuren visar de huvudsakliga stegen i processen samt de underkategorier som beskriver metoder, aktiviteter och reflektioner som genomförts.

Figur 4. En samlad översikt över studiens metoder och process.

Kunskapssammanställning

Syftet med kunskapssammanställningen har varit att fördjupa förståelsen för ungdomars delaktighet och inflytande samt att identifiera metoder och teorier som kan stödja studien.

I stället för att ge en bred översikt av forskningsfältet har målsättningen varit att analysera och sammanfatta en avgränsad uppsättning studier med direkt relevans för forskningsfrågorna (Yin, 2013).

Förutom vetenskapliga källor har även rapporter, artiklar och projektunderlag inkluderats när de tillfört metodisk eller kontextuell belysning.

Urvalet har därmed grundats i materialets relevans för forskningsproblemet, den genomförda deltagandemetoden och behovet av teoretiska referensramar för analysen av det empiriska materialet (ibid).

Sökstrategin genomfördes genom systematiska och riktade sökningar, främst i Epsilon, Primo och Google Scholar.

Sökorden omfattade *ungdomar, delaktighet, offentliga rum, platsskapande, fallstudier, palimpsest* och *living lab*.

Ett centralt urvalskriterium var att källorna skulle bidra med metodologiska insikter eller tillämpningar som belyser hur ungdomars delaktighet kan omsättas i praktiken. Utifrån denna kunskap formades studiens deltagandemetod.

Den insamlade kunskapen tematiserades i fyra teman som tillsammans speglar studiens olika uttryck för mellanrum: **(1) deltagande i forskning och praktik, (2) plats och häng som en social praktik, (3) mellan formella ramar och verkligt inflytande (4) att minska mellanrummet.**

Kunskapssammanställningen presenteras i kapitel 3: **Ungdomar skapar verklighet.**

Fallstudie

Denna studie bygger på en kvalitativ fallstudie. Yin (2018) beskriver fallstudieforskning som en strategi som på ett systematiskt sätt kopplar samman forskningsfrågor, metod och datakällor för att skapa en fördjupad förståelse av ett specifikt fall.

I denna studie innebär det att: **(1)** undersöka platsens förutsättningar i DDF, **(2)** pröva en deltagandemetod tillsammans med ungdomar och **(3)** komplettera med lokala aktörers perspektiv.

Genom att kombinera dessa källor kan studien ge en mer nyanserad bild av hur ungdomars verkliga inflytande tar form i DDF:s kontext.

Datainsamlingen omfattar intervjuer med både ungdomar och vuxna aktörer, vilket möjliggör en belysning av olika perspektiv och intressen. Denna ansats följer Yins (2018) syn på fallstudier som särskilt användbara för att besvara "hur" och "varför"-frågor (Yin, 2018), där förståelse för DDF står i fokus snarare än en allmän generalisering. Inspelningarna från samtliga intervjuer transkriberades manuellt och analyserades genom tematisk kodning, där återkommande mönster och centrala teman identifierades (Braun & Clarke, 2006; Yin, 2013).

Fallstudiens resultat återges i kapitel 4: **Hängplats**.

Platsens förutsättningar

För att förstå platsens historik, nuläge och pågående utveckling i Drottninghög genomfördes en genomgång av kommunala underlag, rapporter, artiklar, planhandlingar och lokala verksamhetsbeskrivningar. Denna dokumentstudie kompletterades och fördjupades genom intervjuer med lokala aktörer, vilket gav en bredare inblick i områdets sociala och fysiska förutsättningar.

Den fördjupade förståelsen bidrog till att omforma och nyansera tolkningen av platsen, vilket skapade en levande kontext, där olika perspektiv, erfarenheter och berättelser utgjorde en utgångspunkt för pågående fältarbetet.

Fokusgrupper

Två ungdomsgrupper engagerades i studien för att pröva en interaktiv och deltagandebaserad metod.

Den första gruppen var knuten till **Helsingborgshem** och den andra gruppen bestod av ungdomar som regelbundet besöker

områdesbiblioteket Idé A.

Rekryteringen genomfördes i samarbete med ansvariga kontaktpersoner inom de båda verksamheterna och träffarna hölls i deras lokaler. Totalt deltog tolv ungdomar mellan 13–18 år i studien.

Förberedelser och första träffen

Inför arbetet med ungdomarna genomfördes digitala avstämningar med kontaktpersoner samt planering av två träffar per grupp. Vid det första tillfället hölls ett informationsmöte där studiens syfte och deltagandemetoden presenterades.

Informationsbroschyr och samtyckesblanketter (se bilaga 1) delades ut och fika användes för att skapa en välkomnande och informell atmosfär som underlättade dialog.

Ungdomsgrupp 1 bestod av 12 ungdomar, varav 10 valde att delta i studien. Gruppen är en del av Helsingborgshems trygghetssatsning i området och skapar positiva sammanhang för unga (Bylbül Mjekiqi, intervju, 8 april 2025).

Varje termin rekryteras nya deltagare och under en termin träffas gruppen varannan vecka för att genomföra olika aktiviteter. Dessa träffar leds av områdesvärdarna som också ansvarar för att samordna och leda ungdomsmötena (ibid).

Områdesvärdarna stämde av intresset för deltagande och därefter planerades informationsmötet.

När uppgiften hade genomförts efter en vecka, bjöds samtliga deltagare in till en återträff, där 6 av 10 valde att delta i en enskild intervju, trots att alla ungdomar närvarade.

Träffarna ägde rum i Helsingborgshems aktivitetskök på Dalhem (se figur 5), där gruppen samlades gemensamt.

I samband med återträffen fick jag tillgång till ett mindre kontorsrum intill aktivitetsköket. Deltagarna kom in, en åt gången, för en kort intervju, där de också markerade sina mest besökta platser i området på en karta.

Efter intervjuerna besöktes de platser som ungdomarna markerat för att samla in egna intryck och dokumentation.

Ungdomsgrupp 2 bestod av 10 ungdomar som deltog under informationsmötet på områdesbiblioteket Idé A.

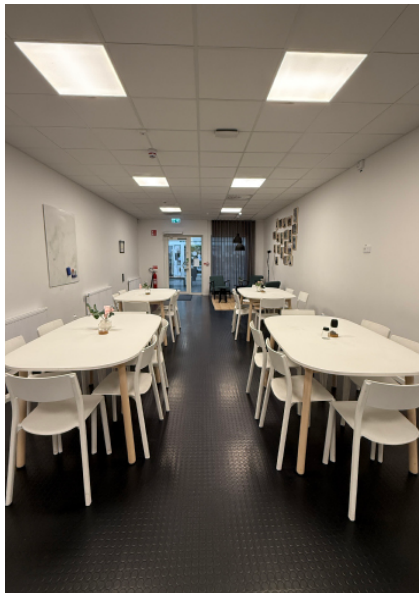
Deltagarna är regelbundna besökare på biblioteket och någon vecka innan första träffen hade bibliotekets samordnare informerat några av

ungdomarna om studien för att väcka intresse.

Både informationsmötet och återträffen hölls i samma lokal på Idé A (se figur 6).

Till skillnad från Ungdomsgrupp 1, valde denna grupp att intervjuerna skulle ske enskilt men i den gemensamma gruppmiljön. Vid återträffen deltog 6 av 10 ungdomar. En av dessa hade inte närvarat vid informationsmötet, men som under veckan kontaktade mig med önskan om att få delta i studien.

Även här markerade ungdomarna sina mest besökta platser i området på en karta och platserna besöktes i efterhand.

Figur 5. Aktivitetsköket inne på Dalhems centrum (Dalhem), där träffarna ägde rum med grupp 1.

Figur 6. Lugna zonen på Idé A (Drottninghög), där träffarna ägde rum med grupp 2.

Uppgiften

Mellan träffarna fick de ungdomar som valt att delta i studien, i uppgift att fotografera platser där de brukar vistas under sex dagar. Temat för uppgiften var "hängplats", vilket syftade till att fånga de miljöer som ungdomarna själva uppfattar som häng.

Initialt skulle bilderna skickas till mig löpande under veckan, men under informationsträffen bestämde vi gemensamt att grupp 1 skulle skicka sina bidrag till deras interna gruppchatt (i Snapchat). Grupp 2, bestämde sig för att skicka sina bidrag individuellt till mig genom Snapchat.

Genomförande och andra träffen

Fotografierna användes sedan som utgångspunkt för korta, individuella intervjuer (5-10 minuter per person).

Under intervjuerna genomfördes även en kartövning, där deltagarna markerade betydelsefulla platser och beskrev hur de använde platserna samt vilka upplevelser de förknippade med dessa.

Kartan fungerade som ett samtalsstöd och bidrog till mer nyanserade och personliga berättelser, samtidigt som den minskade den formella känslan av en traditionell intervju.

Som tack för ungdomarnas medverkan och som en strategi för att säkerställa återbesök, bjöds deltagarna på pizza.

Bearbetning och analys

Datainsamlingen bestod av fotografier, ljudinspelningar av intervjuer samt egna fält- och dagboksanteckningar.

Ljudinspelningar från intervjuerna transkriberades och tematiserades. Särskilda citat plockades ut från transkriberingen som var relevanta för studien.

Kartmarkeringarna följdes upp genom platsbesök, vilket möjliggjorde kompletterande observationer och dokumentation.

Fotografier och fältanteckningar användes som en del av metodtrianguleringen (Bryman, 2018), medan forskningsdagboken fungerade som reflexivt material som bidrog till att sätta tolkningarna i en kontext (Creswell, 2013; Tracy, 2010).

Etik och integritet

Eftersom studiens deltagare var mellan 13–18 år krävdes en särskild etisk hänsyn.

Rekryteringen skedde via lokala verksamheter, som både fungerade som kontaktlänk och en trygghet mellan mig och ungdomarna.

Deltagarna informerades om studiens syfte, att medverkan var frivillig och kunde avbrytas när som helst, samt om hur det insamlade materialet skulle användas och lagras (Vetenskapsrådet, 2024). Denna information presenterades även i informationsbroschyren som var språkligt anpassad efter ålder och delades ut så att deltagarna kunde visa dem för sina vårdnadshavare. Broschyren innehöll även kontaktuppgifter till både mig och min handledare på universitetet. Här gjordes en övervägning om att inte begära vårdnadshavarens skriftliga samtycke. Eftersom deltagandet skedde i samarbete med

etablerade lokala verksamheter, med närvarande och ansvariga vuxna på plats, bedömdes detta förfarande vara tillräckligt för att säkerställa deltagarnas trygghet och säkerhet.

För att skydda identiteten användes pseudonymer i transkriberingen och analys. Ungdomar uppmanades även att inte fotografera någon annan person under sin fotodokumentation.

Ljudinspelningen valdes framför video för att minimera etisk risk och underlätta hanteringen av känsligt material (Tracy, 2010).

Allt insamlat material hanterades med varsamhet, konfidentialitet och respekt för minderårigas integritet.

Lokala aktörer

Intervjuer med lokala aktörer genomfördes för att få med vuxenperspektivet samt en bättre förståelse för aktörernas inflytande i området. Initialt var det planerat att Tryckeriet också skulle ingå som en del av studien, men eftersom ett samarbete inte kunde etableras i tid uteblev deras direkta medverkan.

Tre intervjuer genomfördes med sex representanter från Helsingborgshem, Idé A och Stadsbyggnadsförvaltningen (SBF) (se tabell 1). Två av intervjuerna genomfördes i grupp och en som enskild intervju. Intervjuerna hade en tidsomfattning på cirka 45–60 minuter. En guidad platsvandring ägde rum tillsammans med områdesvärdarna på Helsingborgshem. Denna presenteras som en förlängning till gruppintervjun. Eftersom platsvandringen ägde rum tidigt i studien fungerade den som en första orientering i miljön och bidrog till att identifiera platser där ungdomar vistas och spenderar sin fritid.

Intervju	Respondent	Yrkestitel	Aktör
1	Bylbyl, M.	Områdesvärd	Helsingborgshem
1	Lutfi, M.	Områdesvärd	Helsingborgshem
1	Rana, H.	Områdesutvecklare	Helsingborgshem
2	Fia, E.L.	Bibliotekarie/samordnare	Idé A
3	Christina, W.	Kreativ producent	SBF
3	Moa, S.	Urban Designer	SBF

Tabell 1. Intervjurespondenter: lokala aktörer.

Förberedelser och genomförande

Inför intervjuerna utformades semistrukturerade intervjuguider (se bilaga 2) för att säkerställa att centrala teman berördes, samtidigt som formatet gav utrymme för följdfrågor och deltagarnas egna reflektioner (Bryman, 2018).

Den semistrukturerade formen valdes eftersom den möjliggör djupare och mer nyanserade svar, där samtalet delvis styrs utifrån studiens syfte och samtidigt tillåter respondenternas perspektiv få ta plats (ibid).

Initial kontakt etablerades via e-post, där information om studiens syfte, upplägg och förfrågan om deltagande skickades ut. I samma utskick bifogades samtyckesblanketter samt information (se bilaga 3) om hantering av insamlat material, datalagring och publicering i enlighet med gällande forskningsetiska riktlinjer (Vetenskapsrådet, 2024).

Samtliga intervjuer genomfördes digitalt via Zoom och spelades in med deltagarnas medgivande. Det digitala formatet valdes för att underlätta deltagande och skapa flexibilitet i tid och plats. Inspelningarna möjliggjorde en noggrann dokumentation av samtalen och bidrog till en mer fördjupad analys.

Analys och kvalitet

Efter genomförandet transkriberades allt material manuellt. Analysen följde en iterativ process, där materialet lästes flera gånger för att identifiera återkommande mönster, centrala teman och nyanser i deltagarnas utsagor (Yin, 2013).

Tematiseringen genomfördes genom färgkodning av relevanta avsnitt i relation till studiens forskningsfrågor, vilket gjorde det möjligt att systematiskt urskilja samband mellan deltagarnas erfarenheter och studiens syfte.

Materialet kondenserades därefter för att lyfta de mest framträdande teman som kunde bidra till att besvara forskningsfrågorna (Yin, 2013).

Den fullständiga transkriptionen samt analysöversikten skickades till respondenterna för återkoppling och faktagranskning, vilket bidrog till ökad trovärdighet, tillförlitlighet och transparens (Creswell, 2013; Tracy, 2010).

Tematiseringen fungerade därmed både som ett analytiskt verktyg och som ett sätt att synliggöra forskningsprocessens öppenhet, genom att deltagarna kunde följa hur deras berättelser tolkades och integrerades i studien.

Processinriktat ramverk

Utvecklingen av det processinriktade ramverket utgick från resultaten i fallstudien och syftade till att strukturera framväxande teman och mönster i en form som kan användas för att stärka ungdomars inflytande i platsutveckling lokalt.

Avsnittet svarar direkt mot forskningsfråga 2 (FF2) och beskriver det metodiska förfarandet bakom framtagandet av ramverket.

Ramverket, som presenteras i kapitel 5: **Palimpsest**, utvecklades genom en analytisk syntes där empiriskt material kombinerades med teoretiska perspektiv på delaktighet och plats.

Syftet var att identifiera principer och tillhörande metoder som kan stödja en processinriktad och inkluderande tillvägagångssätt inom kommunal planering.

Arbetet genomfördes i tre steg:

- (1) En ny genomgång av fallstudiens resultat genomfördes för att identifiera centrala *utmaningar och möjligheter* i ungdomars delaktighet.
- (2) Dessa implikationer omvandlades till *övergripande principer* och kompletterades med metodiska riktlinjer hämtade från relevant forskning och praktiska exempel från kunskapssammanställningen.
- (3) *En lokal plats på Drottninghög* valdes som exempel för att illustrera hur principerna kan tillämpas praktiskt i en verklig kontext.

Begreppet Palimpsest användes som en metod för arbetet med att utveckla ramverket, eftersom det beskriver en iterativ process där ny kunskap byggs vidare på tidigare erfarenheter.

Detta synsätt låg till grund för analysen, där reflektion och återkoppling mellan empiriskt material, teori och metod successivt formade de tre principerna.

3.

UNGDOMAR SKAPAR VERKLIGHET

Detta kapitel presenterar den kunskapssammanställning som ligger till grund för studiens fortsatta analys och utveckling av det processinriktade ramverket.

Den insamlade kunskapen har tematiserats i fyra teman som tillsammans belyser studiens olika uttryck för "mellanrummet": (1) deltagade i forskning och praktik, (2) plats och häng som social praktik, (3) mellan formella ramar och verkligt inflytande och (4) att minska på mellanrummet genom att bygga lager på lager.

Deltagande i forskning och praktik

Forskning betonar vikten av att se ungdomar som aktiva medskapare av sina liv och miljöer (Hagemann, 2025; Lieberg 1992).

För att förstå graden av delaktighet används i denna studie Arnsteins (1969) deltagandesteg som ett analytiskt hjälpmedel för att navigera mot verkligt inflytande.

Arnsteins modell består av åtta steg som sträcker sig från symbolisk delaktighet till verkligt inflytande över beslutsprocesser (Arnstein, 1969). De lägsta nivåerna (1-3) kännetecknas av att ungdomar informeras eller konsulteras, men utan någon möjlighet att påverka beslut. Mellannivåerna (4-5) innebär ett begränsat inflytande, där ungdomar tillfrågas genom exempelvis möten eller workshops, men där beslutsrätten fortfarande ligger hos vuxna eller kommunen. De högsta nivåerna (6-8) representerar verkligt inflytande, där ungdomar deltar som partners, medbeslutande eller initiativtagare i hela processen (ibid). Figur 7 illustrerar de åtta stegen och visar hur stegen 6-8 markerar övergången från symboliskt till verkligt deltagande.

I en svensk planeringskontext hamnar ungdomars delaktighet ofta på steg 3–5 (information/konsultation), vilket sällan leder till faktisk påverkan (Hagemann, 2025). Genom att involvera ungdomar tidigt i processen och använda deras erfarenheter och perspektiv som en del av beslutsunderlagen kan man närma sig verkligt inflytande (ibid).

Arnsteins 8 trappsteg

1. Manipulation

Används för att legitimera beslut som redan är fattade.

2. Terapi

Medborgare ses som problemet och "behandlas" snarare än ges inflytande.

3. Information

Envägskommunikation utan möjlig dialog.

4. Konsultation

Medborgare får säga sin mening, men utan garanti att bli lyssnade på.

5. Tillmötesgående

Symboliskt inflytande men saknar makt.

6. Partnerskap

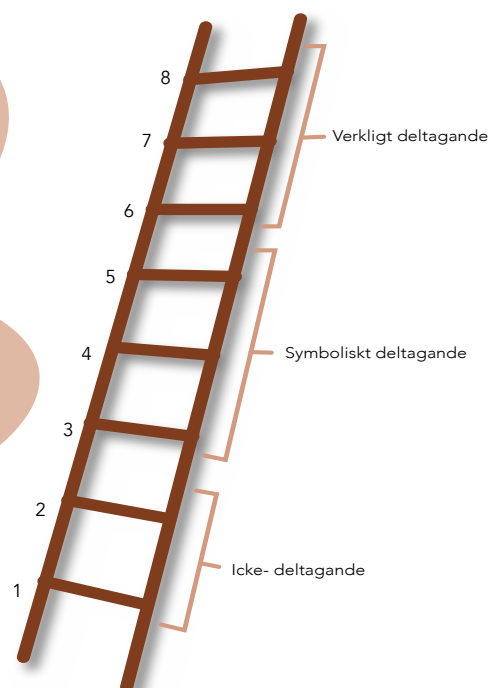
Delat ansvar mellan medborgare och makthavare i beslut och planering.

7. Delegerad makt

Medborgare ges ev avgörande roll i beslutsprocesser.

8. Medborgarkontroll

Medborgare har fullt ansvar och kontroll över beslut och verksamhet.

Figur 7. En tolkning av Arnsteins (1969) "Ladder of Citizen Participation".

Praktiska exempel

Deltagande i praktiken visar en bredd av metoder som på olika sätt kan användas för att stärka ungdomars inflytande i stadsutvecklingsprocesser. Metoderna sträcker sig från låga resurskrävande metoder, via mer strukturerade och reflekterande angreppssätt, till mer formella plattformar och resurskrävande innovationsmöjligheter. Tillsammans visar de hur ungdomars delaktighet kan möjliggöras på olika nivåer, från vardagliga uttryck till strukturerade former av inflytande.

Fotodokumentation

I *Adolescent Outdoor Life and Well-being* (Wales, 2024) dokumenterar 15–18 åringar sina betydelsefulla utomhusplatser genom foto som sedan diskuteras i reflekterande samtal.

Fotodokumentationen kan förstås som en visuell metod som kombinerar deltagande observation med ungdomars egna uttryck. Den ger inte enbart insikt i vilka platser som används, utan också i de känslor, sociala relationer och identitetsskapande processer som knyts till platsen (Wales, 2024). Metoden kräver inte stora resurser och

Låg resurs

dess styrka ligger i att den ger utrymme för ungas egna tolkningar och narrativ. Dessa kan användas i både forskningssammanhang och i kommunala processer för att stärka ungdomars delaktighet i stadsutveckling.

Gatulabba

Projektet *Gatulabba* (2021-2024), drivet av Växtverket i Malmö och finansierat av Allmänna arvsfonden, utforskade metoder för att involvera barn och ungdomar (5-18 år) i stadsplaneringsprocesser (Växtverket, u.å.; Allmänna arvsfonden, 2025).

Metoden genomfördes i två områden i Malmö och varade över ett halvår per område. Processen designades för att vara meningsfull och tillåtande, där deltagarna fick tid att förstå uppgiften, utforska platsen och utveckla idéer utifrån sina erfarenheter.

Gatulabba prövar fototagging, intryckspromenader och kartmetoder med åldersgrupper 5-7, 8-12 och 13-18 år (Växtverket, u.å.; Stålbrand, 2024; Allmänna arvsfonden, 2025).

I metoden fototagging fick deltagarna fotografera platser i sin närmiljö och försatte dem med ordtaggar så som exempelvis "tryggt", "otryggt", "roligt" eller "tråkigt" (Stålbrand, 2024).

Under intryckspromenaderna gick ungdomar runt i utvalda områden och delade sina spontana reflektioner om platsen så som vad som kändes inspirerande eller problematiskt.

Kartmetoder användes för att fånga rörelsemönster, trygghetsupplevelser och hur ungdomar interagerar med sin stadsmiljö (ibid). Ungdomarnas idéer realiserades genom prototyp i skala 1:1 och visades publikt, vilket ger synligt avtryck och möjliggör dialog med tjänstepersoner och politiker. Projektet har spridits till allmänheten via metodbank och föreläsningar (Allmänna arvsfonden, 2025).

Häng som designmetod

Ricci Saccotelli m.fl. (2019), är en grupp arkitekter som låter 13–16 åringar utgå från sin egen vardagliga aktivitet, "hänga", som analys- och designgång.

I projektet *Häng som designmetod* fick ungdomarna vistas fritt, informellt i stadens miljöer utan några krav eller någon struktur. Därefter fick dem diskutera vilka platser som fungerade eller inte, för deras behov.

Tillsammans med forskarna utvecklades konkreta designidéer för offentliga rum med utgångspunkt i ungdomarnas självupplevda behov.

Medelhög
resurs

Medelhög
resurs

Exempel på idéer var pallar, sitt- eller liggytor, hängmattor och laddningsstationer.

Ungdomarna fick stöd av forskarna men för att främja ett delat ägandeskap i processen, fick ungdomarna själva analysera och fatta egna beslut.

Metoden fokuserade på att erkänna ungdomars röster och se dem som experter inom sin vardag. Samtidigt togs ett konkret steg mot mer inkluderande och demokratiska planer för det publika rummet (Ricci Saccotelli et al., 2019).

Ungdomsråd

Göteborgs stad använder ungdomsråd som alternativ till traditionella medborgardialoger. Ungdomsråden fungerar som plattformar där unga får direkt kontakt med tjänstepersoner och politiker (Boverket, 2023). På så sätt kan de lyfta sina frågor i en mer kontinuerlig dialog och möjlighet att påverka beslut som berör dem (ibid).

Göteborgs stad (u.å) har ungdomsrådsmöten, som sker varannan vecka. Där samlas ungdomar regelbundet för att diskutera prioriterade frågor och planerar aktiviteter. Ungdomsdialoger sker en gång per termin och då bjuds politiker och tjänstepersoner in till dialogkvällar tillsammans med ungdomarna. Detta skapar en direkt kontaktyta mellan målgruppen och beslutsfattare (ibid).

Ungdomar mellan 9–20 år i områden som Östra Göteborg kan ansöka om projektbidraget Kronometern, om ca 150 000kr, för initiativ som gynnar andra unga i området (Göteborgs stad, u.å). Ungdomsrådet driver även en podcast där de får uttrycka och dela sina perspektiv i egna ord (Göteborgs stad, 2025).

Dessa metoder bidrar till att ungas röster inte enbart hörs i formella möten, utan också genom självorganiserade aktiviteter och kulturella uttryck.

Stadsdelen i Östra Göteborg satte redan 2015 som mål att frågor som rör barn och unga inte får behandlas utan att de varit involverade (Göteborgs stad, 2018).

D.O.T. - Designing Outdoors with Teens

Projektet finansieras av Vinnova, leds av Sweco och koordineras av Kungliga Tekniska Högskolan.

D.O.T. utvecklar nya metoder för ungdomsdeltagande i

Medelhög
resurs

Hög resurs

stadsbyggnadsprocesser och målet är att stärka ungdomars röst med barnkonventionen som utgångspunkt. Ambitionen är att systematisera inkluderande metoder och stärka ungdomars röst i hela planeringskedjan.

I projektet involveras 15–18 åringar genom behovsanalyser, kontextuella intervjuer, platsanalyser och designdialoger som leder till prototyper och verktyg för fortsatt planering (Vinnova, 2025; Sweco, 2024). Förväntade effekter inkluderar ökad delaktighet, djupare förståelse mellan generationer samt tryggare och mer inspirerande offentliga rum för unga (Vinnova, 2025). Resultatet kommuniceras i form av en vetenskaplig rapport och digitala verktyg för bättre dialog mellan ungdomar, planerare och beslutsfattare när projektet avslutas (Sweco, 2024).

Från Living Lab till Youth City Lab

Konceptet "*Living Labs*" kännetecknas av samskapande och experiment i verkliga miljöer och används inom stadsutveckling, digitalisering samt samhällsplanering. Det är forsknings- och innovationsmiljöer där användare, forskare, företag och offentliga aktörer samverkar för att utveckla och testa nya lösningar (Björgvinsson, Ehn & Hillgren, 2012; Leminen, Westerlund & Nyström, 2012; Voytenko et al., 2016).

Youth City Lab (u.å) är en fysisk mötesplats i Baton Rouge, USA, som samlar flera organisationer och fungerar som en plattform för ungas medskapande. Här erbjuds utrymmen för kultur, hantverk, lärande och kreativitet där ungdomar både testar aktiviteter och utvecklar nya idéer i samverkan med aktörer. Det kan förstås som ett exempel på *Living Lab* med fokus på unga människor, där behovsanalyser, prototyper och löpande drift utvecklas tillsammans med användarna.

Plats & "häng" som social praktik

Ungdomsåren är en avgörande period för att forma identitet, tillhörighet och framtidsroller, samtidigt som det sker en gradvis frigörelse från vuxna (Wales, 2024; Chawla, 1992). Under denna tid blir vänskap, gruppgemenskap och tillgång till rum för rörelse, social samvaro och återhämtning centrala för ungas välbefinnande.

Hög resurs

Samtidigt innebär ungdomstiden stora kroppsliga och kognitiva förändringar som medför starka känslor och en ökad sårbarhet för stress, psykisk ohälsa och riskbeteenden (Wales, 2024).

Trots detta ses ungdomstiden också som ett "fönster av möjligheter" där nya erfarenheter kan lägga grunden för hälsa och utveckling (ibid).

Ungdomar är inte enbart användare av stadens rum, utan är även aktiva medskapare genom sina informella samlingsmönster (Lieberg, 1992; Ashing, 2010). Det är alltså genom sitt sätt att uppehålla sig, röra sig och umgås på olika platser som påverkar hur stadens sociala landskap formas och förändras.

Ungas behov

Forskning lyfter särskilt trygghet, tillhörighet och variation som viktiga faktorer för ungdomars användning av offentliga miljöer, samt behovet av att kunna vara både synlig och avskild (Jonsson, 2021; Lieberg, 1992).

En central aspekt är tillgången till egna platser, där ungdomar kan umgås och skapa gemenskap i en trygg och accepterande miljö (Lieberg, 1992). Det kan vara platser som används för samtal, vila, lek eller kreativa uttryck (ibid). För att dessa miljöer ska fungera behöver de vara tillgängliga i vardagen och spegla ungdomars identitet, kultur och estetiska uttryck (Jonsson, 2021).

Offentliga rum och tredje platser

De offentliga rummen fungerar som arenor för sociala relationer formas, men också platser där makt, tillhörighet och exkludering synliggörs (Carmona et al., 2010; Owens, 2002). Dessa rum kan anta många former, såsom parker, gator, torg eller bibliotek och deras betydelse är både fysisk, social och kulturell (ibid).

Oldenburgs (1999) begrepp "*third places*" eller tredje platser beskriver miljöer som präglas av tillgänglighet, avslappning och frivillig interaktion.

De skiljer sig från hemmets privata svär (första platsen) och skolans eller arbetets strukturerade miljö (andra platsen). Exempel på tredje platser är fritidsgårdar, bibliotek, caféer eller delar av stadens offentliga rum. Det är platser där unga kan "bara vara" och skapa sociala relationer på sina egna villkor (Oldenburg, 1999).

Häng: resurs eller konflikt?

Ungdomars relation till det offentliga rummet handlar ofta om att skapa och upprätthålla sociala band genom vardagliga aktiviteter, det som Lieberg (1992) och Weller (2006) beskriver som "att hänga". Att hänga innebär inte nödvändigtvis organiserade eller målinriktade handlingar, utan snarare en gemensam närvaro och samvaro i miljöer som möjliggör informell interaktion (Forte, 2007).

Det kan handla om att vistas på ett torg, i ett köpcentrum, i en park eller ett trapphus. Det är platser där ungdomar approprierar rummet genom att ge det social och symbolisk mening (Chawla, 1992).

Hänget kan därmed förstås både som en social resurs och som en källa till konflikt (Lieberg, 1992), som synliggör spänningen mellan olika intressen. För ungdomar erbjuder det trygghet, tillhörighet och identitetsskapande, men för vuxna kan det ibland uppfattas som störande eller oönskat (Forte, 2007; Weller, 2006).

Detta belyser den spänning som ofta finns mellan ungdomars behov av informella mötesplatser och vuxnas normer för ordning och kontroll i det offentliga rummet.

Mellan formella ramar och verkligt inflytande

Formella ramar och demokratiska ambitioner

I Sverige styrs planprocesser av Plan- och bygglagen (PBL) och Miljöbalken, där samråd utgör en central del. Dessa samråd är formellt reglerade och riktade mot sakägare och myndigheter, medan medborgardialoger erbjuder större flexibilitet och kan inkludera invånares kunskap och behov i ett tidigt skede (Boverket, 2025).

Sedan Barnkonventionen, blev svensk lag 2020, är barns och ungdomars rätt till delaktighet i frågor som rör dem inte bara en juridisk princip utan också en demokratisk och social hållbarhetsfråga (UNICEF Sverige, 2024).

Utmaningen ligger dock i mellanrummet mellan lagens intention och dess tillämpning. I praktiken osynliggörs ofta ungdomars specifika perspektiv när begreppen barn och ungdom används synonymt (Weller, 2006). Ungdomar i åldern 13-18 befinner sig i en övergångsfas och deras erfarenheter behöver därför särskilda metoder och språkbruk för att tas tillvara.

Från konsultation till medskapande

Forskning visar att ungdomars delaktighet ofta begränsas av strukturer och formella processer, vilket gör deras inflytande symboliskt snarare än verkligt. Med anpassade deltagandemetoder kan dock delaktigheten förflyttas uppåt på Arnsteins (1969) deltagandesteg, från passiv konsultation till aktivt partnerskap (Hagemann, 2025).

I avhandlingen *Engaging with Young People in Shaping Sustainable Futures*, lyfter Hagemann (2025), vikten av en "landskapsdemokrati", där stadens rum förstås som arenor för dialog och gemensamt lärande. Genom att skapa kreativa och flerstegsmässiga processer och etablera dialog mellan ungdomar, forskare och aktörer kan ungdomar bli aktiva medskapare av hållbara framtider (ibid).

En central metod i denna forskning är *Future-Creation Workshops*, där ungdomar formulerar visioner som omvandlas till konkreta diskussionsunderlag för stadsplanering (Hagemann, 2025). Denna typ av process stärker både tillit och ömsesidigt lärande mellan ungdomar och vuxna (Weller, 2006; Hagemann, 2025).

Strukturer och kontinuitet i praktiken

Boverket (2023) redogör för att flera svenska kommuner idag prövar olika sätt att integrera barn och ungdomars perspektiv i samhällsplaneringen.

Former som ungdomsforum, ungdomsfullmäktige och ungdomsråd erbjuder strukturerade arenor för inflytande, där unga kan delta i beslutsprocesser och få återkoppling på sina insatser. Sådana forum bidrar till kontinuitet och förtroende mellan ungdomar och beslutsfattare, vilket är viktiga förutsättningar för verkligt inflytande (ibid).

Att minska på mellanrummet

De mellanrum som identifierats i studien är: mellan ungdom och vuxenvärld, mellan ambition och verkligt inflytande och mellan formella strukturer och levd erfarenhet.

För att minska dessa mellanrum krävs en syn på planering som något pågående och flexibelt, där dialog, reflektion och lärande sker över tid. Begreppet *Palimpsest* används här som en metafor för kontinuitet och förändring med rötter i dess ursprungliga innebörd. Palimpsest är ett

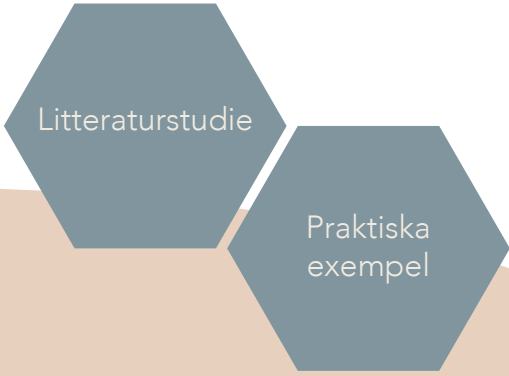
pergament där tidigare texter skrivits över men fortfarande lämnar spår under de nya lagren (Viganò, 2020).

Inom samhällsforskning har begreppet kommit att beskriva hur städer och platser utvecklas genom flera lager av historia, användning och betydelser (Viganò, 2020; Flint Ashery & Stadler, 2021). Som Viganò (2020) påpekar, bygger denna förståelse på arkitekturhistorikern André Corboz klassiska idé om "landet som palimpsest", där varje planeringsingrepp eller social handling utgör ett nytt lager i ett ständigt pågående skrivande av platsen.

När begreppet överförs till en social och rumslig kontext innebär detta att platser bär på minnen och berättelser som aldrig helt försvinner (Viganò, 2020). På liknande sätt menar Till (2005) att städer och offentliga rum är formade av kollektiva minnen som lever vidare i det byggda landskapet, även när deras fysiska uttryck förändras.

Ett "palimpsestiskt" synsätt innebär därmed att se platsutveckling som en pågående och flerskiktad process, där nya handlingar och betydelser vävs in i befintliga strukturer (Viganò, 2020; Crang & Travlou, 2001). Platsen förstås som levande och öppen för förändring, där tidigare erfarenheter fungerar som grund för framtida initiativ, relationer och former för delaktighet.

Flint Ashery och Stadler (2021) framhåller att urbana miljöer kan förstås som sociala palimpsest, där olika gemenskaper och berättelser samsas över tid. Ett sådant perspektiv uppmuntrar planeringsprocesser som bygger på medskapande och dialog snarare än färdiga resultat.

Litteraturstudie

Praktiska
exempel

Sammanfattning

Mellan murar och möjligheter

Kunskapssammanställningen visar hur unga kan bli delaktiga i forskning och stadsutveckling genom olika former av inflytande. Arnsteins stege för medborgardeltagande används som en ram för att förstå vad som behövs för att realisera verkligt inflytande. Genom praktiska exempel så som fotodokumentation, ungdomsråd och living lab, framgår det att ungdomars röster kan tas tillvara på många sätt. Det kan vara allt från vardagligt "häng" och informella mötesplatser till formella forum och innovationsmiljöer.

Kapitlet visar att ungdomars behov av trygghet, tillhörighet och egna platser är centrala för välbefinnande och identitet, men även att verkligt inflytande kräver mer än lagar och riktlinjer. Det handlar om kreativa processer där ungdomar ses som medskapare av stadens rum.

Ett "palimpsestiskt" synsätt framträder här som en möjlig väg för att minska mellanrummen mellan ungdom och vuxenvärld, mellan formella strukturer och faktisk påverkan. Detta kan göras genom att låta platsutveckling växa fram lager på lager i takt med nya erfarenheter, relationer och lärande.

4. "HÄNGPLATS"

Detta kapitel presenterar fallstudiens empiriska grund och utgör en central del av studien. Kapitlet består av tre delar: (1) en beskrivning av *platsens förutsättningar* i DDF, (2) redovisning av *metodprövningen* tillsammans med ungdomar samt (3) *intervjuer* med lokala aktörer.

Efter varje delkapitel följer en kort sammanfattning som lyfter fram viktiga insikter. Tillsammans används dessa resultat för att identifiera mönster, spänningar och möjligheter i de mellanrum som studien söker att överbrygga.

Fält- och dagboksanteckningar vävs in löpande för att synliggöra processens dynamik och min egna position genom arbetets gång. Den narrativa stilen används som ett verktyg för reflektion och tolkning, där subjektiva observationer och känslomässiga intryck bidrar till att skapa en djupare förståelse av platsen, ungdomarnas perspektiv och relationerna som formar den (Yin, 2013).

Val av studieplats

Platsvalet är centralt i denna fallstudie, eftersom kontexten påverkar både vilka fenomen som kan observeras och hur de kan tolkas (Pink, 2015). Ett medvetet beslut var att förlägga studien till en annan kommun än min egen hemort, för att närma mig fältet med "fräscha ögon" och därigenom minska risken att lokala förutfattade meningar eller sociala relationer skulle påverka observationer och tolkningar. Samtidigt erkänns att fysisk och social distans till platsen kan innebära relationsmässiga begränsningar. Begränsningarna hanterades genom att bygga tillit via etablerade aktörer på plats, vilket jag fick stöd med från projektledaren för DrottningH projektet.

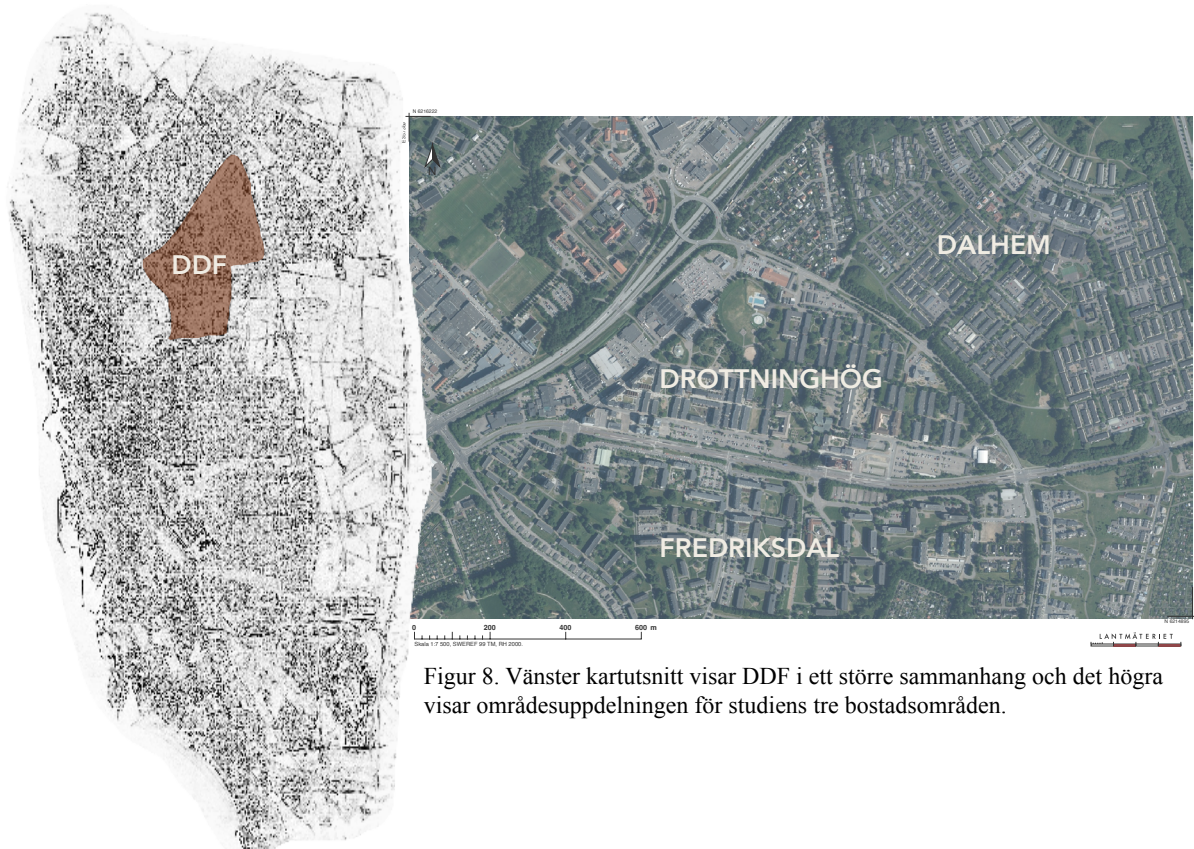
Helsingborg valdes eftersom staden under de senare åren genomfört omfattande stadsomvandlingar med särskilt fokus på barn och unga. Genom tidig kontakt med tjänstepersoner på Helsingborgs stad identifierades Drottninghög som en särskilt relevant miljö för studiens ändamål. I samråd med lokala aktörer föreslogs även att inkludera närliggande bostadsområden (Dalhem och Fredriksdal) som binds samman genom gångtunnlar och gemensamma stråk. Denna geografiska sammanhängande struktur möjliggjorde att studien kunde omfatta ungdomars vardagslandskap snarare än en begränsad yta.

Platsvalet motiveras också utifrån praktisk relevans och ömsesidig nytta

(Denscombe, 2018). Det innebär att studien kan bidra med kunskap som kan användas i pågående planerings- och förvaltningsprocesser, samtidigt som jag får möjlighet att undersöka delaktighet i en verklig kontext. På så vis förenas akademisk kunskapsproduktion med lokalt värde för aktörer som arbetar långsiktigt med ungas miljöer i området (ibid).

Drottninghög, Dalhem och Fredriksdal (DDF)

Ungdomarna som deltagit i studien bor alla i bostadsområdena *Drottninghög*, *Dalhem* och *Fredriksdal* i nordöstra Helsingborg, cirka tre kilometer från stadskärnan (se figur 8). Bostadsområdena separeras idag av tunnlar och stora grönområden, vilket gör att de uppfattas som en sammanhängande stadsstruktur.

Figur 8. Vänster kartutsnitt visar DDF i ett större sammanhang och det högra visar områdesuppdelningen för studiens tre bostadsområden.

Miljonprogrammets bostadsområden

Drottninghög byggdes mellan 1966 och 1969 som en del av det svenska miljonprogrammet, med Helsingborgshem som största fastighetsägare. Området omfattade omkring 1100 hyresrätter och planerades som en komplett stadsdel med centrum, fritidsgård och servicefunktioner för såväl boende på Drottninghög och närliggande bostadsområde Fredriksdal (Helsingborgs stad, 2021).

Söder om Drottninghög, ligger Fredriksdal som utvecklades under samma period med ca 2000 lägenheter och det karaktäristiska vattentornet som landmärke. Senare tillkom ca 300 lägenheter, varav en tredje del av dem var studentlägenheter (ibid). Norr om Drottninghög ligger Dalhem som byggdes något senare efter en arkitekttävling år 1970 och utformades för ca 6000 invånare med både villor och flerbostadshus (Helsingborgs stad, 2021).

För att ge en tydligare förståelse av den rumsliga kontexten i förhållande till ungdomars rörelsemönster, visas i figur 9 bebyggelsestrukturen för samtliga tre områden.

Figur 9. Visar bebyggelsestrukturen i Drottninghög (vänster), Dalhem (mitten) och Fredriksdal (vänster).

Tidigare utmaningar i DDF

I *Lägesrapport över brottslighet och trygghet i Helsingborg* (Helsingborgs stad, 2024) har DDF tidigare uppmärksammats för socioekonomiska utmaningar med bland annat hög arbetslöshet, kriminalitet och låg extern tillit.

Den kriminella problematiken i hela DDF-området har varit bred med bland annat narkotikahandel i olika skalor och otillåten påverkan mot tjänstepersoner. Riktade polisinsatser, bland annat år 2018 (se figur 10), slog mot kriminella nätverk och minskade öppen brottslighet lokalt (ibid).

Figur 10. Urklipp från SVT-Nyheter visar områdets mediebild efter polisens tillslag 2018.

Området har periodvis klassificerats som ett riskområde i polisens trygghetskartläggningar, vilket lett till att olika samverkansinsatser satts in. Som svar på dessa utmaningar startades DrottningH, ett långsiktigt samarbete mellan Helsingborgs stad och kommunala bolag (Helsingborgshem, 2024). Vid projektets start ansågs Drottninghög vara stadens mest utsatta stadsdel med negativ mediebild (ibid).

Från H22 till DrottningH

H22 var Helsingborgs fleråriga innovationssatsning som kulminerade i H22 City Expo (2019–2022) för att visa hur en "smartare" och mer hållbar stad kan utvecklas tillsammans med invånarna.

Inom H22 var Drottninghög ett av huvudområdena med temat *Open up for co-creation* eller "öppna upp för samskapande", där den långsiktiga omvandlingen DrottningH lyftes fram (H22, u.å; Helsingborgs stad, u.å).

Helsingborgs Vision 2035 sätter riktningen för DrottningH som en skapande, pulserande, global, gemensam och balanserad stad (Helsingborgs stad, u.å). Visionen bygger på fyra övergripande strategier: koppla samman och riva barriärer, förtäta stadsdelen och skapa variation, öppna processer och samverkan samt ha barn och unga i fokus (Helsingborgs stad, 2018a).

Med unga i fokus, innebär det för Drottninghög att barn- och ungdomsperspektivet ska stärkas i utvecklingsprocessen (Helsingborgs stad, u.å).

Målet är att göra stadsdelen fullt integrerad i Helsingborg, så att det

ska vara lika bra att bo på Drottninghög som något annat område i staden (ibid).

Dialog är projektets bärande princip. När projektet började genomfördes ungefär 300 djupintervjuer med boende om behov, önskemål och drömmar kopplade till hem och utemiljö. Sedan dess har ett dialogbaserat arbetssätt utvecklats vidare genom återkommande aktiviteter och delprojekt (H22, u.å; Helsingborgs stad, u.å). Ett exempel är projektet Rekrytera, där Helsingborgs stad i samarbete med myndigheter och civilsamhälle öppnade ett samverkanskontor på Drottninghögs centrum för att öka sysselsättningen och motverka social utsatthet (Helsingborgs stad, u.å). Insatserna har visat en positiv trend i Drottninghög med förbättrade socioekonomiska indikatorer, stärkt trygghet och mer blandade upplåtelseformer (Helsingborgs stad, 2024). Dessa typer av resurser har syftat till att stärka integrationen, förbättra tryggheten och skapa långsiktigt hållbara livsvillkor i stadsdelen.

Drottninghögs nya centrum

I detaljplanen för *Drottninghögs södra m fl, Drottninghögs centrum* (Helsingborgs stad, Dnr 359/2016, 2018b), ersätts tidigare markparkering med bostäder och verksamhetslokaler (se figur 11) för att möta en fördubbling av antalet bostäder till 2035. Centrum får en blandad stadsstruktur med handel, vård och bostäder samt ett utbyggt torg (ibid).

I samband med framtagningen av detaljplanen, anordnades samråd, där medborgare bjöds in för att ta del av planen i en utställning på biblioteket Idé A. Ett mer definierat format som var riktad till

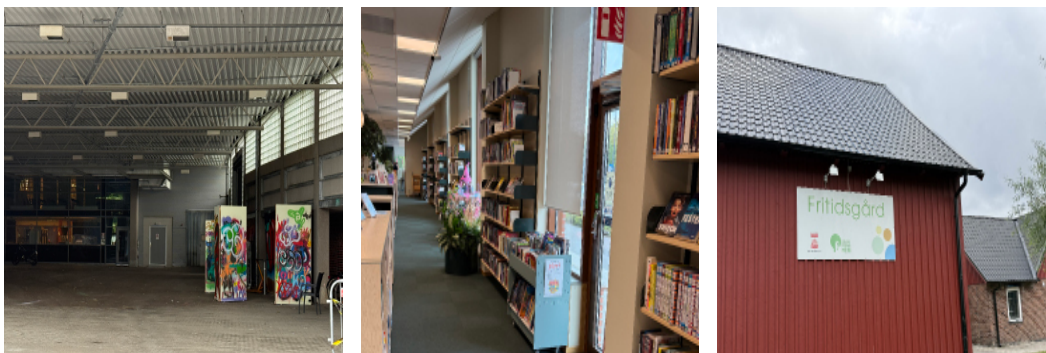

Figur 11. En illustrationskarta som visar planområdet för Drottninghögs nya centrum med tre nybyggda fastigheter (A,B,C). Byggnad C är färdigställd.

den yngre målgruppen, var aktiviteten som hölls med klass 6 på Drottninghögsskolan. Där fick barnen möjligheten att få tycka till om tryggheteten i centrum (Helsingborgsstad, u.å).

Nyckelaktörer på Drottninghög

Tre aktörer utgör ryggraden i den sociala infrastrukturen för barn och unga på Drottninghög, vilka är Tryckeriet, Idé A och Helsingborgshem (se figur 12). Tillsammans skapar de rum, relationer och strukturer som möjliggör delaktighet, inflytande och meningsfull fritid.

Figur 12. Tryckeriets baksida med en grafitti-utställning (vänster), områdesbiblioteket Idé A (mitten) och Fritidsgård Ladan i Dalhem, med Helsingborgshem som fastighetsägare (höger).

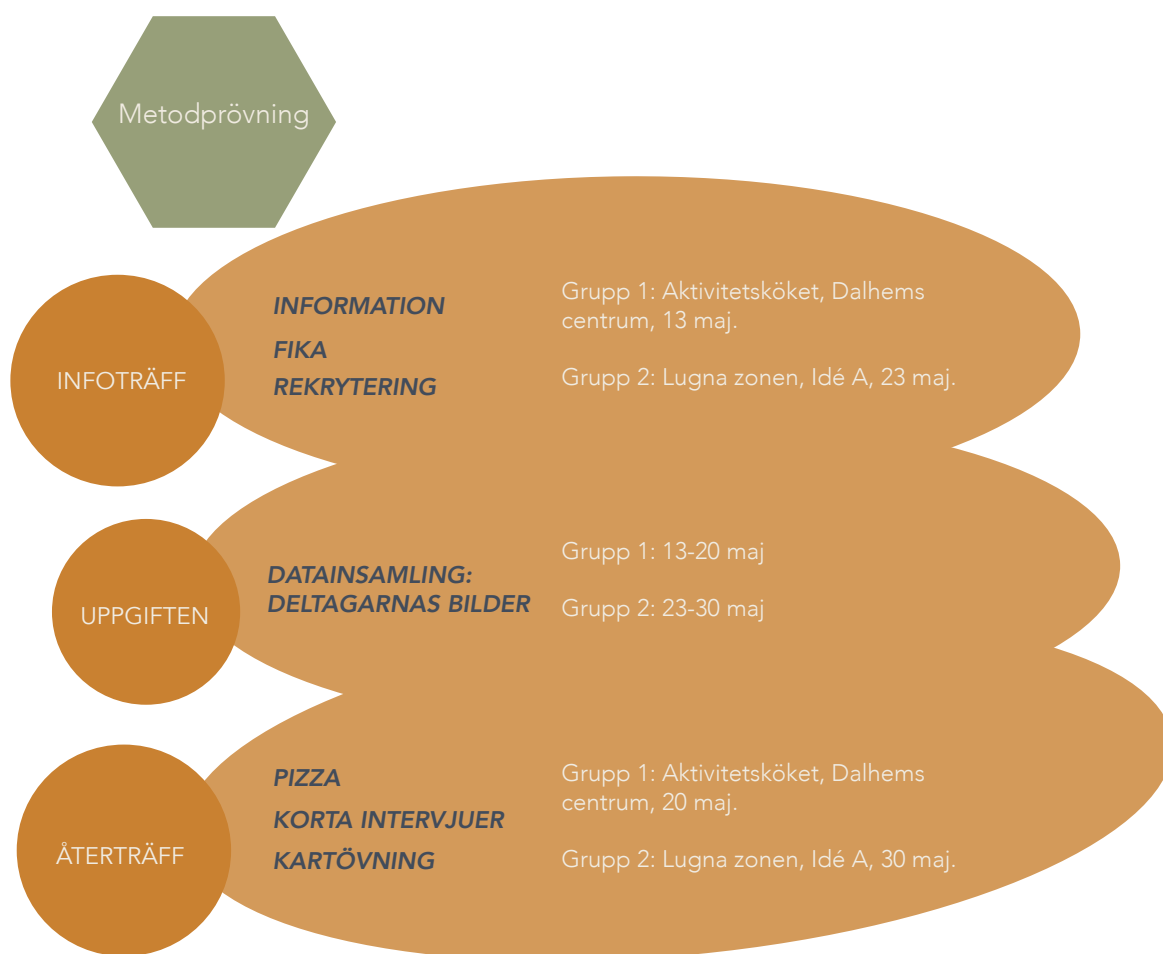
Tryckeriet är ett allaktivitetshus för Helsingborgs invånare. Det drivs av skol- och fritidsförvaltningen och deras mål är att engagera invånare, särskilt ungdomar, som medskapare och producenter. Det är en kreativ navpunkt där unga kan testa, producera och visa upp idéer och kultur. Genom öppna verkstäder, program och samarbeten erbjuder Tryckeriet en mötesplats för stadens alla (Helsingborgs stad, u.å).

Områdesbiblioteket Idé A, ligger i den nya fastigheten på Drottninghögs centrum (fastighet C i figur 9) och är ett mångfunktionellt vardagsrum för stadsdelen som kombinerar läsning, lärande och medskapande. Här finns ett biblioteksråd och de har temaveckor, men det är även en plats för spontant umgänge. Idé A fungerar som relationsbyggare och bro mellan invånare, föreningar och stadens förvaltningar (Helsingborgs stad, 2025).

Helsingborgshem är den största lokala fastighetsaktören med områdesvärdar och ungdomsgrupper som arbetar med platsnära trygghetsarbete. Bolaget knyter samman fysisk förvaltning med sociala insatser och samordnar aktörer för att möjliggöra långsiktighet (Helsingborgshem, 2024).

Metodprövning

I detta delkapitel redovisas resultaten i den ordning som metodprövningens olika moment genomfördes. Först presenteras informationsmötet med ungdomarna, följt av återträffen som omfattade korta intervjuer och en kartmarkeringsövning. Egna reflektioner och observationer återges löpande genom anteckningar från fält- och dagboksarbete, för att ge möjlighet att följa processens utveckling och de intryck som uppstod under arbetets gång. Sist presenteras ett sammanfattande resultat baserat på den tematiska analysen från de korta intervjuerna, vilket tillsammans bidrar till en samlad och nyanserad helhetsbild av metodprövningens resultat. Samma upplägg tillämpas för att presentera resultatet för studiens andra ungdomsgrupp. Upplägget illustreras i figur 13.

Figur 13. Illustrationen visar metodprövningens upplägg och de moment som genomfördes med ungdomsgrupperna.

Ungdomsgrupp 1

Dagboksanteckningar från informationsmötet (13 maj 2025)

Lite pirrig i magen gick jag till mötet, nyfiken på hur ungdomarna skulle ta emot informationen och med en förhoppning om att uppgiften skulle kännas både meningsfull och rolig för dem.

Områdesvärdarna tog emot mig varmt och gav tips om hur jag bäst kunde möta gruppen. De hälsade även på ungdomarna som kom in en efter en och småpratade om vilka som skulle dyka upp. Jag gick runt och hälsade på alla och skakade hand med deltagarna.

Fika stod framdukat och stämningen lättade snabbt när en av killarna bröt isen med humor. Till min förtjusning blev chipsen med dipp snabbt populär.

Två representanter från områdets fritidsgård var också på plats och jag trodde först att de var deltagare. Det visade sig att de var 21-23år och vi skrattade lätt åt situationen. Det är inte lätt att gissa ålder!

Lokalen bestod av fyra bord och ett köksområde. Killarna satte sig tätt ihop vid ett bord, medan tjejerna samlades vid ett annat trots att ett stod tomt bredvid. Vid det tredje bordet placerade sig områdesvärdarna tillsammans med fritidsgårdens representanter.

När områdesvärdarna presenterade mig och bad gruppen lyssna, bröt en av killarna spänningen genom att vara lite stöddig och rolig på samma gång. Det uppskattade jag, då stämningen genast lättade. Jag använde en liknande attityd när jag pratade med killen och kände att det uppskattades. Då förstod jag att **jag behövde hitta en balans mellan att vara formell och informell.**

Gruppen verkade nyfiken, men samtidigt kändes det stelt och **det kändes som om många mest kommit dit av respekt för områdesvärdarna.** För att skapa en mer avslappnad atmosfär bestämde jag mig för att plocka fram en isbrytande övning. Jag delade ut papper och bad alla skriva sitt första intryck om mig. Killarna var ivriga att läsa upp vad de skrivit, medan tjejerna såg frågande ut och ville veta vem jag var. Detta var en liten detalj, men jag kände att det bidrog med att jag fick komma gruppen lite närmare.

Strax efter delades informationsbladen ut. En av områdesvärdarna föreslog högläsning och den "roliga killen" tog initiativet. Han pausade

när han hittade ett felstavat ord och tittade på mig med ett snett leende, nästan som för att markera att han hittat ett fel hos mig. Några frågor om uppgiften dök upp och områdesvärdarna hjälpte till att förtydliga.

Initialt skulle ungdomarna skicka sina bilder direkt till mig, men det möttes av tvekan. I stället föreslog områdesvärdarna att de kunde dela bilderna i sin gemensamma chatt på Snapchat (sociala media), för att sedan vidarebefordra dem till mig. **Jag insåg vikten av att vara flexibel och möta ungdomarna där de är, om uppgiften skulle fungera.**

När samtyckesblanketten delades ut fick deltagarna välja om de ville vara anonyma genom ett nummer eller använda ett pseudonym (se tabell 2). Just denna detalj väckte störst intresse för ett annars tråkigt moment men som för studien blev betydelsefull. **Flera började diskutera sina smeknamn och jag förstod att små detaljer kan få en stor betydelse.**

Pseudonym	Ålder	Tjej/Kille
Komuz	15	Kille
Kungen	16	Tjej
Kex	15	Kille
Hassel	15	Tjej
Wavy	13	Kille
Cizzo	15	Kille

Tabell 2. Information om deltagarna i grupp 1.

När vi rundade av mötet fick ungdomarna frågan om de förstått uppgiften och om de kunde tänka sig att delta i återträffen veckan därpå. När en av deltagarna undrade vad de skulle få för att delta, svarade jag ärligt att resurserna var små som student men att jag kunde bjuda på pizza som tack.

I efterhand fick jag veta att flera trott att jag arbetade för polisen eller en myndighet, vilket förklarade deras initiala reservation. På vägen hem kände jag en stark värme för ungdomarna och **en tydlig insikt om att deras erfarenheter rymmer mycket mer än vad denna studie kan fånga.**

Dagboksanteckningar från återträffen (20 maj 2025)

Jag anlände till Dalhem en timme innan återträffen för att möta områdesvärdarna. Till min glädje hade de redan ordnat allt kring pizzabeställningen. De känner ungdomarna så väl och gör det lilla extra för dem. Pizzan beställdes från en annan stadsdel i Helsingborg, från restaurang Venedig på Söder. Tillsammans åkte vi och hämtade fyra familjepizzor; en Margarita, två kycklingpizzor med pommes och en kebabpizza med sås.

Områdesvärdarnas engagemang och omsorg för både ungdomarna och mitt arbete värmdes. Jag kunde inte låta bli att tänka på **vilken fördel det är för ungdomarna att kunna se upp till områdesvärdarna som gör sitt jobb helhjärtat.**

När vi kom tillbaka till lokalen förberedde vi oss inför träffen. Områdesvärdarna föreslog då att vi skulle låta ungdomarna äta tillsammans medan jag intervjuade dem en och en i Helsingborgshems kontorslokal som låg vägg i vägg med aktivitetsköket. Det var perfekt för **det kändes som att jag kunde få möta ungdomarna utan några distraktioner.**

Områdesvärdarna hade redan tipsat mig om att enskilda samtal kunde ge mer ärliga svar eftersom ungdomarna lätt kunde påverka varandra i grupp.

När intervjuerna började, märkte jag tydliga skillnader i engagemang. Tjejerna var försiktiga, nästan avvaktande och jag fick känslan av att de sa det de trodde att jag ville höra. Killarna däremot pratade mer fritt och verkade mer öppna inför uppgiften.

Även om ingen av dem hade skickat in några bilder, försökte jag försäkra dem om att det inte gjorde något och att samtalen samt kartmarkeringsövningen var minst lika viktig. Det visade sig faktiskt stämma, eftersom de markerade sina platser med självklarhet och berättade engagerat om varför dessa betydde så mycket för dem. **Det blev tydligt att platser som många vuxna knappt reflekterar över var centrala i ungdomarnas sociala liv.**

När den sista intervjun pågick såg jag genom fönstret att de andra ungdomarna började lämna lokalen. Deltagaren som satt i intervju med mig förklarade att de var på väg till fritidsgården och därmed hann jag inte tacka av hela gruppen tillsammans. Det kändes lite snopet. Den

här gången förstärktes känslan av att flera egentligen inte var särskilt intresserade av att delta i studien. Däremot blev samtalen jag hade med varje deltagare oerhört insiktsgivande trots att de varade i 5–10 min per deltagare. **Det visade sig att ungdomarna ändå var öppna för att prata, fast på sina villkor.**

På vägen hem ekade deras ord i mitt huvud. **Jag kände att jag behövde se över metoden inför nästa grupp.** Det slog mig hur värdefullt det är att dem ens valde att ställa upp på sin fritid och att det inte är något att ta för givet.

Jag tänkte på kortfilmen som jag fått ta del av denna kväll. En kortfilm, gjord av ungdomar på Dalhem i deras egna miljö. En film som visade hänget i området och grupstrycket som kan ske bland ungdomar för att passa in.

Jag tittade däremot på filmen bortom innehållet. Jag såg skådespeleriet och inspelningstekniken som tillämpats. Det såg proffsigt ut. Ungdomarna har varit kreativa, där **dem uttrycker sig själva och de visar ett intresse som inte riktigt framkom under intervjuerna.** En 15 min lång film öppnade upp för nya tankar. Det var först nu jag kände att jag fick höra riktiga röster från några av ungdomarna.

Kartmarkeringar och intervjuer (30 maj 2025)

Eftersom gruppen inte delade några bilder, blev utgångspunkten för intervjun kartövningen. Genom ungdomarnas kartmarkeringar framträder de platser som betyder mest i deras vardag (se figur 14). Platserna besöktes efter intervjun och dokumenterades med egna fotografier (se figur 15a-f). Bilderna kopplas till ungdomarnas perspektiv, genom att presentera utvalda citat från intervjuerna. Avslutningsvis presenteras den tematiska analysen från alla intervjuer med ungdomsgrupp 1.

Figur 14. Platser ungdomarna besöker, vilket markerades under kartövningen. Samtliga platser är i Dalhem, förutom Ica Maxi som är på Drottninghög.

15a. Brohult

15b. Dalhems centrum

15c. Anneroskolan

15d. Bostadsgård

15e. Ladan

15f. Maxi

Figur 15a-f. *Brohult*: avskilt grönområde. *Dalhems centrum*: inomhus, offentlig miljö. *Anneroskolan*: Trygghet, plats för rörelse. *Bostadsgård*: nära hemmet och vänner. *Fritidsgård "Ladan"*: socialt, träffa vänner. *Ica Maxi*: handla snacks.

Citat från de enskilda intervjuerna (20 maj 2025)

Brohult: "Ifall du kommer till den här bänken så kan du se lite Red Bull-flaskor nere på golvet." (Komuz)

Dalhem centrum: "I pizzerian. Vi kan vara kanske 10 personer medan en äter." (Komuz)

Anneroskolan: "Skojar och dansar. Alltså inte seriös dans som danslektion och sånt. Alltså dansa till musik." (Kex)
"Antingen så chillar vi på bänken eller spelar fotboll."
(Wavy)

Bostadsgård: "Där är lekplatser, bänkar och sånt. Vi brukar chilla." (Kex)

Ladan: "Alltså, det som gör mig så på bra humör är nog att vara ute med mina vänner i Ladan." (Hassel)
"Vi spelar fotboll ute och spelar på PS." (Cizzo)

Maxi: "Tjejerna och killarna brukar alltid ta ettan till Regementsvägen och promenera därifrån till Maxi."
(Hassel)

Resultat: tematiserad intervjuanalys

Vänner & Gemenskap

Vänner och gemenskap är viktigast för alla deltagare, för det gör dem glada.

Gemenskapen skapar trygghet och är viktigare än platsen.

Att "bara vara tillsammans" framstår som centralt och aktiviteter som fotboll, musik, snacka eller skämta är sekundära till själva sällskapet.

Trygghet & Tillhörighet

Trygghet uppstår genom känslan av samhörighet, baserad på barndomsvänskap och en inkluderande gemenskap.

Tillhörighet upplevs i sociala nätverk snarare än i stadens rum.

Geografisk inställning

Drottninghög upplevdes inte som en naturlig mötesplats och flera ungdomar undvek området. I stället betonades den starka lokala tillhörigheten till det egna bostadsområdet.

Favoritplatser

Skolgården (Anneroskolan), fritidsgården ("Ladan"), Dalhems centrum och olika bostadsgårdar är favoritplatserna.

Det är platsernas sociala funktion som gör dem viktiga.

Brist på fritidsmöjligheter

Det finns för lite att göra, särskilt när fritidsgården är stängd och under vintertid.

Ungdomarna efterlyste tillgängliga mötesplatser, längre öppettider och nya platser både inomhus och utomhus. De går inte till Tryckeriet, för att det upplevs vara komplicerat.

Drömmar och idéer

Deras visioner spände från stora drömmar som resor och nya fritidsanläggningar till små men viktiga förbättringar, som fler öppettider eller en ny fotboll.

Ungdomsgrupp 2

Dagboksanteckningar från informationsmötet (23 maj 2025)

Inför mötet visste jag inte hur många ungdomar som skulle dyka upp. Samordnaren på Idé A berättade att det på fredagar kunde vara allt mellan 30 och 70 barn och unga på biblioteket. Jag fick däremot en hint om att många 13-åringar var borta på ett beachvolleyboll-event, vilket kunde påverka deltagarantalet.

Jag hade förberett fika, denna gång utan dippa eftersom vi skulle vara inne på ett bibliotek. Samordnaren hjälpte till att blanda saft och lägga upp allt på en vagn, samtidigt som hon nyfiket pratade om studiens ämne. Tillsammans rullade vi sedan in en vagn med fika och saft till möteslokalen.

De första som slussades in var ett gäng tjejer och strax därefter anslöt ett gäng killar som först hängt inne på biblioteket med yngre barn. Samordnaren hade hjälpt till med att slussa in dem till träffen.

Rummet delade snabbt upp sig, där tjejerna satte sig vid ett långbord och killarna vid ett annat. **Till skillnad från ungdomsgrupp 1, fanns inga andra vuxna med.** Det var bara jag, ungdomarna och fikan.

De verkade nyfikna, så jag skippade den planerade isbrytarövningen och gick direkt in på att presentera mig själv och uppgiften. Jag delade ut informationsblad och samtyckesblanketter. Killarna läste snabbt igenom sina och jag satte mig på huk vid deras bord för att kolla att de förstått uppgiften.

Till min förvåning blev de genuint intresserade av studien och vad den kunde bidra med. Tre av killarna visade särskilt engagemang och en uttryckte stark frustration över förändringarna på Drottninghög. Enligt killarna var området tidigare bättre anpassat för ungdomar men att mycket nu tagits bort. Han visade mig bilder på sin telefon på hur det sett ut tidigare och var tydlig med att det var bättre innan. Han sa något i stil med: *"Det fanns ett ICA här på parkeringen utanför, där vi kunde handla och hänga innan"* och visade en byggnad som nu rivits ned. Snart följde resten av killarna in i diskussionen, både om Drottninghög och om sina framtidsutsikter. De var lite oroliga om de skulle få jobb efter gymnasiet.

När jag sedan vände mig till tjejernas bord möttes jag av en annan

dynamik. **De var entusiastiska och tyckte uppgiften lät både enkel och rolig.** En av tjejerna tog initiativet till att lägga till mig på Snapchat för att kunna dela bilder och skickade genast en "testbild" på fikat. När jag frågade hur man sparar bilder från Snapchat blev det en livlig diskussion mellan dem. **Det var ett ögonblick som gjorde mig glad, för det visade deras engagemang och viljan att äga uppgiften.** Jag hade kunnat ta reda på det själv, men jag ville att de skulle få känna att de kan bidra med kunskap också. Detta blev en improviserad strategi, där jag i efterhand förstod att **jag indirekt visade de att vi lär oss av varandra.**

Under tiden ropade killarna tillbaka mig med fler frågor, bland annat gällande återträffen och om de kunde komma senare än den utsatta tiden. Jag anpassade mig efter deras villkor och de gick också med på att skicka bilder via Snapchat.

När killarna lämnat rummet drog tjejerna lättnadens suck och sa att de känt sig obekväma i killarnas närvaro. De föreslog att vi skulle dela upp lokalen nästa gång så att de kunde sitta mer avskilt.

Först förstod jag inte riktigt, men mindes snabbt känslan från min egen ungdomstid, dvs. när allt var pinsamt och obekvämt. Jag lovade att anpassa upplägget till återträffen. **Det var en påminnelse om att ständigt försöka sätta sig i deras skor eller lyssna in dem.**

Smeknamn eller pseudonymer var inget de brydde sig om, de ville mest komma i gång med uppgiften. Här fick jag istället ändra deras namn till "deltagare nr" för att säkertställa deras anonymitet.

Utanför rummet fortsatte nyfikna barn titta in under hela mötet och samordnaren samt bibliotekets personal mötte dem tålmodigt flera gånger med lite fika. **Det var fint att se engagemanget från personalen** som såg till att vi inte blev störda.

Tjejerna stannade kvar och småpratade tills biblioteket stängde. **Jag kände mig nästan som en storasyster i rummet och det var tydligt att de kände sig trygga med mig.**

När mötet avslutades kände jag starkt hur viktigt bibliotekets arbete är för barn och unga. En plats de är välkomna till. Jag kände även en press, där vi som vuxna inte får glömma dessa ungdomar och det inflytande vi har i deras liv. Hur vi bemöter dem spelar en stor roll. På vägen hem var känslan tydlig: **de förtjänar att stå i rampljuset.**

Urval av fotoinsamling (bilder från deltagarna)

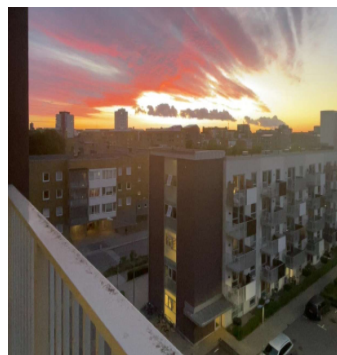
Några dagar innan återträffen skickade jag en påminnelse till ungdomarna. Nästan direkt trillade de första bilderna in från tjejerna. Totalt fick jag in 33 bilder tagna av 6 deltagare. Figur 16 (a-i) presenterar ett urval för att visa variationen. D1-D6 visar vilken deltagare som tagit fotot.

16a. Bussen (D3)

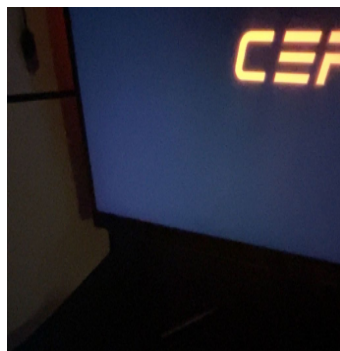
16b. Bänken vid hålan (D6)

16c. Balkongen (D5)

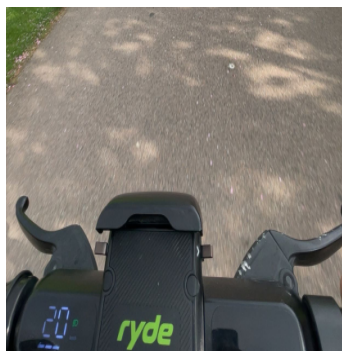
16d. Karusellen (D4)

16e. Hemma vid datorn (D1)

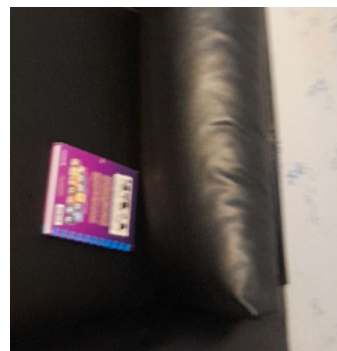
16f. Gården (D5)

16g. Kör runt (D4)

16h. Fotboll (D2)

16i. Hemma med bok (D3)

Figur 16a-i. Deltagarnas fotobidrag visar vad som händer där dem hänger.

Dagboksanteckningar från återträffen (30 maj 2025)

Killarna hade ännu inte lagt till mig på Snapchat, så jag skickade ett meddelande i hopp om att även de skulle bidra till studien. Två av killarna svarade att de inte kunde delta på grund av jobbintervjuer. Så kul med jobbintervjuer tänkte jag och önskade dem lycka till. **Plötsligt stod det klart att det bara skulle bli sex deltagare** (se tabell 3).

Deltagare	Ålder	Tjej/Kille
D1	15	Tjej
D2	13	Tjej
D3	13	Tjej
D4	15	Tjej
D5	14	Tjej
D6	18	Tjej

Tabell 3. Information om deltagarna i grupp 2.

Trots avhoppen kände jag en tacksamhet över de ungdomar som faktiskt ville vara med.

För att förbereda återträffen skickade jag ut frågan om vilken pizza de ville ha. Alla svarade snabbt via Snapchat. Pizzerian låg precis utanför Idé A (Rodi's pizzeria). Jag tänkte att det var smidigast. Två av tjejerna (D1 och D2) mötte mig vid biblioteket, ivriga att hjälpa till så vi gick tillsammans för att beställa.

Två av de andra tjejerna (D3 och D6) var på plats när vi var tillbaka och en stund senare dök dem två sista tjejerna (D4 och D5) upp aningen försenade.

Jag hade missat deras meddelande på Snapchat, eftersom jag inte hade aktiverat aviseringar. Jag fick denna hint av tjejerna och **det var en påminnelse om att tillgänglighet är avgörande i arbetet med ungdomar.**

Tjejerna som var sena hade redan ätit pizza på Venedig i Söder och jag skrattade åt sammanträffandet, eftersom det var första gruppens (Ungdomsgrupp 1) favoritställe. "Alla vägar leder till Venedig" tänkte jag. Det har blivit ett slags landmärke, både i staden och i deras vardag. Det är de små detaljerna som gör det ibland.

Nu när alla var samlade frågade de efter killarna. Jag märkte en tydlig lättnad när jag berättade att det bara var vi denna kväll.

Under informationsträffen hade tjejerna lyft trygghet som en viktig faktor och jag ville att de skulle känna igen några av de vuxna som arbetar i området. Jag hade därför bjudit in områdesvärdarna från Helsingborgshem för att hälsa på tjejerna. När områdesvärdarna klev in i rummet såg jag igenkänningen i ungdomarnas blickar. *"Ah, jag vet vem han är"* brast en av tjejerna med ett leende. **En hälsning kan vara början på trygghet för ungdomar.**

Jag hade förberett en liten hörna i lokalen för enskilda intervjuer, men de ville hellre sitta tillsammans.

De bästa samtalen kom inte under intervjuerna, utan mellan dem, när vi satt där och åt (se figur 16), när tempot sjönk och ingen styrde samtalet. Då kom nyfikenheten fram med frågor om livet, om studien och om framtiden. Jag kände tydligt att **de sökte något mer, en förebild eller en mentor**. Deras skörhet var så påtaglig men samtidigt kunde jag känna deras styrka och omtanke.

När vi avslutade kvällen bad jag dem ta med pizzorna hem. De log och sa att de skulle ta med till sina småsyskon.

Jag kände mig nöjd. Detta var en grupp fylld av empati och nyfikna på livet. Jag bar med mig en stark känsla av att **relationen är nyckeln till framgångsrika samarbeten med ungdomar**.

Oavsett om vi är forskare, stadsplanerare eller något helt annat, behöver vi våga möta människor precis där de är. Utan filter, utan förutfattade meningar. **Med nyfikenhet och ödmjukhet kan vi hitta många av de svar vi söker och framförallt lära oss av varandra.**

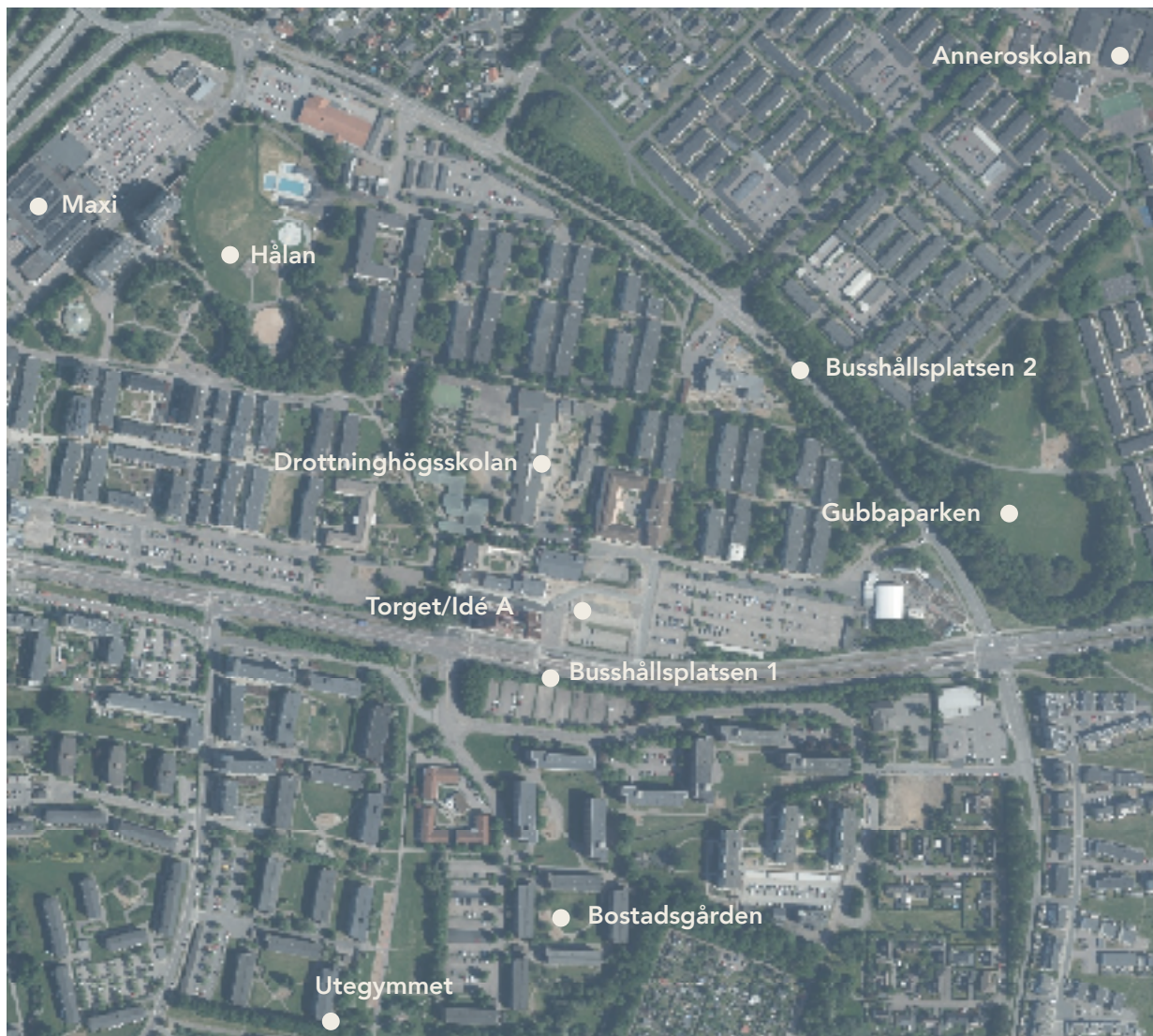
Figur 17. Pizza, kartmarkeringar och avslappnade samtal med ungdomsgrupp 2.

Kartmarkeringar och intervjuer (30 maj 2025)

I denna grupp skiljde sig upplägget något från ungdomsgrupp 1. När deltagarna såg kartorna, började de genast markera sina platser (se figur 18), som större områden snarare än specifika punkter. Under intervjuerna användes både deras fotografier och kartmarkeringar som samtalsstöd.

Deltagarna markerade även idrottsplatser utanför studieområdet, som inte togs med eftersom det var utanför bostadsområdena.

Platserna besöktes och dokumenterades i efterhand med egna fotografier (se figur 19a-i), vilka kopplas till ungdomarnas perspektiv genom utvalda citat. Den tematiska analysen presenteras därefter samlat för gruppens intervjuer, likt ungdomsgrupp 1.

Figur 18. Platser ungdomarna besöker, markerades under återträffen. Platserna som markerats är i DDF området.

19a. Utegygmet

19b. Bostadsgården

19c. Busshållplats 1

19d. Torget/Idé A

19e. Drottninghögsskolan

19f. Hålan

19g. Anneroskolan

19h. Busshållplats 2

19i. Gubbaparken

Figur 19a-i. *Utegygmet*: plats för rörelse och samtal. *Bostadsgården*: lek i nära anslutning till hemmet. *Busshållplatsen 1*: Takskydd och sittplatser. *Torget/Idé A*: Mötesplats, samlingspunkt. *Drottninghögsskolan*: plats för rörelse och häng. *Hålan*: plats för rörelse. *Anneroskolan*: plats för häng efter skoltid. *Busshållplatsen 2*: En lugn plats i väntan på bussen. *Gubbaparken*: plats för fotboll och lek.

Citat från de enskilda intervjuerna (30 maj 2025)

Utegygmet: "We talk or we play tag sometimes" (Nr 2)

Bostadsgården, Drottninghögsskolan och Gubbaparken:
"Vi brukar inte vara på lekplatsen. Vi spelar mest
bollspel." (Nr 1)

Busshållsplats 1: "Alltså, jag vet inte vad jag ska göra och jag vill vara nära hemmet så då går jag ut till busstationen och sitter där"" (Nr 3)

Torget/Idé A: "Till exempel gå till Sweet House, hämta mina paketer och komma till bibblan." (Nr 4)

Hålan: "Vid Maxibadet. Jag tyckte det var jättefint med fågelns ljud och sånt." (Nr 6)

Anneroskolan: "Vi brukar hänga här. Många bor i Dalhem." (Nr 5)

Busshållsplats 2: "Det är så lugnt där. Många träd och grönt." (Nr 6)

Resultat: tematiserad intervjuanalys

Begränsningar

Ekonomiska hinder, där kostnader för aktiviteter, resor och entréer begränsar dem.

Väder begränsar utevistelse.

Plats för återhämtning efterfrågas pga. skolpress.

Trygghet & Otrygghet

De flesta känner sig trygga i sina lokala miljöer när de är tillsammans med vänner eller familj. Trygghet kopplas också till vuxen närvaro, särskilt på Idé A.

Otrygghet är kopplat till vissa tider och på vissa platser med killars närvaro eller risk för bråk.

Social gemenskap

Mötesplatser som tillåter häng och rörelse uppskattas.

Spontana möten är en central del av vardagen.

Tillgång till rum

Fritidsgårdar domineras av killar och upplevs därför som otillgängliga.

Killar framstår som mer självklara i det offentliga rummet.

Kreativa uttryck

Det finns intresse för egna egna aktiviteter, så som podcast, filmkvällar och sminkstudio. Då är det självorganiserade och flexibla platser, där ungdomar fritt kan uttrycka sin kreativitet.

Intervjuer med lokala aktörer

I detta avsnitt presenteras intervjuerna med aktörerna i den ordning de utförts under studien.

Intervjun med Helsingborgshem skiljer sig något från de andra intervjuerna eftersom egna fältanteckningar från den guidade turen i området redovisas här som en förlängning till intervjun.

Resultaten från intervjuerna presenteras tematiskt, på liknande sätt som med metodprövningen i föregående delkapitel.

Helsingborgshem

Respondenterna är områdesvärdarna (Bylbyl Mjekiqi och Lutfi Luai Mustapha) som även varit med under metodprövningen. Vid intervjun deltog även en områdesutvecklare (Rana Hammana). Intervjun har skett i grupp och den guidade platsvandringen hölls av områdesvärdarna.

Fältanteckningar från platsvandring genom Drottninghög och Dalhem (22 april 2025)

Jag och två områdesvärdar på Helsingborgshem möttes på Blåkullagatan. Det var en plats som såg ut som ett litet centrum med ett modernt hus, omgivet av ett hav av parkeringsplatser och stora stenar. När jag såg mig omkring föreställde jag mig nästan en sjöjungfru på en av stenarna, som en symbol för det lite oväntade i miljön.

Där träffade jag områdesvärdarna för första gången. De berättade att vi skulle göra en rundvandring genom Drottninghög och Dalhem (se figur 20). Jag blev tillfrågad om jag ville se Fredriksdal också, men jag tackade nej eftersom det inte finns några dedikerade platser för ungdomar där.

Medan vi promenerade berättade de om områdets funktioner. De berättade även om Helsingborgshems omfattande arbete med att fräscha upp och modernisera fasader och innergårdar. Innergårdarna som vi passerade var smala och kändes inte som innergårdar (se figur 21a). Vårdarna förklarade att man också arbetat för att motverka häng på dessa platser. De förklarade att boende många gånger klagat på höga ljudnivåer. **Platser med takskydd blir samlingspunkter, vilket inte är omttyckt av en del boende.**

Figur 20. Guidad platsvandring och utmärkande platser.

Jag lade märke till alla invånare som hälsade på oss under promenaden. Först tänkte jag: **vilken ovanligt vänlig atmosfär!** Men sedan insåg jag att hälsningarna kanske var riktade mot områdesvärdarna, som både var kända ansikten och respekterade personer. En återkommande hälsningsfras från förbipasserande var **"Assalamwaleikum"**. Områdesvärdarna förklarade att många i området uppskattade denna hälsningsfras, vilket värdarna anpassat sig efter. Jag svarade reflexmässigt "Hej". **Det kändes som att hälsningen bar på autenticitet, värme och gemenskap.** Nästa gång jag får möjligheten så säger jag det också tänkte jag!

Jag såg ett cykelställ med tak där bänkar placerats in under (se figur 21b). Jag kunde förstå lockelsen, eftersom människor naturligt söker skyddade sittplatser när det exempelvis blåser mycket eller regnar. När jag lyfte detta med värdarna, fick jag en bekräftelse på att det är ett exempel på klagomål som kan komma in.

De stora grönytorna mellan husen i området imponerade (se figur 21c) men värdarna förklarade att många boende motsätter sig aktiviteter så som bollspel där, eftersom deras terrasser och balkonger vetter mot dessa ytor.

Bland de gröna trädkronorna fick jag syn på ett rosa torn. Det var lekplatsen *Prinsessor och drakar*, som verkade som rena drömmen för mindre barn. Längre ner genom stigen presenterades "*Hålan*", som är ett stort och öppet grönområde med beachvolley, lekplats och ett utomhusbad som håller öppet under sommaren.

Tillbaka på Blåkullagatan, pausade vi vid det nyöppnade caféet i centrum *Sweet House*. **Värdarna presenterade mig för personalen inne på caféet.** Jag kände mig som en speciell gäst.

När vi gick ut igen för att fortsätta rundan, mötte vi en äldre dam som skämtsamt sa något i stil med: "*Har storken släppt av er här igen?*". De skrattade och förklarade att det var hennes hälsningsfras varje gång de möttes. Vidare förklarade de att detta var en del av deras trygghetsarbete; att vara synliga i området.

21a. Innergård

21b. Cykelställ med tak

21c. Grönyta mellan hus

Figur 21a-21c. Utmärkande platser från platsvandringen.

Vi fortsatte mot Dalhem (se figur 22a). Det duggregnade lätt och värdarna fortsatte promenaden. Vi gick återigen på gröna stigar och stannade vid "*Gubbaparken*", som kändes betydligt större än Hålan. Här fanns lekplatser, fotbollsmål och utrymme för massa spring. Därefter fortsatte vi och passerade fritidsgården *Ladan*, en liten byggnad som nästan såg ut som en gård på landet. Jag noterade hur Helsingborgshems logga fanns överallt. **De är helt enkelt verksamma i hela DDF området.**

Vi fortsatte till *Dalhems centrum*. Här fick jag se **Anneroskolan och bron som leder direkt in till centrum, en naturlig mötesplats för ungdomar**. Områdesvärdarna berättade då att kommunen planerar **riva bron på grund av ungdomsuppehåll** (se figur 22b). De förklarade även att för några år sedan, när området hade större utmaningar än idag uppstod stök vid bron, vilket legat till grund för beslutet.

Aktivitetsköket och Helsingborgshems kontor ligger också här på Dalhems centrum, tillsammans med Dalhems pizzeria. Några ungdomar satt där och värdarna introducerade mig. Vi fortsatte vandra tillbaka till Drottninghögs centrum och passerade Drottninghögsskolan samt ett nedsänkt torg bakom centrumområdet (se figur 22c). Det var här den gamla fritidsgården *Multiteket* låg som lades ned. Vidare berättade områdesvärdarna att en kampsportsklubb nyligen öppnats i gamla fritidsgårdens lokaler, vilket uppskattas av ungdomarna. Vi avslutade sedan den två timmars långa promenaden.

Vilken otroligt plats, var tanken som slog mig på vägen hem. Det var en plats med mycket värme och mycket respekt, vilket gav mig en påtaglig känsla av stolthet. **Visst, det kändes tråkigt att bebyggelsestrukturen begränsar socialt umgänge och att attityden kring häng var negativ men helhetsintrycket var över förväntan.**

22a. Tunnel skiljer Drottninghög och Dalhem

22b. Tidigare bro mellan Anneroskolan och Dalhems centrum

22c. Nedre torg på Drottninghögs centrum

Figur 22a-22c. Utmärkande platser från platsvandringen. 21b togs 19 juli 2025 och då hade bron redan rivits ned.

Resultat: tematiserad intervjuanalys (8 april 2025)

Trygghet & Sociala strukturer

Samtliga deltagare lyfte trygghet som ett centralt uppdrag för Helsingborgshem.

Områdesvärdarna arbetar nära ungdomar kvällstid, vilket haft stor påverkan på ungdomars beteende. Ungdomar uttrycker mer respekt för vuxna och agerar med större hänsyn sedan uppdraget satt i gång. Denna förändring kopplas tydligt till relationen, tillgängligheten och det lokala förtroendet för områdesvärdarna.

En fördel för områdesvärdarna har varit att de själva vuxit upp, antingen i området eller närliggande områden. Det är bekanta ansikten för ungdomarna.

Områdesutvecklare och områdesvärdarna har under de senaste åren arbetat med att berika de unga med nya kunskaper så som konsekvenstänkande. Mötena är uppbyggda för att vara roliga och samtidigt vara lärorika på olika nivåer. Detta är kunskaper som områdesvärdarna ser att ungdomarna kommer få användning för.

Deltagarna tror på ungdomarna och ser deras goda egenskaper.

Behov av offentliga mötesplatser

En genomgående synpunkt från samtliga deltagare var att ungdomarna på Drottninghög saknar tillgång till en egen mötesplats. Tryckeriet omnämns, men beskrivs som oåtkomlig, främst på grund av krav på bokning, aktivitetssyfte och en känsla av att det är "för andra ungdomar" snarare än för boende i området. Ungdomarna efterfrågar kontinuitet och flexibilitet, det vill säga en plats där de bara kan få vara och känna ägandeskap.

Social exkludering och vuxnas inställning

Deltagarna återkommer till problemet med vuxnas negativa inställning mot ungdomsgrupper som samlas i det offentliga rummet. Hänget tolkas ofta som hotfullt oavsett vad ungdomarna faktiskt gör. Det skapar frustration, särskilt när samma regler inte gäller vuxna.

Urbana begränsningar

Miljonprogramsområdet DDF är tätbebyggt. Bänkar på innergårdar används ofta men ljudvolymen uppfattas som störande på grund av den täta bebyggelsen. Ungdomar känner sig förflyttade och oönskade, genom att åtgärder vidtas för att minimera möjligheten till umgänge för ungdomar. Detta resulterar många gånger till frustration och negativt beteende bland ungdomarna.

Delaktighet och inflytande

Deltagarna förklarar att det krävs mer engagemang, tålamod och kreativitet för att nå ut till ungdomsgrupper. De betonade vikten av att ungdomar får påverka sin vardag genom att vara med och planera deras aktiviteter. Oftast ser man resultatet av denna typ av delaktighet och inflytande längre fram när ungdomarna blivit äldre och därmed har lättare för att uttrycka sig känslomässigt.

Idé A

Detta var en enskilda intervju tillsammans med områdesbibliotekets bibliotekarie och samordnare (Fia Eliasson Lannemyr). Fia har även varit med under genomförandet av metodprövningen.

Resultat: tematiserad intervjuanalys (3 juni 2025)

Idé A som verksamhet

Idé A skiljer sig från ett traditionellt bibliotek. Det beskrivs som en mångfunktionell mötesplats med egen budget och flera förvaltningar som samarbetar.

Invånarna kan få stöd att förverkliga egna idéer och biblioteket fungerar som ett studieförbund och blir på så sätt en brygga mellan stad, föreningar och boende.

Barn och ungas delaktighet

Barn och unga framträder som en särskilt viktig målgrupp. Mellanstadiebarn, som ofta hamnar mellan fritid och fritidsgård, hittar en självklar plats på Idé A.

Ungdomar är mer svårångade men olika former av delaktighetsmetoder används, såsom biblioteksråd, workshops och "månadens fråga".

Häng som social praktik

Betydelsen av häng förklaras som ett sätt att mötas utan ett särskilt syfte.

På Idé A kan det innebära att ungdomar sitter tillsammans med sina mobiler, spelar brädspel eller bara fikar i bibliotekets pentry. Hänget ses som en naturlig del av ungdomskulturen, men intervjupersonen noterar också att äldre ungdomar ofta söker sig till mer undanskymda platser.

Trygghet, stolthet och stigmatisering

Drottninghög är stämplat som ett "riskområde", men intervjupersonen beskriver området som varmt och gemenskapsorienterat. Vidare betonas hur långsiktiga insatser bidragit till minskad kriminalitet samt att Idé A arbetar aktivt för att skapa stolthet och delaktighet. Att låta invånarna, särskilt barn, vara del av verksamheten framhålls som en nyckel till att motverka negativa bilder av området.

Stadsbyggnad och platsens utmaningar

Miljonprogrammets skala upplevs som en utmaning som kan skapa ödsliga och otrygga miljöer. Förtätning, blandade boendeformer och nya mötesvänliga ytor framhålls som lösningar för att stärka både trygghet och attraktivitet. Balansen mellan olika målgrupper blir central och däribland behöver ungdomar plats för häng, även om det ibland kan upplevas störande av vuxna. Balansen mellan olika målgrupper blir central och att målgrupperna får känna ägandeskap.

Stadsbyggnadsförvaltningen (SBF)

Studiens sista intervju genomfördes med två representanter från SBF i Helsingborg, som bland annat arbetat med platsaktivering på Drottninghög. Representanterna arbetar som Urban designer (Moa Sundberg) och Kreativ producent för offentliga platser (Christina Wideland).

Samtalet fokuserade på platsskapande i offentlig miljö och genomfördes vid en tidpunkt då insikter från fallstudien började övergå till nästa fas, det vill säga, utvecklingen av det processinriktade ramverket.

Under intervjun delade respondenterna referenser till tidigare projekt och rekommenderade en film som speglar utmaningarna på Drottninghög. Det kompletterande materialet (film och information via mejl), har analyserats och integrerats i detta avsnitt som en del av mina egna reflektioner.

Resultat: tematiserad intervjuanalys (18 juli 2025)

Platsens identitet och stämpel

Drottninghögs identitet och den negativa stämpel som länge präglat området, har klassificerats som ett "riskområde". Denna klassificering beskrivs som både problematisk och nödvändig. Den kan vara problematisk, eftersom det kan förstärka fördomar och påverka självbilden hos boende och ungdomar. Den är däremot nödvändig eftersom det ger tillgång till resurser och extra stöd från myndigheter.

Intervjurespondenten som varit i kontakt med områdets odlingsgrupp (äldre målgrupp) förvarar området och betonar dess positiva sidor. De menar däremot i ett förtydligande att även den yngre målgruppen försvarar och visar en stolthet över sitt område. Det är oftast utomstående som tenderar att associera Drottninghög med otrygghet. Här framstår platsens fysiska miljö, särskilt torget och dess läge vid infarten som avgörande för att forma en ny identitet.

Trygghet och risk för rekrytering

Intervjupersonerna beskriver att en fritidsgård på Drottninghög fick stänga på grund av rekrytering av kriminella nätverk och uttrycker att det förekommer en viss oro för att nya verksamheter, exempelvis kampsportsklubben, kan möta samma problem. Det betonas att ungdomar är särskilt utsatta för rekrytering genom lockelser. Här framträder en dubbel utmaning, vilket är viljan att skapa öppna mötesplatser för unga men samtidigt skydda dessa från att utnyttjas av kriminella aktörer. Filmen *Bullets* ges som exempel på hur ungdomar blir exponerade för rekrytering.

Platsskapande

”Placemaking” eller platsskapande har varit en metod som använts i olika stadsdelar runt om i Helsingborg och även i Drottninghög. Det är en metod som används för att förändra både platsens fysiska utformning och sociala dynamik. Temporära gestaltningar, långbord, workshops och aktiviteter tillsammans med lokala aktörer ses som viktiga sätt att aktivera torget och bygga relationer. Kommunens roll blir här att agera möjliggörare snarare än arrangör med målet att invånarna själva ska ta initiativ och ansvar. Erfarenheter från andra projekt, såsom Söderscen, används som exempel på hur platsskapande kan etablera nya mötesplatser och skapa trygghet.

Konceptidéer och framtidsvisioner

Slutligen diskuteras konceptet *Youth Living Lab* som en möjlighet för Drottninghög att nå ut till ungdomar. Här framhålls Tryckeriet som en befintlig resurs, vilket borde utvecklas vidare på, snarare än att skapa en helt ny struktur. En idé om pop-ups lyfts som en möjlighet att attrahera fler unga, samtidigt som man stärker Tryckeriet, eftersom nyttoperspektivet är viktigt. Respondenterna ser potential i tvärsektoriella samarbeten, där fritidsförvaltningen kan driva projekt med stöd från stadsbyggnadsförvaltningen samtidigt som akademi och samhällets övriga aktörer kan vara med och bidra.

Egna reflektioner på "Bullets", Söderscen och Drottninghögstorg

När jag sätter mig ner för att ta del av filmen *Bullets* (2023) påminner jag mig själv om att hålla två tankar i huvudet samtidigt: den ena handlar om problematiken kring rekrytering av unga till kriminella verksamheter och den andra handlar om vad man kan göra för unga här och nu.

Bullets (2023) skildrar hur barn luras in i kriminella nätverk, hur de utnyttjas och pressas tills de till slut inte ser någon annan väg än att följa en destruktiv bana. De unga i filmen har drömmar, men den kriminella rekryteringen lämnar inget utrymme för att förverkliga dem. En särskild scen har lämnat avtryck: En skollärare uttrycker sin frustration över krympande resurser samtidigt som han kämpar med att ge barnen verktyg för stolthet och självvärde. Han säger: *"De behöver vår hjälp! Det är som en krabbhink här ute. Så fort någon försöker ta sig upp dras dem ner igen"* (*Bullets*, 2023).

Metaforen fastnar. Hur kan vi skapa en annan hink? **En miljö där unga får möjligheten att fortsätta drömma, växa och bli något mer än vad omständigheterna tillåter.**

När jag sedan fördjupar mig i rapporten *Söderscen - Effektrapport 2024* (Creative Insights Studio, 2024) ser jag en annan berättelse växa fram. Här används kreativt och kulturellt platsskapande för att "levandegöra" stadsdelen Söder och skapa en plats för möjligheter, kreativitet och gemenskap.

Projektet har blivit en plattform där invånare, föreningar, konstnärer och staden möts i samskapande. Det är inte enbart en metod, utan **det är en hållning som stärker ägandeskap och långsiktiga engagemang.** Genom olika evenemang och aktiviteter har nya nätverk och relationer formats mellan civilsamhälle och offentlig sektor.

I rapporten lyfts ungdomar som en utmaning, där de anses vara den svåraste gruppen att nå ut till. En annan utmaning är att liknande projekt riskerar att bli beroende av enskilda eldsjälar. Som ett svar på dessa utmaningar rekommenderas mikrostöd som ett tillvägagångssätt, för att ungdomar själva ska kunna initiera aktiviteter (ibid).

I ett mejl från Christina Wideland (personlig kommunikation, 5 augusti 2025) får jag ytterligare två exempel på hur platsskapande tagit form på Drottninghögstorg.

Ett exempel är förskolebarn som fått i uppgift att måla "hoppstenar"

på det övre torget utanför Idé A och ett annat är femteklassare på Drottninghögsskolan som fått bygga små bänkmodeller under sina slöjdlektioner. Bänkarna ställdes sedan ut på biblioteket Idé A, där besökare fick rösta fram sin favorit. Den vinnande modellen byggs nu i full skala och placeras temporärt på torget, med möjlighet att bli permanent när det nya torget står färdigt 2028 (ibid).

Bänkprojektet är ett tydligt exempel på deltagande och ägandeskap. Ungas röster blir verklighet och deras skapande värdesätts på riktigt.

Materialet som jag fått ta del av här, tillsammans med tidigare insikter från fallstudien, visar att **det förekommer en viss rädsla för att tappa kontrollen över de stora satsningarna som gjorts på Drottninghög för att motverka kriminalitet.** Samtidigt har man med DrottningH projektet visat ett stort intresse för att skapa delaktighet och dialog tillsammans med invånarna.

Viktiga faktorer som vilja och kunskap finns på Drottninghög. Frågan är hur man tar sig över tröskeln för att möjliggöra att ungdomars delaktighet leder till verkligt inflytande?

Sammanfattning

Studiens plats

Metodprövning

Intervjuer

Från betong till gemenskap

Fallstudiens visar att DDF, som miljonprogramsområde länge präglats av socioekonomiska utmaningar, men att pågående stadsdelsutveckling och riktade insatser har bidragit till en gradvis positiv förändring.

Drottninghög är idag ett av huvudområdena i Helsingborgs innovationssatsning H22, där *Vision 2035* styr arbetet mot en mer blandad, integrerad och inkluderande stadsdel med särskilt fokus på barn och ungas delaktighet.

Idag utgörs områdets sociala infrastruktur för ungdomar av tre nyckelaktörer: Tryckeriet, Idé A och Helsingborgshem, vilka stärker ungdomars inflytande, kultur, lärande och trygghet. Deras arbete visar hur lokala nätverk kan skapa broar mellan ungdomar, kommunen och samhället.

Metodprövningen visar att deltagandemetoder behöver anpassas till ungdomars villkor, språk och sociala sammanhang för att lyckas.

Gemenskap och vänskap framträdde som centrala teman och ansågs vara viktigare än platsens utformning, men samtidigt uttrycktes bristen på tillgängliga och ekonomiskt möjliga fritidsalternativ.

Värdefulla insikter kommer inte enbart från renodlad datainsamling och därför blir forskaren själv ett viktigt instrument genom att använda egna reflektioner.

Intervjuer med lokala aktörer fördjupar bilden av ett mellanrum mellan ungdomars behov och de strukturer som ska möta dem. Helsingborgshem beskriver hur relationell närvaro och tillit är avgörande för trygghet men att fungerande mötesarenor för ungdomar saknas.

Idé A framstår som en viktig brobyggare mellan invånares idéer och kommunens strukturer, medan SBF betonar att deras roll ska ses som möjliggörare snarare än styrande.

Platsskapande exempel som Söderscen visar hur temporära och kreativa insatser kan fungera som broar och platsaktivering. Samtidigt framkommer en kommunal försiktighet över ungdomsdrivna initiativ, grundad i oro för otrygghet och risk för kriminell rekrytering.

5.

PALIMPSEST

Palimpsest

En plats lär sig skriva om sig själv.

Lager på lager;

Spår, sudd, nya ord och möten.

Ungas röster ristar mjukt i ytan.

Prototyper hinner torka, tar form, skrivs om.

Vintern bevarar linjerna, våren fyller i på nytt.

Förvaltning håller kanten; delaktighet bär mitten.

Samma torg men en annan berättelse.

En palimpsest av tid, av ungdomar och vuxna.

(Bria, 2025)

Detta kapitel presenterar det processinriktade ramverket Palimpsest, som utvecklats för att omsätta studiens resultat till ett praktiskt och reflekterande verktyg för platsutveckling med ungdomars delaktighet i centrum. Ramverket bygger på insikter från fallstudien, där olika mellanrum mellan ungdomar, vuxenvärld och kommunala strukturer identifierats. Dessa mellanrum; *mellan ambition och verkligt inflytande, mellan formella ramar och levda erfarenheter* samt *mellan trygghet och kontroll*, ligger till grund för den analys som detta kapitel tar vidare.

Begreppet palimpsest används som mer än en metafor. Det fungerar som en analytisk lins för att förstå hur delaktighetsprocesser kan byggas upp lager för lager över tid.

I sin ursprungliga mening beskriver palimpsest ett pergament där tidigare texter skrivits över men där spåren av det gamla ännu är synliga. Översatt till en social och rumslig kontext används begreppet för att beskriva hur platser, relationer och processer utvecklas genom flera samtidiga lager av historia, erfarenheter och meningar (Viganò, 2020; Ashery & Stadler, 2021). Ett "palimpsestiskt" synsätt betonar därmed kontinuitet och förändring som parallella processer, där det förflutna aldrig helt raderas, utan utgör en grund för nya tolkningar och handlingar (Till, 2005).

Utifrån denna förståelse används begreppet i denna studie som ett analytiskt verktyg för att strukturera och fördjupa det empiriska materialet från fallstudien. Genom en iterativ analys kombineras teoretiska perspektiv på delaktighet med empiriska observationer för att identifiera mönster, spänningar och möjligheter i de mellanrum som studien söker att överbrygga. Denna syntes resulterade i tre övergripande principer med tillhörande metoder och arbetssätt, som tillsammans stödjer ett processinriktat och inkluderande planeringsförfarande (Crang & Travlou, 2001; Viganò, 2020).

Kapitlet är uppbyggt i tre delar: (1) synliggör *de mellanrum som framträtt i fallstudien* och beskriver deras innebörd för ungdomars delaktighet i platsutveckling, (2) visar hur metaforen palimpsest tillämpas på dessa implikationer och används för att forma *tre principer för förändringsinriktat arbete* och (3) introducerar *en fysisk plats på Drottninghög*, vars historiska och rumsliga lager används för att illustrera hur de tre principerna kan omsättas i praktiken.

Det skapar förutsättningar för att tänka, analysera och agera i arbetet med att minska mellanrummen mellan ungdomar och de system som formar deras livsmiljöer.

Förstå mellanrummen

Utgångspunkten för det processinriktade ramverket är att förstå och synliggöra de mellanrum som framträtt i fallstudien. Dessa mellanrum beskriver de glapp som uppstår mellan intention och praktik, mellan aktörer och strukturer, samt mellan upplevelser och beslut. De fungerar som analytiska ingångar för att identifiera vad som behöver förändras för att ungdomars delaktighet ska kunna utvecklas till verkligt inflytande i platsutveckling.

Mellan ambition och verkligt inflytande

Det första mellanrummet handlar om skillnaden mellan de ambitioner som uttrycks i kommunala strategier och de faktiska möjligheter ungdomar ges att påverka.

DrottningH-projektet utmärker sig genom sitt omfattande dialogarbete med invånarna, där barn och unga lyfts fram som en särskilt prioriterad målgrupp. Helsingborgshem har till exempel arbetat med en ungdomsgrupp varje termin för att skapa kontinuitet i deltagande som en del av sitt trygghetsarbete.

Trots dessa initiativ framträder skillnaden mellan ambition och praktik tydligt i de lokala förutsättningarna. På de tre bostadsområdena finns verksamheter med liknande syften men olika räckvidd. Idé A på Drottninghög lockar främst yngre barn. Fritidsgården Ladan på Dalhem är omtyckt av ungdomar men har begränsade öppettider. Allaktivitetshuset Tryckeriet på Drottninghög är tänkt att fungera som en öppen mötesplats för stadens invånare, men upplevs i praktiken som alltför styrd och reglerad för att tilltala ungdomarna från DDF.

Ungdomarna efterfrågar spontana och flexibla mötesformer snarare än organiserade aktiviteter. Det behovet tillgodoses inte fullt ut i idag på DDF.

Sammantaget visar detta att ungdomars delaktighet riskerar att stanna vid ett symboliskt deltagande eller inget inflytande alls, där deras önskemål inte omsätts i faktiska beslut eller förändringar. Mellanrummet synliggör därför behovet av att skapa strukturer som binder samman dialog med verklig påverkan, vilket innebär att gå från samtal till handling, och från medverkan till medskapande.

Mellan formella ramar och levda erfarenheter

Det andra mellanrummet uppstår mellan de formella planeringsprocesserna och ungdomars vardagsliv och erfarenheter. För DrottningH-projektet och detaljplanen för Drottninghögs nya centrum gäller, liksom för många liknande processer, att dokument och beskrivningar inte speglar ungdomars sätt att förstå plats, relationer och förändring.

Fallstudien visar att delaktighet och dialog med ungdomar bäst sker på deras egna villkor. Det handlar om närvaro, trygghet och känslan av tillhörighet. För ungdomarna uppstår inflytande i vardagens gemenskaper: i mötet mellan människor, på platser där de känner sig hemma och sedda. Dessa dimensioner ryms sällan i traditionella samrådsmöten som erbjuds idag.

Mellanrummet kan förstås som ett glapp mellan den formella strukturen som styrs av lagar och processer, och den sociala verkligheten som bygger på upplevelser och erfarenheter. Att överbrygga detta kräver metoder som integrerar båda perspektiven. För att planera offentliga rum för ungdomar, behöver det öppnas upp för dialog och reflektion, samtidigt som ungdomars erfarenhetsbaserade kunskap erkänns som en resurs. Det handlar inte enbart om att låta ungdomar delta, utan om att låta deras levda verklighet påverka utformningen av den fysiska miljön.

Mellan trygghet och kontroll

Det tredje mellanrummet handlar om spänningen mellan trygghet och kontroll i det offentliga rummet. Både ungdomar och lokala aktörer betonar vikten av trygga mötesplatser. Samtidigt riskerar trygghetsarbete att ta formen av övervakning och reglering.

Ungdomars behov av spontan samvaro, som att hänga på offentliga platser, uppfattas i dessa bostadsområden som oönskat eller riskfyllt. Vissa fysiska åtgärder har dessutom vidtagits för att minska ungdomars uppehåll, så som rivningen av bron mellan Anneroskolan och Dalhems centrum. Dessa insatser har genomförts som en del av arbetet med att öka tryggheten i området.

Kommunen uttrycker samtidigt oro för kriminell rekrytering och vill därför behålla en viss grad av kontroll över ungdomsaktiviteterna. Detta skapar ett subtilt men tydligt glapp mellan ambitionen att skydda

ungdomar och viljan att ge de frihet att forma sina egna sociala rum. Utmaningen ligger i att utveckla öppna, tillåtande och relationsbaserade processer där trygghet och tillit kan samexistera.

Tillsammans visar dessa mellanrum på de strukturella och relationella barriärer som begränsar ungdomars inflytande i platsutvecklingen på DDF. De utgör därmed grunden för nästa steg i analysen, där ett "palempsestiskt" synsätt används för att förstå, bearbeta och gradvis minska dessa glapp genom processer av medskapande och reflektion över tid.

Tre bärande principer

De tre bärande principerna i ramverket; *tillit*, *inflytande* och *långsiktighet*, har vuxit fram som svar på de mellanrum som identifierats i fallstudien. Varje princip adresserar en särskild aspekt av glappet mellan ambition och praktik, formella ramar och levda erfarenheter samt trygghet och kontroll. Tillsammans utgör de en praktisk vägledning för hur dessa mellanrum kan överbryggas i arbetet med ungdomars delaktighet.

Här kan tillit byggas upp genom att skapa utrymme för olika nivåer av deltagande och genom att vårda relationer mellan ungdomar, aktörer och kommunen. Inflytande kan stärkas genom tydliga mandat, synliga resultat och en process där ungdomars bidrag leder till beslut och förändring. Långsiktighet säkras genom kontinuerlig uppföljning, fördelade roller och ett arbetssätt som tillåter justeringar och lärande över tid.

Trots dessa principer kvarstår ett mellanrum mellan intention och praktik. Utmaningen ligger inte bara i att skapa fler forum för dialog, utan i att utveckla processer som översätter samtal till handling och gör delaktigheten meningsfull. Det handlar om att gå från punktinsatser till levande strukturer där delaktighet, ansvar och gemensam förståelse byggs upp successivt.

Bygga tillitens infrastruktur

Att bygga tillit handlar om att skapa en grund där relationer, delaktighet och trygghet kan växa fram över tid. Fallstudien visar, i

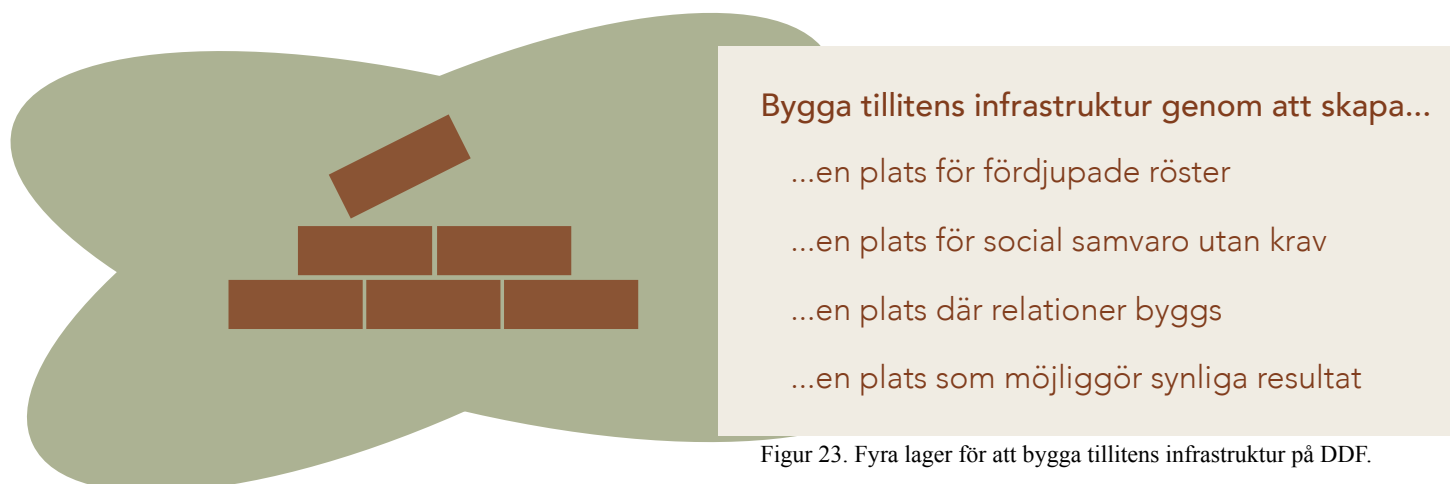
linje med Lieberg (1992) och Weller (2006), att ungdomar gärna delar sina erfarenheter när miljön känns trygg, vardaglig och relationellt förankrad. Den kravlösa samvaron, där ungdomar får vara sig själva, umgås och ta plats på sina egna villkor, blir i sig en form av delaktighet och social samvaro.

Tillit växer också genom närvarande vuxna som fokuserar på att bygga relationer snarare än att utöva kontroll. Weller (2006) beskriver hur tillit i ungdomsgrupper ofta formas genom kontinuerliga möten, små handlingar av respekt och en känsla av ömsesidighet. När vuxna möter ungdomar på deras villkor och visar tilltro till deras förmåga, stärks både tryggheten och känslan av ägandeskap (ibid).

Illustrationen (figur 23) visar tillitens infrastruktur som byggs genom flera lager:

1. **en plats för fördjupade röster**, där ungdomar får tala och uttrycka sig utifrån sina erfarenheter,
2. **en plats för social samvaro utan krav**, som möjliggör gemenskap och återhämtning,
3. **en plats där relationer byggs** mellan ungdomar och vuxna genom närvaro och lyhördhet,
4. **en plats som möjliggör synliga resultat**, där ungdomars idéer omsätts i handling.

Dessa lager representerar steg i ett växande förtroende med en social och rumslig process som handlar om att stegvis bygga förtroende, synlighet och gemenskap i det offentliga rummet.

Figur 23. Fyra lager för att bygga tillitens infrastruktur på DDF.

Inflytande genom mandat och mikromakt

Den andra principen handlar om att översätta delaktighet till verkligt inflytande. För att ungdomar ska känna att deras medverkan spelar roll krävs mandat, det vill säga, möjligheten att både uttrycka åsikter och kunna påverka de beslut som följer. På Arnsteins (1969) deltagandestege motsvarar detta de övre nivåerna där ungdomar ges verkligt inflytande och partnerskap i beslutsprocesser.

Ett lokalt ungdomsråd på DDF skulle kunna utgöra en sådan struktur. Genom att få tydliga uppdrag, avsatt tid och en mindre budget för att samla och driva in idéer från andra ungdomar, skapas ansvar, lärande och delaktighet i praktiken.

Erfarenheter från Göteborgs stad (2022) visar att ungdomsråd med verktyg som projektbidraget *Kronometern* stärker kreativitet och lokal stolthet. Där är ungdomarna idébärare, medan vuxna erbjuder stöd i form av material, säkerhet och myndighetskontakt utan att ta över processen. Detta ligger i linje med Hagemann (2025), som betonar att ungdomars delaktighet bör ses som ett partnerskap där makt och beslutsprocesser delas, snarare än att enbart konsultera med dem. Liksom Lieberg (1992) och Weller (2006) framhåller, visar fallstudien att inflytande skapas när ungdomar får förtroende att agera och när deras idéer leder till synliga resultat.

Att bygga strukturer för mikromakt innebär därmed att förflytta sig från symboliskt deltagande till ett verkligt medskapande i Arnsteins (1969) deltagande stege, där ungdomar kan agera, lära och växa med stöd av vuxna. Varje beslut blir en del av ett gemensamt lärande både för vuxna och för ungdomar.

Illustrationen (figur 24) visar fyra byggstenar som tillsammans skapar mikromakt i praktiken:

1. **ett tydligt ungdomsmandat**, där ungdomar ges roller och ansvar i planerings- eller utvecklingsfrågor,
2. **kommunikation på ungdomars villkor**, genom språk, kanaler och forum som känns naturliga för dem,
3. **att låta ungdomar vara idébärare**, med frihet att formulera och driva egna initiativ,
4. **stöd från vuxna**, som fungerar som mentorer snarare än beslutsfattare.

Ge mandat och mikromakt genom...

- ...ett tydligt ungdomsmandat
- ...kommunikation på ungas villkor
- ...att låta ungdomar vara idébärare
- ...stöd från vuxna

Figur 24. Fyra lager för att ge ungdomar inflytande genom mandat och mikromakt.

Långsiktig förvaltning

Den tredje principen handlar om att skapa kontinuitet och samverkan över tid. För att det som byggs upp genom dialog och engagemang inte ska försvinna när ett projekt avslutas krävs en förvaltningsstruktur som bär processen vidare.

Fallstudien visar att ungdomars engagemang ofta är tidsbundet till enskilda initiativ eller aktiviteter, medan de kommunala organisationerna arbetar utifrån olika projektmodeller. Detta skapar ett mellanrum mellan tillfällig aktivitet och långsiktigt lärande.

Ett sätt att motverka detta är att arbeta likt Living Lab-konceptet, där samskapande sker kontinuerligt i verkliga miljöer. I dessa labb samverkar forskare, aktörer och användare i en öppen och experimentell process, vilket gör det möjligt att testa, utvärdera och vidareutveckla idéer över tid (Björgvinsson, Ehn & Hillgren, 2012; Voytenko et al., 2016). Arbetssättet främjar ett lärande system snarare än ett avslutat projekt och kan bidra till att erfarenheter omsätts i praktisk kunskap som lever vidare i organisationen.

Intervjun med Stadsbyggnadsförvaltningen visar att det finns en vilja till bredare samarbete mellan kommunala aktörer, men att det måste finnas en gemensam struktur och ett ömsesidigt nyttoperspektiv. Ett sätt att stärka detta är att etablera ett samverkansavtal mellan aktörer som Helsingborgshem, Stadsbyggnadsförvaltningen, Idé A och Tryckeriet. Ett sådant avtal kan tydliggöra roller, ansvar och beslutsvägar, men också ge det lokala ungdomsrådet en formell roll som beslutsförberedande part i frågor som rör platsens användning och gestaltning.

För att säkerställa uthållighet krävs dessutom en grundfinansiering som täcker drift och kontinuerlig utveckling, samt partnerskap som tillför aktivitet och närvaro över tid. Hagemann (2025) betonar att kontinuitet i delaktighetsprocesser inte bara handlar om struktur, utan också om ett kollektivt lärande mellan generationer och professioner. På så sätt kan platsen bli en levande arena för dialog, delaktighet och förändring snarare än ett tillfälligt projekt (Boverket, 2023).

Illustrationen (figur 25) visar tre bärande byggstenar för långsiktig förvaltning:

1. **samverkan med tydliga roller**, där ansvar och beslutsvägar förankras mellan aktörer,
2. **styrning och kontinuitet**, som säkerställer att dialog och delaktighet blir en återkommande del av arbetet,
3. **resursmodell och lärande över tid**, som möjliggör fortsatt utveckling och utvärdering.

Figur 25. Tre lager för att uppnå en långsiktig förvaltning.

De tre principerna: att bygga tillitens infrastruktur, att skapa inflytande genom mandat och mikromakt samt att möjliggöra långsiktig förvaltning, bildar tillsammans kärnan i det processinriktade ramverket Palimpsest. Tillsammans utgör de en metodisk grund för hur ungdomars delaktighet kan utvecklas till verkligt inflytande i platsutveckling.

Principerna byggs på vartefter för en fortlöpande process, där tillit lägger grunden för delaktighet, mandat förvandlar delaktighet till

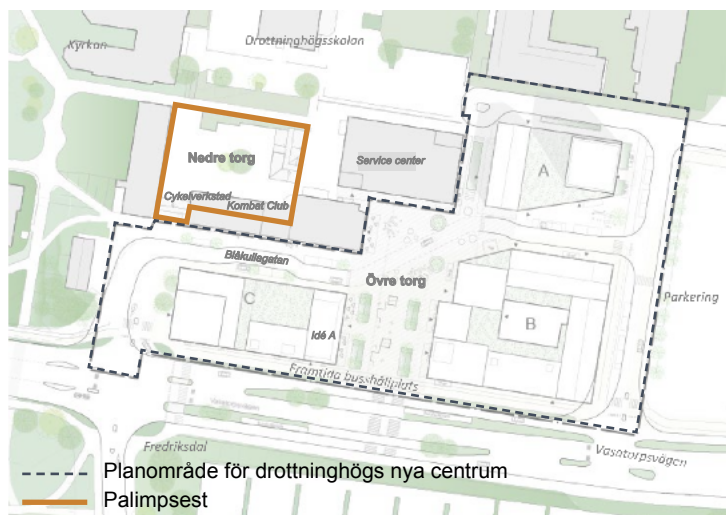
inflytande och långsiktig förvaltning skapar kontinuitet och lärande. Genom denna process mellan relation, handling och struktur kan en fysisk plats utvecklas organiskt och anpassas till lokala behov.

I nästa delkapitel tillämpas dessa principer på det nedre torget i Drottninghög. Torget ligger strax utanför planområdet för detaljplanen för Drottninghögs nya centrum. Här används det "palimpsestiska" perspektivet för att visa hur platsens tidigare berättelser, sociala lager och outnyttjade potential kan bli grunden för en ny process av medskapande. Det är en plats där ungdomars erfarenheter och röster får fysisk närvaro i stadsrummet.

Drottninghögs nedre torg

Ett levande palimpsest

Det nedre torget, beläget nordväst om det planerade centrumet på Drottninghög (se figur 26), utgör den fysiska platsen för att pröva hur de tre bärande principerna kan omsättas i praktiken. Området ägs och förvaltas av Helsingborgshem och har valts ut på grund av tre samverkande aspekter: (1) dess strategiska läge, (2) dess rumsliga kvaliteter, och (3) dess symboliska betydelse som plats för tillit.

Figur 26. Nedre torget i förhållande till planområdet för Drottninghögs nya centrum.

Strategiskt läge

Platsen ligger i direkt anslutning till det planerade centrumtorget, där nya verksamheter och bostäder kommer att tillkomma enligt detaljplanen för Drottninghögs centrum (Helsingborgs stad, Dnr 359/2016, 2018b).

I de befintliga lokalerna runt det nedre torget finns idag funktioner såsom servicecenter, kampsportsklubb och cykelverkstad (se figur 27). I takt med att de nya byggnaderna färdigställs på det nya centrumet, finns det en möjlighet att frigöra lokalerna på det nedre torget för att omvandla dessa till ungdomsdrivna och kreativa verksamheter.

Den planerade förtätningen kommer att öka rörelsen i området och bidra till trygghet genom social närvaro. Placeringen på det nedre torget skapar förutsättningar för en ungdomsanpassad miljö utanför huvudstråket, vilket kan bidra till att reducera potentiella intressekonflikter mellan olika användare. Närheten till Idé A och Tryckeriet skapar dessutom en naturlig koppling till vuxennätverk och befintlig ungdomsverksamhet.

Kampsportsklubb och cykelverkstad

Cykelverkstadens lokal

Figur 27. I byggnaden låg gamla fritidsgården Multiteket. Idag är det en kampsportsklubb och cykelverkstad.

Rumsliga kvaliteter

Det nedsänkta torget har flera arkitektoniska egenskaper som gör det särskilt lämpat för ungdomars vardagliga vistelse. Nivåskillnaderna på torget skapar både rumslig avgränsning med en halvpublik karaktär (se figur 28a). De befintliga trapporna och den uppbyggda läktaren erbjuder ytor för sittplatser och informella möten (se figur 28b-c). Den torrlagda fontänen (se figur 28d) kan genom restaurering återfå sin funktion som vatteninslag och därmed bidra till en lugnare atmosfär och möjlighet till återhämtning. Vatteninslag är något som ungdomarna själva betonade i fallstudien.

Platsens halvpublika karaktären, avskild men inte isolerad, gör den särskilt lämpad för trygg och spontan samvaro.

28a. Halvpublik atmosfär

28b. Bred trappa

28c. Läktare

28d. Fontänenläggning

Figur 28a-d. Utmärkande
kvaliteter på det nedre
torget.

Symbol för tillit

Det nedre torget bär en historisk och symbolisk laddning. I en av lokalerna låg tidigare fritidsgården *Multiteket*, som enligt intervju med SBF lades ner på grund av ordningsproblem. Idag är det en kampsportsklubb som för många inom kommunen skapat en oro för ungdomars säkerhet (Moa Sundberg, Intervju, 18 juli 2025). Denna bakgrund gör platsen till ett samhälleligt palimpsest, med ett lager av tidigare erfarenheter, förväntningar och känslor som fortfarande präglar hur platsen uppfattas.

Genom att skapa en ny, relationsbaserad verksamhet kan platsen skrivas om och få en ny mening, byggd på förtroende, delaktighet och gemenskap. Det ger utrymme för att skapa ett nytt lager av tillit på en plats som tidigare präglats av misstro.

I denna kontext fungerar begreppet Palimpsest både som metod och metafor. Det beskriver hur det nedre torget kan förstås som ett ständigt omskrivet dokument, med ett lager av sociala, rumsliga och historiska spår. Varje ny verksamhet, handling eller relation blir ett nytt lager i

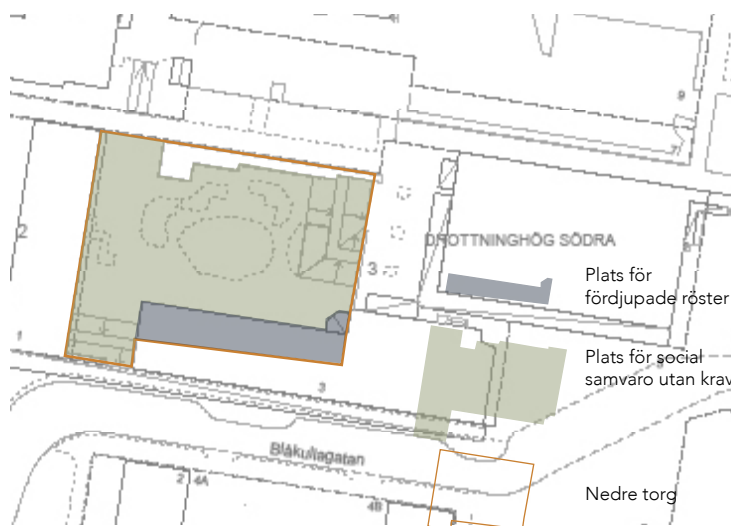
platsens kontinuerliga utveckling. Precis som Vigianò (2020) beskriver i sin tolkning av begreppet, handlar det om att bygga vidare snarare än att börja om.

Genom att tillämpa de tre bärande principerna, kan det nedre torget utvecklas till ett levande och socialt palimpsest, där ungdomar, aktörer och kommunen tillsammans skapar en plats som förändras över tid. Sociala och fysiska lager vävs samman genom dialog och deltagande.

Tillämpning av principerna på det nedre torget

Bygga tillitens infrastruktur

Tillit skapas när ungdomar får vistas i miljöer som är trygga, vardagliga och fria från krav (Lieberg, 1992; Weller, 2006). På det nedre torget finns utrymme en mötesplats som tillåter fördjupade röster och social samvaro utan krav (se figur 29).

Figur 29. Illustrationskarta som visar en mötesplatser med två olika ändamål.

Fastigheten som tidigare gav utrymme till Multiteket och som idag är en kampsportsklubb och cykelverkstad, kan omvandlas till en kreativ mötesplats med utrymme för fördjupade röster och skapande. Här kan ungdomar, genom bidrag eller samverkansprojekt, starta egna initiativ såsom en podcaststudio (se figur 30), musik- eller konstverkstad. Ett sådant upplägg ger möjlighet till självorganisering, delat ansvar och kollektivt lärande. Det ger även ungdomarna möjligheten att uttrycka sina berättelser, vilket stärker känslan av delaktighet och ägandeskap (Weller, 2006).

Figur 30. Podcaststudio i cykelverkstadens lokal, blir en plats för ungdomars röster.

Ett inspirationsspår för denna typ av miljö är 4K Fadez i Malmö, som är en ungdomsdriven "barbershop" eller frisersalong, som utvecklats till en social mötesplats och tredje plats för ungdomar. Här kan man spela Fifa och umgås medan man väntar på att få klippa sig. Ägaren använder även sociala kanaler och dokumenterar vad som händer inne på verksamheten, vilket väckt ett stort intresse bland ungdomar. Ungdomar deltar i utbildningar som hålls inne på salongen och uppmuntras till att göra en egen karriär. Fallet visar hur fysisk miljö, social närvaro och entreprenörskap kan vävas samman till en plattform för gemenskap och socialt lärande (Bria, 2025, Bilaga 4). Genom kravlös samvaro och kreativa uttryck byggs tillit mellan ungdomar och vuxna, samtidigt som platsen fungerar som en arena för sociala innovationer. På liknande sätt kan det nedre torget på Drottninghög bli en möjlighet där ungdomars initiativ får växa och bli synliga i stadsrummet (se figur 31).

Figur 31. Nedre torget fungerar som en arena för sociala innovationer och blir synliga i stadsrummet.

På själva torgytan kan enkla, flexibla installationer så som takskydd, sittmöbler, värmebänkar och laddstationer skapa utrymme till en plats för kravlös samvaro. Här kan ungdomar som inte vill delta i organiserade aktiviteter ändå känna sig välkomna. Platsen kan också användas för prototypande i skala 1:1 (se figur 32), där ungdomar testar sina idéer i verklig miljö vilket är en metod som stärker både engagemang och lärande samt får med ungdomar i processens alla delar (Hagemann, 2025).

Figur 32. Torget kan aktiveras genom prototypande i skala 1:1 men tillåter även kravlöst häng. Illustrationen visar en container som exempel på en prototyp som används som sittplatser med takskydd.

Mandat och mikromakt

Den andra principen handlar om att omsätta delaktighet till verkligt inflytande. För att ungdomar ska känna ägandeskap behöver de ges mandat att fatta beslut och driva projekt.

Ett lokalt ungdomsråd för DDF, knutet till torget kan fungera som nav för detta arbete. Rådet kan få tillgång till ett mötesrum i fastigheten och tilldelas en mikrobudget för att samla in idéer, initiera små projekt och genomföra aktiviteter. Vuxna aktörer kan fungera som mentorer och bidra med stöd i frågor som ekonomi, säkerhet och samordning, utan att ta över processen. Detta skapar ansvar men också frihet att prova, lära och växa.

Forskning av Arnstein (1969) och Hagemann (2025) visar att verkligt inflytande uppnås först när ungdomar ges möjlighet att delta som partners och medbeslutande deltagare, snarare än enbart konsulterade.

För att uppnå detta behöver kommunikationen ske på ungdomars villkor, vilket bland annat innebär att information sprids via kanaler som de själva använder och helst genom ungdomsledda processer. Ett redaktörsteam, bestående av unga kommunikatörer, kan ansvara för att dokumentera och synliggöra ungdomarnas arbete, vilket kan skapa stolthet och identitet kring platsen (Chawla, 1992).

Långsiktig förvaltning

Den tredje principen handlar om att säkra kontinuitet och långsiktighet. Det som byggs upp genom dialog och engagemang behöver leva vidare även efter att enskilda projekt avslutats. En långsiktig förvaltning innebär därför att skapa strukturer och arbetssätt som gör processen hållbar över tid, där de tidigare principerna om tillit och inflytande vävs in i ett återkommande lärande.

Enligt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF, 2023) uppnås långsiktiga effekter genom samverkan mellan offentliga aktörer och civilsamhället, eftersom olika parter kompletterar varandra med sina resurser och perspektiv. En sådan samverkan förutsätter att alla parter har något att vinna på samarbetet, vilket också framkom i intervjun med Stadsbyggnadsförvaltningen (SBF). Där betonades både viljan till tvärsankterat samarbete och behovet av tydliga strukturer för ansvar, mandat och uppföljning.

Mot denna bakgrund har en platsbaserad samverkansmodell för Drottninghög utvecklats, inspirerad av MUCF:s (2023) *Samverkansmodell för offentliga aktörer och civilsamhället*. Modellen har anpassats till studiens processinriktade ramverk Palimpsest och illustrerar hur samverkan mellan kommunala aktörer, civilsamhälle och ungdomar kan organiseras som en cirkulär och lärande process.

Utgångspunkten är MUCF:s fyra faser: (1) *förutsättningar*, (2) *identifiera och involvera*, (3) *planera och justera*, samt (4) *implementera och polera* (MUCF, 2023). Här har dessa faser tolkats om till ett lokalt sammanhang och integrerat Palimpsest-ramverkets tre bärande

principer: tillit, mandat och mikromakt samt långsiktig förvaltning.

Den första fasen (bygga tillitens infrastruktur) utgör hela grunden för hela modellen. Här etableras en samverkansgrupp mellan centrala aktörer: Helsingborgshem, Stadsbyggnadsförvaltningen (SBF), Idé A, Tryckeriet och DDF:s ungdomsråd och externa partners. Varje aktör bidrar med särskilda resurser, från fastighetsförvaltning och mentorskap till kunskap, kulturprogram och trygghetsfrämjande arbete.

Syftet är att bygga strukturell och social tillit genom tydlig ansvarsfördelning, gemensamma mål och ett transparent arbetssätt. Denna fas fungerar som den sociala infrastrukturen i processen, vilket är en bas där roller och förtroende etableras innan konkreta projekt initieras. Ett samverkansavtal mellan Helsingborgshem, Stadsbyggnadsförvaltningen (SBF), Tryckeriet och Idé A kan skapa en gemensam grund för ansvar, roller och långsiktig förvaltning.

Den andra fasen (mandat och mikromakt) handlar om att översätta delaktighet till verkligt inflytande. Genom att etablera ett lokalt ungdomsråd får ungdomar tydliga roller, uppdrag och en mikrobudget för att initiera och driva egna idéer. Rådet fungerar som en länk mellan ungdomarna på DDF och samverkansgruppen, med uppgift att samla in förslag, testa idéer och delta i beslut.

Denna fas skapar mikromakt, vilket är en form av lokal handlingsfrihet där unga kan påverka både processen och innehållet. Här tillämpas Arnsteins (1969) och Hagemanns (2025) syn på delaktighet som en stegvis process mot verkligt inflytande, där ansvar och beslutskapande sker i takt med att tillit och erfarenheter byggs upp.

I den tredje fasen (långsiktig förvaltning genom samskapande processer) förflyttas fokus från struktur till gemensamt lärande och samskapande. En planeringsgrupp bildas med representanter från kommunen, Helsingborgshem, Tryckeriet, Idé A, ungdomsrådet och samarbetande partners (civilsamhället). Gruppen planerar och genomför aktiviteter och prototyper som exempelvis, möblering, tillfälliga installationer, poddproduktion eller mindre evenemang, som testas och utvärderas i korta cykler.

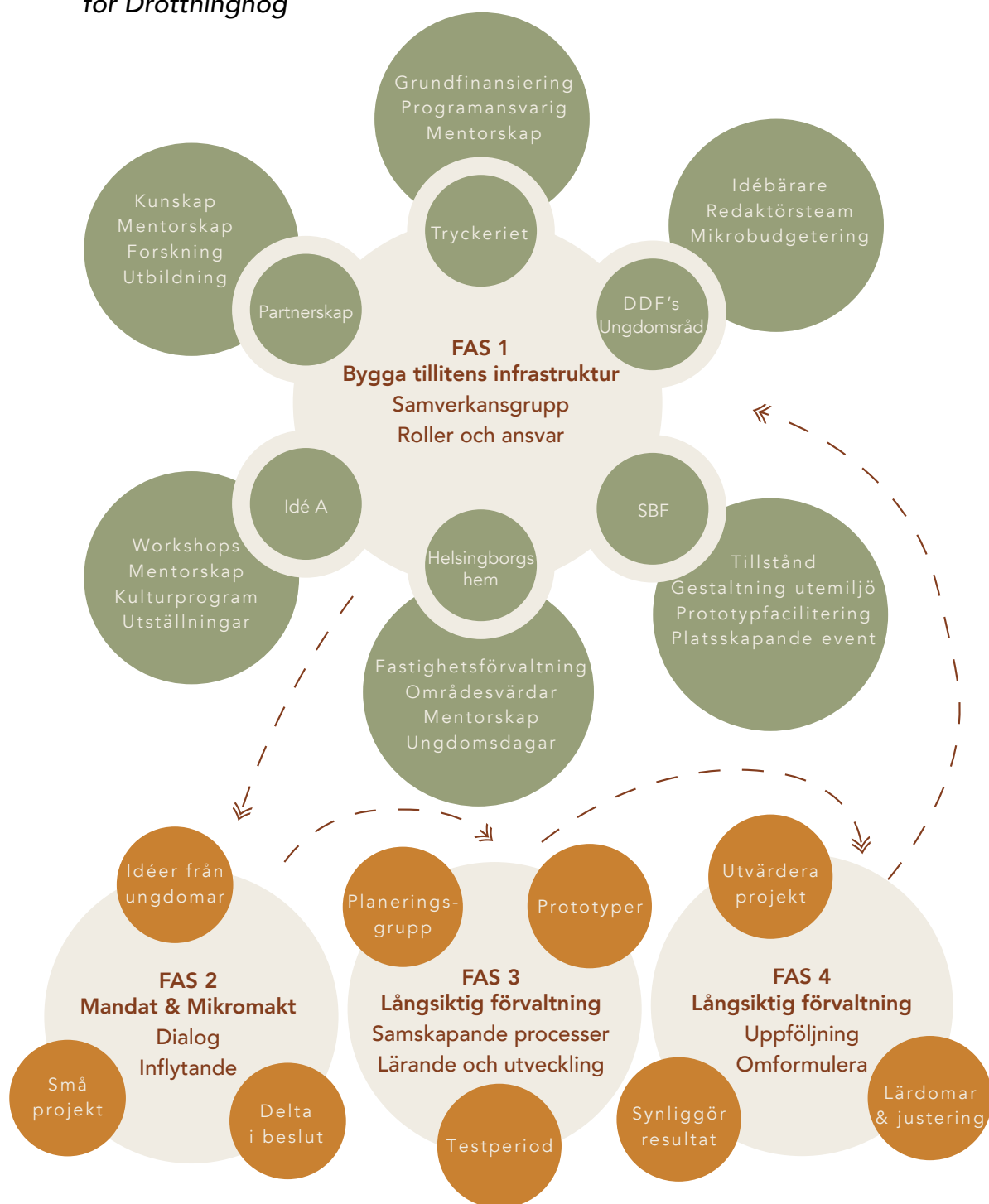
Arbets sättet inspireras av Living Lab-metodiken (Björ gvinsson, Ehn & Hillgren, 2012), där experiment i verklig miljö används för att skapa både kunskap och tillit.

Den sista fasen (långsiktig förvaltning genom uppföljning och lärande) handlar om att synliggöra resultat, utvärdera och omformulera. Ungdomsrådet och samverkansgruppen följer upp varje aktivitet, dokumenterar lärdomar och justerar arbets sättet inför nästa cykel. Detta säkerställer kontinuitet och ansvar, vilket är centralt i Palimpsest-ramverket. Varje erfarenhet lämnar spår som nästa fas kan bygga vidare på, vilket gör platsen till en levande arena för dialog, tillit och gemensamt lärande, snarare än ett avslutat projekt.

Figur 33 visar den platsbaserade samverkansmodellen för Drottninghög. Den illustrerar hur långsiktig förvaltning kan organiseras genom fyra faser: **(1) bygga tillitens infrastruktur**, **(2) mandat och mikromakt**, **(3) långsiktig förvaltning genom samskapande processer** samt **(4) långsiktig förvaltning genom uppföljning och lärande**. Genom att integrera formella strukturer (samverkansgrupp och ansvarsfördelning) med levda erfarenheter (ungdomars initiativ, sociala relationer) skapas ett processinriktat system där ungdomars delaktighet inte bara synliggörs utan också får en verklig betydelse i stadens utveckling.

Samverkansmodellen fungerar därmed som en översättning av det processinriktade ramverket Palimpsest till en praktisk struktur för långsiktig förvaltning och samskapande med ungdomar på Drottninghög.

Platsbaserad samverkansmodell för Drottninghög

Figur 33. Samverkansmodell för Drottninghög illustrerar det processinriktade ramverket Palimpsest.

Tre principer

Den fysiska
platsen

Praktisk
tillämpning

Sammanfattning

Lager av tillit och en plats för uttryck

Kapitel 5 har presenterat det processinriktade ramverket *Palimpsest*, som växte fram ur fallstudiens resultat och analys av de mellanrum som identifierades mellan ungdomar, vuxenvärld och kommunala strukturer.

Genom att förstå dessa mellanrum som dynamiska snarare än statiska visar kapitlet hur delaktighet kan utvecklas genom processer som byggs lager på lager, där reflektion, handling och lärande pågår samtidigt.

De tre bärande principerna: **att bygga tillitens infrastruktur, att skapa inflytande genom mandat och mikromakt, samt att etablera långsiktig förvaltning**, konkretiserar hur ungdomars delaktighet kan fördjupas i praktiken. Genom tillit ges plats för relationer och gemenskap. Genom mandat översätts delaktighet till verklig påverkan. Genom långsiktighet bevaras engagemanget över tid. Tillsammans bildar de en sammanvävd struktur där varje lager bygger vidare på det föregående, likt ett palimpsest.

Det nedre torget på Drottninghög fungerar som ett exempel där dessa principer omsatts i en konkret plats och process. Här blir torget inte ett avslutat projekt, utan en levande arena för medskapande, där ungdomars initiativ, idéer och berättelser vävs samman med befintliga strukturer. Den symboliska tyngden av platsens historia, från Multiteket till en ny gemenskapsyta, förstärker dess roll som en plats för tillit och förnyelse.

Som ett nästa steg har kapitlet introducerat en platsbaserad samverkansmodell för Drottninghög, inspirerad av MUFS:s modell för samverkan mellan offentliga aktörer och civilsamhället. Genom att kombinera denna struktur med ramverket *Palimpsest* blir ungdomars delaktighet en återkommande och lärande process, där varje fas bygger vidare på tidigare erfarenheter.

Kapitlet visar därmed hur ett processinriktat och samverkande synsätt kan minska mellanrummen mellan ambition och handling, mellan formella ramar och levda erfarenheter, samt mellan trygghet och frihet.

6. DISKUSSION

Metodens genomförande och lärdomar (FF1)

Detta avsnitt besvarar forskningsfråga 1: Hur fungerar den prövade deltagandemetoden i praktiken och vilka insikter ger processen?

Den prövade metoden med fotouppgift, korta individuella samtal och kartövning, visade att ungdomars delaktighet bäst förstås som en **relationell** och **situationsbunden process**, snarare än en enskild aktivitet. Upplägget gav utrymme för att uttrycka sig på egna villkor och ligger i linje med Lieberg (1992) och Weller (2006) om betydelsen av trygghet, vardaglighet och tillit i möten med ungdomar.

Relationell förankring visade sig avgörande. Tillgång till etablerade verksamheter och två schemalagda träffar skapade ett grundläggande förtroende, även om längre närvaro med ungdomarna sannolikt hade fördjupat tilliten ytterligare. Det betyder inte att metoden är beroende av redan etablerade kontakter, men **relationell tillit tar tid att bygga**. Det upplevdes även att **begränsad ersättning** kan ha minskat motivationen, men fika och pizza uppskattades ändå, vilket är en påminnelse om vikten av ömsesidig nytta i deltagande forskning.

En medveten etisk strategi var att samarbeta med lokala vuxna, i stället för att inhämta skriftliga samtycken från vårdnashavare. Däremot fick vårdnadshavarna möjligheten att få ta del av information genom att dela ut informationsblad till ungdomarna. Denna strategi valdes för att balansera trygghet och ungdomars självbestämmande inom ramen för ett masterarbete.

De lokala aktörerna, särskilt områdesvärdarna från Helsingborgshem och samordnaren från Idé A, blev viktiga **medskapare i forskningsprocessen**. De både möjliggjorde deltagande och tillförde värde till studien. Forskningsdagboken visade sig här vara ett centralt verktyg för **reflexivitet**, då den synliggjorde hur min position som forskare formade samspelet och datainsamlingen. I linje med Tracy (2010) och Creswell (2013) bidrog detta till ökad transparens och trovärdighet i studien.

I samband med de korta intervjuerna tillfrågades ungdomarna om hur de upplevde uppgiften och vad som kunde förbättras. De flesta ansåg att uppgiften var enkel, men en deltagare föreslog att bilderna kunde delas i grupp i stället för att skicka individuellt:

"(...) göra en grupp med alla och sen typ skriva till gruppen och säga att alla ska skicka i den här gruppen, (...) för om det bara är jag som skickar, känns det lite konstigt men om många skickar då kommer jag också skicka."

(Deltagare 4, ungdomsgrupp 2, 23 maj 2025)

Återkopplingen pekar på betydelsen av **kollektiv trygghet**, i deltagande sammanhang, det vill säga att ungdomar känner stöd från gruppen innan de delar något personligt. I den första ungdomsgruppen föreslog områdesvärdarna att deltagarna skulle använda sin gemensamma gruppchatt för att dela bilder, vilket bekräftar att **delaktighet bland ungdomar gärna sker i gemenskap** och inte individuellt.

Samtidigt gav de individuella intervjuerna i ungdomsgrupp 1 utrymme för varje deltagare att uttrycka sig fritt, även om processen såg olika ut. Några deltagare kände sig avslappnade och pratade fritt, medan andra kände sig mer obekväma och då hjälpte kartövningen som ett sätt att flytta fokuset. I grupp 2 uppstod däremot avbrott när övriga deltagare inflikade med kommentarer, vilket begränsade intervjupersonens utrymme att uttrycka sig. Dessa intervjuer upplevdes däremot mer dynamiska och här blev det viktigt att **aktivt skapa taltid** och fokus för den enskilda rösten.

Trianguleringen bar upp helheten. Fotodokumentationen gav visuella ingångar, medan intervjuerna tillförde kontext och kartövningen stimulerade reflektion och minnen. När platser markerades på kartan blev berättelserna mer nyanserade. Exempelvis beskrev Komuz hur en vardaglig händelse formade en plats till en betydelsefull mötespunkt:

"Det var typ någon dag som vi körde runt med Ryde (elsparkcykel). Vi hade köpt jättemycket glass. Vi var typ tre personer och så stannade vi bara. Så började vi äta ur vår glass. Sen efter det så brukar vi alltid stanna där."

(Komuz, ungdomsgrupp 1, 20 maj 2025)

Det illustrerar **platsanknytning** genom upprepade, känslomässigt positiva erfarenheter i vardagen där rutiner, gemenskap och minnen gör att en plats får symbolisk betydelse utöver sin fysiska funktion (Chawla, 1992). För Komuz och vännerna blev en enkel situation; att stanna, äta glass och återvända till samma plats, ett sätt att skapa

mening och tillhörighet i stadsrummet.

Detta exempel visar att metodtrianguleringen fångar in nyanserade berättelser även om vissa delar faller bort, så som fotoinsamlingen i ungdomsgrupp 1.

Sammanfattningsvis visar metodprövningen att meningsfull delaktighet uppstår när forskningsprocessen blir ett **ömsesidigt lärande**. Metoden fungerade för att den var **flexibel, relationsburen** och **mångmetodisk**. Den skapade inte verkligt inflytande i sig, men gav fördjupad förståelse för ungdomars behov, beteenden och platsupplevelser. Detta är kunskap som utgör grund för framtida medskapande processer. De erfarenheter och spänningar som uppstod under arbetets gång pekar på ett behov av att förstå ungdomars delaktighet som **en process i rörelse** snarare än ett färdigt tillstånd, vilket leder vidare till forskningsfråga 2.

Från erfarenhet till principer (FF2)

Detta avsnitt besvarar forskningsfråga 2: Hur kan resultaten från fallstudien omsättas i principer och metoder som stärker ungdomars roll som medskapare i utvecklingen av offentliga rum?

Genom en iterativ växling mellan empiri, teori och reflektion växte det processinriktade ramverket *Palimpsest* fram. Ramverket översätter studiens insikter till tre bärande principer som kan tillämpas i praktiken:

1. **Bygga tillitens infrastruktur**, där sociala relationer och trygghet utgör grunden för delaktighet.
2. **Mandat och mikromakt**, där ungdomar ges verkliga uppdrag, roller och beslutsmandat.
3. **Långsiktig förvaltning**, där kontinuitet, lärande och ansvar säkras genom samverkansstrukturer.

Principerna förskjuter fokus från representation till medskapande, i linje med Arnstein (1969) och Hagemann (2025) och adresserar de mellanrum som identifierats i studien: *mellan ambition och inflytande, mellan formella ramar och levda erfarenheter samt mellan trygghet och kontroll*.

Bygga tillitens infrastruktur

Resultaten visar att gemenskapen bär platsens mening, medan konkreta och fysiska attribut i miljön gör det möjligt "att hänga" i vardagen enligt forskning om tredje platser och häng (Oldenburg, 1999; Lieberg, 1992; Weller 2006). Hassel uttryckte behovet av värmebänkar och laddningsmöjligheter:

*"(...) ungdomar på vintern, vi håller oss oftast inne eller på Ladan. Men Ladan är inte öppet så mycket på vintern.
(...) Vi hade helst velat ha, att det fanns värmebänkar, eller att kunna ladda sina mobiler. Lyssna på musik på värmebänkarna."*

(Hassel, ungdomsgrupp 1, 20 maj 2025)

Intervjuerna med Idé A och Helsingborgshem betonar vuxnas roll som relationsbyggare och att unga förebilder inspirerar andra, vilket Rana och Bylbyl från Helsingborgshem uttrycker på följande sätt:

"(...) viktigt att det finns vuxna som tror på en och att man skapar förutsättningar för dem unga."

(Rana, Helsingborgshem, 8 april 2025)

"(...) de goda förebilderna finns faktiskt här också. Det finns ungdomar här som är jätteduktiga, som filmar dokumentärserier och vissa håller på med musik som jag vet ungdomar ser upp till."

(Bylbyl, Helsingborgshem, 8 april 2025)

Detta understryker att tillit byggs genom närvaro, kontinuitet och igenkänning, vilket ligger i linje med Liebergs (1992) beskrivning av ungdomars behov av vardaglig trygghet i sina miljöer.

Därför föreslås en fysisk plats som är tvådelad för att bygga tillitens infrastruktur: (1) **plats för fördjupade röster** (ett inre rum), där ungdomar kan uttrycka sig kreativt, pröva idéer och se sina resultat bli synliga. (2) **plats för kravlös samvaro** (ett yttre rum), som erbjuder kravlös samvaro och fungerar som en mötesplats som accepterar häng.

Det nedre torget på Drottninghög blir både en rumslig och symbolisk nod. Historien om Multiteket kan skrivas om istället för att minnas

platsen som brist på kontroll och förtroende. Samtidigt måste spänningen trygghet och kontroll hanteras varsamt. Som Moa säger i intervjun med SBF:

”Det finns ju ändå ett parallellsamhälle här på Drottninghög och det ska man inte glömma. (...) Men det betyder inte att man inte ska försöka. Man måste bara vara väldigt medveten om det.”

(Moa, SBF, 18 juli 2025)

Det krävs alltså ett skydd mot rekrytering utan att stänga in, vilket kan hanteras genom att överlåta ansvar till ungdomar med närvarande mentorskap. För att bygga tillit krävs därför att vuxna vågar överlåta ansvar i praktiken, samtidigt som tryggheten upprätthålls genom närvaro och relation. När ungdomar får förtroendet att synas, skapa och påverka växer tilliten i båda riktningar. Tilliten är avgörande, för det minskar på rädsla, skam och skuldkänslor som annars kan betunga ungdomar vilket kan tolkas från intervjun med Hassel:

”Vi kan sköta det, men så länge vi tänker på att vi inte stör eller skadar. För att det kan hända och då kanske vi tappar er tillit på oss. Att vi inte kan ta hand om en sak bara för att någon gjorde något fel.”

(Hassel, ungdomsgrupp 1, 20 maj 2025)

Hassels reflektion fångar det ömsesidiga beroendet mellan ansvar och tillit. Här blir trygg vuxennärvaro och tydliga ramar en förutsättning för att ungdomars frihet inte ska förväxlas med otrygghet. Detta påminner om ”Krabbhinksmentaliten” från filmen Bullets (2023) fast omvänt. Istället för att ungdomarna drar ner varandra för att de inte kan se varandra lyckas, är de istället rädda för att göra fel och konsekvenserna påverkar istället deras möjlighet till samvaro.

Bron mellan Anneroskolan och Dalhems centrum som rivits ned är ett exempel på åtgärd som vidtagits för att undvika ungdomsuppehåll och stök. Tidigare har ungdomar stökat här, vilket påverkat många andra ungdomar som sköter sig. Ett annat exempel är fritidsgården Multiteket, där ungdomar från Drottninghög och Fredriksdal inte har en fritidsgård längre. Det som lagts till i området och har för avsikt att kompensera bristen på offentliga platser för ungdomar är Helsingborgs allaktivitetshus Tryckeriet, men som inte lyckats

locka ungdomarna från DDF. De flesta ungdomar uttrycker att det är alldeles för komplicerat att hänga på Tryckeriet. Under intervjun med Helsingborgshem framgick det några anledningar till varför ungdomarna inte går till Tryckeriet:

”Det är kanske inte långt bort för oss vuxna, så för oss är det inga problem, men för dem upplevs det som 10km avstånd att korsa en gata. De är väldigt bekväma med att vara på sitt område.”

(Bylbyl, Helsingborgshem, 8 april 2025)

”(...) det är inte format eller uppbyggt på ett sätt de här ungdomarna kommer dit och bara är där. Utan du ska, ringa, du ska boka din aktivitet. Du ska dit med ett syfte. Det är jättekrångligt för ungdomarna.”

(Lutfi, Helsingborgshem, 8 april 2025)

Bygga tillitens infrastruktur handlar därför om att bygga tillit mellan ungdomar och vuxna lokalt först, innan platsen kan ta form. Genom att ge ungdomar en dedikerad plats som kan utvecklas över tid med hjälp av vuxna, kan ungdomars synlighet i det offentliga rummet normaliseras.

Mandat och mikromakt

För att delaktighet ska bli inflytande krävs mandat att påverka beslut och pröva idéer.

I intervjuerna med lokala aktörer framträder hur häng ofta missförstås och har blivit ett negativt laddat ord både från vuxnas och ungdomars perspektiv. Många tror att ungdomshäng leder till skadegörelser och negativa beteenden. Områdesvärdarna på Helsingborgshem förklarar detta på följande sätt:

”Det skapar ju en viss frustration hos ungdomarna. De får klagomål när dem hänger och då går dem till ett annat ställe och plötsligt får de klagomål där också. Det landar ju alltid i att de vänder sig till oss och frågar vart dem ska ta vägen och om lösningen är att dem ska sitta hemma. För dem vill ju inte störa någon egentligen, dem vill ju bara hänga men vart dem än är så är det någon på dem. Så det är svårt i dessa områden och specifikt på Drottninghög.”

(Lutfi, Helsingborgshem, 8 april 2025)

*”Vi har ju tillexempel ett gäng på Drottninghög som brukar hänga på en viss gård. Problemet med dessa områden är att det är otroligt tätt mellan byggnader och hänger man någonstans så gör man det mellan gårdarna och då stör du alltid hyresgäster.
(...) Deras avsikt är inte att störa någon, det är byggnadsstrukturen som inte tillåter häng.”*

(Bylbyl, Helsingborgshem, 8 april 2025)

Samtidigt påminner Fia på Idé A om att hängbehovet gäller för alla åldersgrupper, men är särskilt viktigt i övergången till självständighet:

”När du börjar frigöra dig lite från dina föräldrar i mellanstadieåldern. Då finns det ett jättestort hängbehov.”

(Fia, Idé A, 3 juni 2025)

När områdesvärdarna på Helsingborgshem pratar med ungdomarna om vad de vill ha får de oftast detta som svar:

”Ge oss en plats att vara på! Det är den mest vanliga kommentaren och den kommer från alla områden. Från Drottninghög säger de; ge oss en fritidsgård. Går du hit här på Dalhem säger de; Ge oss en plats som vi kan vara på kontinuerligt.”

(Bylbyl, Helsingborgshem, 8 april 2025)

”Kontinuerligt är lika med: de vill alltså ha nycklarna till fritidsgården.”

(Lutfi, Helsingborgshem, 8 april 2025)

Ungdomsgruppen på Helsingborgshem får möjlighet att styra vad de gör inom gruppen, men har en liten beslutspåverkan på deras offentliga miljö i området. Detta dels på grund av trånga bostadsgårdar och dels på grund av den negativa bilden av ungdomsuppehåll i offentliga rum.

För att gå från symbolisk delaktighet till verkligt inflytande (Arnstein, 1969) behövs därför lokala strukturer som fördelar makt i praktiken. Därför föreslås ett platsanknutet ungdomsråd på Drottninghög för ungdomarna på DDF. Där får ungdomarna roller, uppdrag, tid och en mikrobudget för att driva egna initiativ. Ungdomarna får mikromakt, genom att få ta del av små men konkreta beslutslägen (jämför Kronometern i Göteborg). Detta driver driver ansvarstagande,

kreativitet och lokal stolthet. Kommunens roll blir då istället möjliggörare genom att skapa förutsättningar för ungdomarnas platskapande, vilket framkom under intervjun med Christina på SBF:

”Nu jobbar vi även med att möjliggöra placemaking för andra genom att skapa placemakingprojekt”.

(Christina, SBF, 18 juli 2025)

Detta synsätt ansluter till Hagemanns (2025) idé om *landskapsdemokrati*, där demokratisk kompetens utvecklas genom handling i plats. Det handlar alltså inte bara om att få inflytande, utan att lära sig utöva det också.

Långsiktig förvaltning

Ungdomar möter ofta tillfälliga arenor för inflytande så som ungdomsgrupper, fritidsgårdar med begränsade tider. För att undvika att delaktighet stannar vid punktinsatser krävs **samverkansstrukturer** som förenar formellt och informellt samt säkrar kontinuitet och lärande över tid.

Den föreslagna platsbaserade samverkansmodellen hämtar inspiration från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF, 2023) modell för samverkan mellan offentliga aktörer och civilsamhället samt från konceptet Living Labs enligt Björgvinsson, Ehn & Hillgren (2012). Modellen organiseras som en cirkulär och lärande process, där varje fas bygger vidare på den föregående:

1. **Etablera tillit genom partnerskap** mellan Helsingborgshem, Idé A, Tryckeriet och det lokala ungdomsrådet.
2. **Ge mandat till ungdomarna** att fatta beslut genom mikrobudget och uppdrag.
3. **Samskapande och test**, där prototyper och idéer testas och utvärderas.
4. **Reflektion och lärande**, där erfarenheter dokumenteras och förs vidare till nästa cykel.

Tryckeriet kan fungera programansvarig medan det nedre torget blir en **förlängd arm** med bredare partnerskap. När trygghet, tillit och en kontinuitet etablerats kan tröskeln för ungdomarna att ta sig

till Tryckeriet minska. På så sätt skapas ömsesidig nytta mellan de två platserna, vilket är ett utbyte där kommunen vinner långsiktigt engagemang och ungdomarna får tillgång till fler rum för uttryck och gemenskap.

Modellen förvaltar inte bara rumsliga resurser utan också relationer, erfarenheter och lärande. På så vis blir ungdomars inflytande både synligt och hållbart. I förlängningen stödjer detta ungdomars välbefinnande, något som Wales (2024) kopplar till tillgången till rum för rörelse, social samvaro och återhämtning (Wales, 2024). Intervjuer med ungdomarna visar tydligt behovet av trygga och tillgängliga platser:

”Ja, på bussen, busstationer. Så vet jag inte var jag ska gå för att jag vill vara nära hemmet eller husen. Så jag går ut på busstationen och sitter där.”

(Deltagare 3, ungdomsgrupp 2, 23 maj 2025)

”En plats, en trygg plats för ungdomar. Jag känner till några personer som har problem hemma eller i skolan,

(...) De vill vara i en sån plats där de kan vara trygga.”

(Deltagare 6, ungdomsgrupp 2, 23 maj 2025)

Det handlar därmed inte enbart om att förvalta fysisk miljö, utan också om att förvalta relationer, minnen och gemensamma erfarenheter. Det nedre torget kan fungera som en arena för vardagligt häng och rörelse, medan det inre rummet erbjuder utrymme för skapande, reflektion och självförtroende. Tillsammans bidrar de till ökad livskvalitet och till att ungdomars röster blir hörda genom verkligt inflytande.

Genom de tre principerna visar Palimpsest hur ungdomars delaktighet kan förstås som **ett pågående samtal mellan rum, relation och ansvar**. Tillit möjliggör mötet, mandat ger rösten kraft och långsiktighet ser till att rösten fortsätter höras. Den relationsburna vuxennärvaron stärker trygghet och kontinuitet, vilket både främjar ungdomars kognitiva utveckling och fungerar som en skyddande faktor i vardagen (Wales, 2024).

Tillsammans bildar principerna en väv av sociala och rumsliga lager. Det blir ett levande palimpsest som växer och förändras i takt med de ungdomar som formar det.

Spänningar och risker

Trots potentialen i förslaget finns flera spänningar och risker som behöver hanteras för att modellen ska få långsiktig verkan. En central utmaning är att undvika **symbolisk inkludering**, det vill säga att ungdomar bjuds in till dialog utan att deras synpunkter leder till faktisk förändring. Som Arnstein (1969) beskriver i sin deltagandestege riskerar processer som saknar beslutsmyndighet att fastna på de nedre stegen, där medverkan sker utan verkligt inflytande. Om förslaget inte omsätts i **synliga handlingar**, finns risk för **besvikelse och förlorat förtroende**, vilket kan underminera hela idén om delaktighet. För ungdomar är det avgörande att delaktighet kopplas till tidsatta beslut, konkreta resultat och möjligheten att se sina idéer testas i verkliga miljöer, exempelvis genom 1:1 prototyper, vilket stärker känslan av ägandeskap och meningsfullhet (Chawla, 1992; Hagemann, 2025).

En annan spänning handlar om balansen mellan **kontroll och tillit**. Lieberg (1992) och Weller (2006) visar att ungdomars sociala praktiker formas i relation till trygghet och vardagliga rutiner där vuxnas närvaro kan upplevas både som stöd och som övervakning. Ett alltför kontrollerande arbetssätt riskerar att kväva initiativkraften, medan en alltför frånvarande vuxenvärld kan skapa otrygghet. Relationer bör därför byggas genom **förtroende och delad ansvarskänsla** snarare än genom regler och kontroll. Ett första steg är att etablera relationsbyggnade broar mellan ungdomsgruppen och lokala aktörer som på sikt möjliggör självorganisering.

Den täta bebyggelsen runt det nedre torget innebär även akustiska och rumsliga utmaningar. Även om torgets placering bakom Drottninghögsskolan fungerar som en naturlig barriär mot bostäder, kan ljud och aktiviteter ändå upplevas som störande. Detta illustrerar den **intressekonflikt** som Lieberg (1992) beskriver mellan ungdomars behov av sociala mötesplatser och vuxnas förväntningar på ordning och lugn i bostadsnära miljöer. För att minska risken för sådana konflikter kan akustiska lösningar, rumsliga avgränsningar eller tidsstyrda program bidra till att balansera olika behov och främja samexistens mellan boende och ungdomsverksamhet.

Ur ett **jämställdhetsperspektiv** framkom under studien att grabbdominans ofta begränsar tjejers deltagande. Detta kan

förebyggas genom egna tider, rum och format för tjejer som exempelvis särskilda kvällar eller mentorsledda aktiviteter för att skapa trygga och tillgängliga delrum (Lieberg, 1992; Weller, 2006).

Ytterligare en risk gäller **inflytande från starka grupper eller kriminella aktörer**. För att förebygga detta krävs tydliga roller, kontinuerlig vuxennärvaro och samverkan med polis och civilsamhälle. Det är däremot viktigt att platsen inte förlorar sin öppna och fria karaktär. En trygg miljö byggs upp genom närvaro och relation, inte genom övervakning (Hagemann, 2025).

Slutligen finns organisatoriska och ekonomiska risker. För att **undvika projektberoende finansiering** och säkerställa långsiktig förvaltning krävs formaliserade samverkansavtal mellan berörda aktörer samt en grundfinansiering för drift och utveckling. En utvärderingsmatris bör också tas fram som stöd för att löpande kunna följa, justera och utveckla verksamheten utifrån lärdomar och förändrade behov.

Genom att uppmärksamma dessa spänningar i ett tidigt skede kan det processinriktade ramverket tillämpas och utvecklas till en stark och förtroendeskapande struktur som främjar långsiktiga engagemang från vuxna såväl som ungdomar.

Teoretiska reflektioner och bredare implikationer

Studien bidrar med en teoretisk fördjupning av "mellanrummet" som analytiskt begrepp. I stället för att förstå mellanrummet som ett glapp mellan ambition och verklighet, kan det ses som ett öppet fönster för samskapande där dialog, delaktighet och lärande sker. Mellanrummet är inte en tom yta, utan **ett dynamiskt fält** mellan trygghet och frihet, struktur och improvisation, samt plan och praktik. Det är här som ungdomarnas erfarenheter möter de kommunala strukturerna och nya former av inflytande kan växa fram.

Lieberg (1992) beskriver hur ungdomars rörelsemönster och sociala aktiviteter uppstår just i dessa övergångszoner, mellan formella och informella rum där de kan skapa egna regler och betydelser. På liknande sätt menar Weller (2006) att ungdomars deltagande i staden

ofta sker "mellan" de etablerade systemen, vilket gör mellanrummet till en plats för både motstånd och möjligheter. I denna studie framträder mellanrummet därför som en social och rumslig resurs, snarare än en brist.

Genom att använda palimpsest som ramverk blir detta mellanrum inte statiskt, utan ett ständigt rum för lärande.

I ett bredare perspektiv bidrar studien till forskningen om deltagande, genom att visa hur ungdomar kan bli aktiva medskapare snarare än passiva mottagare av insatser. Palimpsest som metafor, ger stöder ett verktyg för att förstå delaktighet som en iterativ process (Vigianò, 2020). Palimpsest erbjuder därmed inte bara ett sätt att analysera Drottninghög, utan även en överförbar modell för platser där social tillit behöver byggas. Genom att uppmärksamma mellanrummens potential, snarare än att försöka bekämpa dem, skapar det en mer inkluderande demokrati, där vardagslivets röster kan bli en del av planeringen.

Metodologiska reflektioner och framtida forskning

Studiens kvalitativa upplägg har gett en djup förståelse för delaktighet, men också medfört vissa begränsningar. Urvalet var litet och tidsmässigt avgränsat, vilket gör att resultaten bör tolkas som indikativa snarare än generaliserbara. Samtidigt visar studien, i linje med Hagemann (2025), att även småskaliga processer kan fungera som katalysatorer för större förändring när de baseras på relationer och lokal förankring.

Analysen genomfördes iterativt, där tematisering av materialet växlade mellan empiri, teori och reflektion, vilket stärker studiens validitet (Creswell, 2013). Intervjuerna med lokala aktörer återkopplades för genomläsning, vilket minskade risken för feltolkning och ökade transparensen (Tracy, 2010). Detta var inte möjligt för ungdomsintervjuerna, då syftet var att hålla deltagandet enkelt och inte skapa en upplevelse av formell granskning.

Trovärdigheten bedöms som god genom metodtriangulering. Överförbarheten stärks genom rika miljöbeskrivningar och noggrann

redogörelse för kontexten kring Drottninghög. Forskningsdagboken har dessutom fungerat som ett reflexivt verktyg som synliggjort min egen position och tolkningsprocess (Tracy, 2010), vilket bidrar till studiens tillförlitlighet och autenticitet.

För framtida studier rekommenderas längre fältnärvaro, stegvis deltaganderekrytering, särskilt när samarbeten med lokala aktörer inte är möjlig. En säsongsvis upprepning av metoden skulle kunna fånga variationer i ungdomars användning av plats över tid, vilket knyter an till Chawlas (1992) resonemang om hur platsanknytning utvecklas genom återkommande erfarenheter. En sådan uppföljning skulle kunna undersöka hur ungdomars trygghet och tillhörighet förändras under olika faser.

Vid en framtida realisering av studiens föreslagna ramverk, rekommenderas en långsiktig forskning som följer och observerar utvecklingsprocessen över tid. En sådan aktionsbaserad forskning skulle kunna pröva hur ungdomars medskapande påverkar både platsens användning, sociala relationer, i linje med Hagemanns (2025) idé om landskapsdemokrati.

Det vore även värdefullt att jämföra resultaten med andra stadsdelar som har ungdomsråd eller platsbaserade samverkansmodeller, för att identifiera vilka strukturer som bäst stödjer ungdomars inflytande och ägandeskap (jfr Arnstein, 1969). Sådana jämförande studier kan bidra till att utveckla skalbara modeller för delaktighet i olika kommunala kontexter.

Ett annat område för framtida forskning är jämställdhet och genus, där särskild uppmärksamhet bör ges åt tjejers villkor och hur sociala normer påverkar deras tillgång till offentliga rum. Detta knyter an till Lieberg (1992) och Weller (2006), som båda lyfter hur kön, trygghet och gruppdynamik formar ungdomars närvaro i staden.

Slutligen kan framtida studier även fördjupa sig i digital delaktighet. Digitala verktyg och plattformar, exempelvis appar för kartläggning, röstning eller medskapande design. Detta kan stärka ungdomars roll som aktiva planeringsaktörer och bidra till nya former av demokratisk representation. Här kan inspiration hämtas från projektet D.O.T (Sweco, 2024).

Sammanfattningsvis kan framtida forskning fördjupa tre centrala spår:

1. **Långtidseffekter av ungdomars medskapande:** hur påverkas identitet och lokalt engagemang över tid?
2. **Implementering av platsbaserade samverkansmodeller:** hur kan dessa integreras i kommunala beslutsstrukturer?
3. **Digital delaktighet:** hur kan digitala verktyg stärka ungdomars inflytande i planeringsprocesser?

Avslutande reflektioner

Studien visar att delaktighet inte kan reduceras till metod eller form, utan är en levande praktik som kräver tid, tillit och gemensamt ansvar. När delaktighet förstås som en process snarare än ett projekt blir ungdomars röster hörda på riktigt och får möjligheten att synas. Genom att kombinera det processinriktade ramverket Palimpsest med den platsbaserade samverkansmodellen för Drottninghög, synliggörs hur deltagande blir en kontinuerlig rörelse istället för en punktinsats.

Detta öppnar för en ny syn på ungdomars roll i stadsutvecklingen. Inte som målgrupp, utan som medskapare av framtidens offentliga rum. Genom att ge dem mandat, ansvar och plats att uttrycka sig skapas förutsättningar för socialt lärande och demokratisk förankring på riktigt.

Drottninghögs nedre torg fungerar i detta sammanhang som mer än en fysisk yta. Torget blir en symbolisk arena där förtroende mellan ungdomar, vuxna och kommunala strukturer kan återuppbyggas. I förlängningen visar studien att stadsutveckling, när den sker i dialog med de som använder staden varje dag, också blir en gemensam berättelse om plats och tillhörighet. Det är i dessa berättelser, i mellanrummen mellan plan och praktik som framtidens offentliga rum formas.

Om inte ungdomarna tror på sig själva,
kommer ingen annan tro på dem heller!
Men vi kan skapa förutsättningarna...

(Bria, 2025)

Referenser

- Alvesson, M. & Sköldbberg, K. (2017). *Reflexive Methodology: New Vistas for Qualitative Research*. 3. uppl. London: Sage.
- Arnstein, S.R. (1969). *A Ladder of Citizen Participation*. Journal of The American Institute of Planners, Vol. 35 (4), s. 216-224.
- Björgvinsson, E., Ehn, P. & Hillgren, P.-A. (2012). *Design things and design thinking: Contemporary participatory design challenges*. Design Issues, Vol. 28 (3), s. 101-116.
- Braun, V. & Clarke, V. (2006). *Using thematic analysis in psychology*. Qualitative Research in Psychology, Vol. 3 (2), s. 77-101.
- Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 3. uppl. Stockholm: Liber
- Carmona, M., Heath, T., Oc, T. & Tiesdell, S. (2010). *Public Places, Urban Spaces: The Dimensions of Urban Design*. 2. uppl. Oxford: Architectural Press.
- Chawla, L. (1992). *Childhood place attachments*. I: Altman, I. & Low, S.M. (red.) *Place Attachment*, Vol. 14. New York: Plenum Press, s. 63-86.
- Crang, M. & Travlou, P.S. (2001). *The City and Topologies of Memory*. Environment and Planning D: Society and Space, Vol. 19 (2), s. 161-177.
- Creswell, J.W. (2013). *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches*. 3. uppl. Thousand Oak, CA: Sage
- Denscombe, M. (2018) *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 4 uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Flint Ashery, S. & Stadler, N. (2021). *Palimpsests and urban pasts: The Janus-Faced Nature of Whitechapel*. Memory, Identity, and Urban Change, PLOS ONE, vol. 16, nr 9.
- Hagemann, F.A. (2025). *Engaging with Young People in Shaping Sustainable Futures: Co-creation, Spatial Justice and Youth Agency in Planning*. [Doktoravhandling] Alnarp: Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU).
- Höglhammer, A., Muhar, A., Stokowski, P., Schauppenlehner, T. & Eder, R. (2018). *'Factors affecting adolescents' use of urban public spaces in their leisure time: an exploratory study from the city of Vienna'*, Local environment, vol. 23, no. 8, s. 814- 829.
- Jonsson, F. (2021) *Mellan lek miljö & vuxenvärld: hur Uppsala kommuns*

- riktlinjer kan stödja tonåringars användning av utemiljöer*. [Studentarbete]. Alnarp: Sveriges Lantbruksuniversitet.
- Lansdown, G. (2011). *Every child's right to be heard: A resource guide on the UN Committee on the Rights of the Child General Comment No. 12*. [PDF]. London: Save the Children UK. Tillgänglig på: <https://resourcecentre.savethechildren.net/pdf/5259.pdf> [Hämtad: 24 mars 2025].
- Leminen, M., Westerlund, M. & Nyström, A.-G. (2012). *Living labs as open-innovation networks*. Technology Innovation Management Review, Vol. 2 (9), s. 6-11.
- Lieberg, M. (1992). *Att ta staden i besittning: Om ungas rum och rörelser i offentlig miljö*. [Doktorsavhandling]. Lund: Institutionen för byggnadsfunktionslära, Arkitektursektionen, Lunds universitet.
- Matthews, H. (2003). 'Children and regeneration: Setting an agenda for community participation and integration', Children & Society, Vol. 17 (4), s. 264-276.
- Oldenburg, R. (1999). *The Great Good Place: Cafés, Coffee Shops, Bookstores, Bars, Hair Salons, and Other Hangouts at the Heart of a Community*. New York: Marlowe & Company
- Owens, P.E. (2002). *No teens allowed: The exclusion of adolescents from public spaces*. Landscape Journal, Vol. 21 (1), s. 156-163. Doi: 10.3368/lj.21.1.156 [Hämtad: 22 mars 2025].
- Pink, S. (2015). *Doing Sensory Ethnography*. 2. uppl. SAGE publications
- Silbereisen, R.K., Eyferth, K. och Rudinger, G. (1986). *Development as Action in Context: Problem Behavior and Normal Youth Development*. Berlin: Springer-Verlag. doi: 10.1007/978-3-662-02475-1.
- Ståhlbrand, I. (2024) *Metoder för att involvera barn i fysisk planering: en undersökning av projekt Gatulabba i Malmö*. [Studentarbete]. Alnarp: Sveriges Lantbruksuniversitet.
- Till, K.E. (2005). *The New Berlin: Memory, Politics, Place*. University of Minnesota Press.
- Tracy, S.J. (2010). *Qualitative quality: Eight "big-tent" criteria for excellent qualitative research*. Qualitative Inquiry, Vol 16 (10), s. 837-851.
- Vigianò, P. (2020). *Palimpsest Metaphor: Figures and Spaces of the Contemporary Project*. Urban Planning, Vol. 5 (2), s. 167-171.
- Voytenko, Y., McCormick, K., Evans, J. & Schliwa, G. (2016). *Urban living labs: Governing urban sustainability transitions*. Current Opinion in

- Environmental Sustainability, Vol. 22, s. 13-17.
- Wales, M. (2024). *Adolescent outdoor life and well-being*.
[Doktorsavhandling]. Alnarp: Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU).
- Weller, S. (2006). 'Situating (young) teenagers in geographies of children and youth', *Children's Geographies*, Vol. 4 (1), s. 97-108.
- Yin, R.K. (2018). *Case Study Research: Design and Methods*. 6. uppl. Los Angeles: Sage.
- Yin, R.K. (2013). *Kvalitativ forskning – från start till mål*. Lund: Studentlitteratur.

Elektroniska källor

- Allmänna arvsfonden (2025). *Gatulabba – vägar till rörelse och välmående*.
Allmänna arvsfonden [webbplats]. Tillgänglig: <https://www.arvsfonden.se/projekt/alla-projekt/projektsidor/gatulabba---vagar-till-rorelse-och-valmaende> [Hämtad: 2025-08-15].
- Ashing, I. (2010). *Ungdom och ungdomspolitik – ett svenskt perspektiv*. [PDF].
Stockholm: Ungdomsstyrelsen. Tillgänglig på: <https://www.mucf.se/sites/default/files/2013/04/ungdom-och-ungdomspolitik.pdf>. [Hämtad: 15 augusti 2025].
- Boverket (2025). *Vad är medborgardialog*. [webbplats]. Tillgänglig: https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/medborgardialog/vad_ar/ [Hämtad: 2025-08-13].
- Boverket (2023). *Barn möter politiken*. [webbplats]. Tillgänglig: <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/barnkonventionen/exempel/politiken/> [Hämtad: 2025-08-13].
- Creative Insights Studio. (2024). *Söderscen – Effektrapport 2024*. [PDF].
Helsingborg: Creative Insights Studio & Helsingborgsstad, Stadsbyggnadsförvaltningen.
- Forte (2023). *Fritidens betydelse för ungas psykiska hälsa*. [PDF]. Tillgänglig: https://forte.se/wp-content/uploads/2023/10/fort0098_fritidens-betydelse-fo-r-ungas-psykiska-ha-lsa-ta.pdf [Hämtad: 2025-02-10].
- Gatulabba (u.å.). *Gatulabba – metodbank för deltagande med barn och unga*.
Gatulabba [webbplats]. Tillgänglig: <https://gatulabba.se> [Hämtad: 2025-04-11].
- Göteborgs Stad (u.å.). *Rådet för barn- och ungdomsfrågor i Östra Göteborg*.
Göteborgs Stad. [webbplats]. Tillgänglig: <https://goteborg.se/>

- wps/portal/start/kommun-och-politik/kommunens-organisation/
forvaltningar-och-namnder/socialforvaltningen-nordost/lokala-rad-
--socialforvaltningen-nordost/radet-for-barn--och-ungdomsfragor-i-
ostra-goteborg [Hämtad: 2025-05-22].
- Göteborgs stad (2025). *Ungdomar gör sina röster hörda i egen podcast*. Vårt Göteborg. [webbplats] Tillgänglig: <https://vartgoteborg.se/p/ungdomar-gor-sina-roster-horda-i-egen-podcast/>. [Hämtad: 2025-08-29]
- Göteborgs stad (2018). *Ungdomar ges verkligt inflytande i Östra Göteborg*. Pressmeddelande. Mynewdesk. [webbplats]. Tillgänglig: <https://www.mynewdesk.com/se/goteborgsstad/pressreleases/ungdomar-ges-verkligt-inflytande-i-oestra-goeteborg-2469752> [Hämtad: 2025-05-22].
- H22 (u.å). *Drottninghög*. [webbplats]. Tillgänglig: <http://h22.se/drottninghog/> [Hämtad: 2025-04-18].
- Helsingborgshem (2024). *Stadsutveckling Drottninghög*. [webbplats]. Tillgänglig: <https://helsingborgshem.se/artikel/stadsdelsutveckling-drottninghog> [Hämtad: 2025-08-22].
- Helsingborgs stad (2025). *Idé A Drottninghög*. [webbplats]. Tillgänglig på: <https://helsingborg.se/uppleva-och-gora/ung-fritid/ide-a-drottninghog/> [Hämtad: 2025-04-11].
- Helsingborgs stad (2024). *Lägesbild över brottslighet och trygghet i Helsingborgs stad 2023/2024*. Helsingborg: Stadsledningsförvaltningen, Enheten för trygghet och säkerhet. [PDF]. Tillgänglig: https://media.helsingborg.se/uploads/networks/1/2024/05/lagesbild_over_brottslighet_och_trygghet_i_helsingborgs_stad_2023_2024.pdf [Hämtad: 2025-03-26].
- Helsingborgs stad (2021). *Drottninghög, Fredriksdal, Dalhem*. [webbplats]. Tillgänglig: <https://helsingborg.se/bo-bygga-och-miljo/bostader/bostadsomraden-och-samhallen/drottninghog-fredriksdal-dalhem/> [Hämtad: 2025-02-06].
- Helsingborgs stad (2018a). *Strukturbild Drottninghög*. [PDF]. Tillgänglig: <https://media.helsingborg.se/uploads/networks/1/sites/2/2019/02/pm-strukturbild-2018.pdf> [Hämtad: 2025-05-26].
- Helsingborgs stad (2018b). *Detaljplan för Drottninghög södra m fl, Drottninghögs centrum*. Dnr 359/2016. [PDF]. Tillgänglig: <https://media.helsingborg.se/uploads/networks/1/sites/2/2019/02/3-planbeskrivning.pdf> [Hämtad: 2025-08-26].
- Helsingborgs stad (u.å). *DrottningH*. [webbplats]. Tillgänglig: <https://>

- drottningh.helsingborg.se [Hämtad: 2025-03-16].
- Helsingborgs stad (u.å) *Aktivitetshuset Tryckeriet*. [webbplats]. Tillgänglig: <https://innovation.helsingborg.se/initiativ/aktivitetshuset-tryckeriet/> [Hämtad: 2025-05-04].
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) (2024). *Samverkansmodell för offentliga aktörer och civilsamhället 1.0*. [PDF]. Stockholm: MUCF. Tillgänglig på: https://www.mucf.se/sites/default/files/2021/11/mucf_samverkansmodell.pdf%20%286%29.pdf [Hämtad: 27 oktober 2025].
- Saccotelli, R.D., Ivansson, H., Mijanovic, J. & Hallgren, R.-A. (2019). *Häng som designmetod*. PLAN, 23 september. Tillgänglig på: <https://www.planering.org/plan-blog/2019/9/23/hng-som-designmetod> [Hämtad: 12 februari 2025].
- Sweco (2024). *Projektet D.O.T banar väg för ungdomsinflytande i hållbara stadsbyggnadsprojekt*. Nyhet, 12 juni 2024. [webbplats]. Tillgänglig på: <https://www.sweco.se/aktuellt/nyheter/projektet-d-o-t-banar-vag-for-ungdomsinflytande-i-hallbara-stadsbyggnadsprojekt/> [Hämtad: 2025-08-28].
- UNICEF Sverige. (2024). *Barnkonventionen – kort version*. [PDF]. Stockholm: UNICEF Sverige. Tillgänglig på: <https://www.unicef.se/barnkonventionen>. [Hämtad: 24 april 2025].
- Vetenskapsrådet (2024). *God forskningssed*. [PDF] Stockholm: Vetenskapsrådet. Tillgänglig på: <https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2024-10-02-god-forskningssed-2024.html>. [Hämtad: 2025-10-30].
- Vinnova (2025). *Bygg för framtiden: Redovisning av regeringsuppdraget*. Forskning och innovation för hållbart byggande. [PDF]. Stockholm: Vinnova. Tillgänglig på: <https://www.vinnova.se/contentassets/27221ab6bd45419cb576dc2fbc51c896/2022-00080-slutrapport-hallbart-byggande.pdf>. [Hämtad: 2025-08-28].
- Växtverket (u.å.). *Gatulabba*. Växtverket [webbplats]. Tillgänglig: <https://www.vaxtverket.se/projekt/gatulabba/> [Hämtad: 2025-02-11].
- Youth City Lab (u.å). *Youth City Lab*. [webbplats]. Tillgänglig på: <https://www.youthcitylab.org> [Hämtad: 2025-04-17].

Media

- Bullets (2023). Regi: Peter Pontekis [Film]. Sverige: [Thin Skin Films AB]. Tillgänglig via SF Anytime. Hämtad: [2025-08-20]

APPENDIX

Bilaga 1: Informationsblad och samtyckesblankett till studiens deltagare mellan 13-18 år.

Informationsblad, sida 1 av 4

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

"HÄNGPLATS"

EN STUDIE OM HÄNG FÖR UNGDOMAR PÅ DROTTNINGHÖG

Vill du vara med och dela dina åsikter på ett roligt sätt?
Jag vill gärna veta vad som händer där du hänger!

Masterarbete i landskapsarkitektur
Student: Sabrina Jenny Bria
Handledare: Maria Kylin

VAD BEHÖVER DU GÖRA?

1. **Ta foto** på de platser där du hänger under **6 dagar**, så man ser vad som händer (se exempel nedan)

2. **Skicka bilderna** till mig (Jenny) på något av följande:

 WhatsApp

 Instagram

 Snapchat

3. **Delta i en träff!**

När: Tis 20 maj kl. 18:30

Var: Vi bestämmer plats via Helsingborgshem!

Varför: Vi markerar platser på karta, sätter ord på bilderna, i grupp och individuellt & äter pizza!

Mån	Tis	Ons	Tors	Fre	Lör	Sön
						
						

VARFÖR GÖR JAG DENNA STUDIE?

MÅL

Jag vill testa ett sätt att "prata" med ungdomar och se om metoden fungerar bra.

Jag vill ta reda på hur ungdomar "hänger" på Drottninghög och vad ungdomar tycker är viktigt för att göra utomhusplatser bättre och roligare för dem.

SYFTE

Jag vill att ungdomar ska få sin röst hörd och vara med och påverka hur platserna i deras område ser ut.

Jag vill visa varför det är viktigt att skapa bra och roliga platser för ungdomar i staden.

TACK FÖR ATT DU VILL DELTA!

PRAKTISK INFORMATION

Dina foton och ljudinspelning sparas hos mig (Jenny) och raderas så fort mitt arbete har publicerats av universitetet.

Du kan när som helst välja att avbryta ditt deltagande.

Dina bilder kan användas i mitt arbete som publiceras, men inga ansikten kommer synas.

Under vår träff, behöver jag spela in samtalen för att komma ihåg vad som sagts.

Du kommer vara anonym i studien, dvs. ditt namn eller bild på dig kommer inte vara med.

KONTAKTUPPGIFTER

Några frågor kring studien, kontakta mig via mejl eller telefon:

XXXXXXXX

XXXXXXXX

Behöver du kontakta min handledare?

Skicka då ett mejl till:

XXXXXXXX

Samtyckesblankett till ungdomarna.

Den angivna titeln var preliminär och ändrades under studiens gång.

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Samtycke till att delta i projektet: Hängplats - en studie om häng för ungdomar på Drottninghög

☐ Jag samtycker till att delta i detta studentarbete och har fått information gällande studien.

I denna studie kommer jag att vara anonym men mina svar får visas med följande alias:

☐ Deltagare (nr)

☐ Annat: _____

Namn: _____

Ålder: _____

☐ Kille

☐ Tjej

☐ Annat alternativ

Datum: _____

Telefonnummer: _____

Bilaga 2: Intervjuguide - lokala aktörer

Intervju I – Helsingborgshem

Verksamhet: Helsingborgshem (kommunalt bostadsbolag).

Tidsåtgång: 75 min

Datamaterial: inspelat videosamtal, raderas efter publicering

Forskningsetik: Meddela när inspelningen börjar.

Intervjufrågor

1. Ni arbetar som områdesvärdar och områdesutvecklare för Helsingborgshem; vad är ert uppdrag?
2. Hur beskriver ni Drottninghög som ett utsatt område?
3. Vad innebär stämpeln ”utsatt område” för ungdomarna på Drottninghög?
4. Hur är ert möte med ungdomarna på DDF?
5. Hur upplever ni att ungdomarna påverkas av er närvaro?
6. Hur definierar ni begreppet ”hänga”?
7. Hur ser ”hänget” ut bland ungdomar 13–18 år på DDF idag?
8. Skiljer sig ”hänget” mellan tjejer och killar?
9. Vilka utmaningar ser ni på den sociala samvaron bland ungdomar på Drottninghög?
10. Vilka potentialer och kvaliteter finns bland ungdomarna på Drottninghög, som med rätta förutsättningar kan få utvecklas?
11. Vad är viktigt för att ”hänget” ska bli så bra som möjligt för ungdomar?
12. Vilka synpunkter och åsikter får ni höra från ungdomar?

Intervju II – Ide A på Drottninghög

Verksamhet: Ide A (kommunalt uppdrag, bibliotek med förvaltningssamarbete & kulturförvaltning)

Tidsåtgång: 45 min

Datamaterial: inspelat videosamtal, raderas efter publicering

Forskningsetik: Meddela när inspelningen börjar.

Intervjufrågor

1. IdeA är både ett bibliotek och mötesplats; berätta mer om ert uppdrag och din roll?
2. Vilka typer av aktiviteter anordnas för att främja gemenskap och livskvalité?
3. På vilket sätt är unga med och påverkar val av aktiviteter? Används ungdomsappen?
4. Vad är ungdomars respons på er verksamhet och hur är ert möte med dem?
5. Drottninghög kallas för ett riskområde, hur ser du på det?
6. Vad innebär stämpeln ”riskområde” för ungdomarna på DDF?
7. Hur definierar du begreppet ”hänga”?
8. Hur ser ”hänget” ut bland ungdomar 13–18 år på DDF idag?
9. Skiljer sig ”hänget” mellan tjejer och killar på Ide A, hur?
10. Vilka utmaningar ser du på den sociala samvaron bland ungdomar på Drottninghög?
11. Vilka potentialer och kvaliteter finns bland ungdomarna på DDF, som med rätta förutsättningar kan få utvecklas?
12. Vad är viktigt för att ”hänget” ska bli så bra som möjligt för ungdomar?
13. Vilka synpunkter och åsikter får ni höra själva från ungdomarna?

Intervju III – Stadsbyggnadsförvaltningen (SBF)

Verksamhet: Stadsbyggnadsförvaltningen (Helsingborgs stad, tjänstemän som arbetar med platsskapande i Helsingborg)

Tidsåtgång: 45 min

Datamaterial: inspelat videosamtal, raderas efter publicering

Forskningsetik: Meddela när inspelningen börjar.

Intervjufrågor

1. Skulle ni vilja presentera er kort och berätta om ert uppdrag i tjänsten?
2. Hur skulle ni definiera begreppet ”att hänga” och hur tror ni häng skiljer sig åt i olika åldrar?
3. Vilka utmaningar ser ni på den sociala samvaron bland ungdomar idag?
4. Skulle ni beskriva Drottninghög som ett utsatt område/riskområde idag?
5. Om ja, hur tror ni att denna stämpel påverkar ungdomarna som bor i området?
6. Tror ni att den negativa synen på ungdoms häng handlar om avsaknad av tillit från vuxna?
7. Kan en plats där ungdomar kan få uttrycka sin kreativitet öka förtroendet hos vuxna?
8. Hur ser ni på det nedre torget som en fysisk plats för ungdomar, där platsskapande och häng tillåts?
9. Vilka typer av platsskapande metoder används för att främja gemenskap bland ungdomar i åldern 13–18?
10. Vilka aktörer finns redan etablerade idag på Drottninghög som skulle kunna vara en del av utvecklingen av ett ”youth living lab” koncept?

Bilaga 3: Information och samtycke till lokala aktörer

Samtycke och information, sida 1 av 2

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

[Fakultet/Institution/centrumbildning]
[Ev. kompletterande text,
t.ex. befattningshavare]

SAMTYCKE OCH INFORMATION

20AA-MM-DD

Samtycke och information för deltagande och personuppgiftsbehandling i studentarbete vid SLU

När du samtycker till att delta i studentarbete **XX [ange arbetets preliminära titel]** innebär det att Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) behandlar dina personuppgifter. Att ge SLU ditt samtycke är helt frivilligt, men utan behandlingen av dina personuppgifter kan studentarbetet inte genomföras. Denna blankett syftar till att ge dig all information som behövs för att du ska kunna ta ställning till om du vill ge ditt samtycke till att delta i studentarbetet och till att SLU hanterar dina personuppgifter.

Behandlingen av dina personuppgifter sker med stöd av den rättsliga grunden samtycke. Du kan när som helst återkalla ditt samtycke utan att ange orsak, vilket dock inte påverkar den behandling som skett innan återkallandet. SLU är ansvarigt för behandlingen av dina personuppgifter, och du når SLU:s dataskyddsombud på dataskydd@slu.se. Din kontaktperson för detta arbete är student **[Namn på student, e-post]**. Du kan också kontakta handledaren **[Namn på handledare, e-post]**.

Vi samlar in följande uppgifter om dig: **Specificera kategorierna av uppgifter om personen som ska samlas in. Om det är osäkert, beskriv metoden och vilka uppgifter ni är intresserade av [Om ni utför en studie som innebär inspelning av något slag så specificerar ni det här].** Ändamålet med behandlingen av dina personuppgifter är att SLU:s student ska kunna genomföra sitt studentarbete **XX [ange arbetets preliminära titel]** med god vetenskaplig kvalitet. **Dina personuppgifter kommer inte att överföras till andra organisationer eller företag utanför SLU. [Om så kommer att ske, specificera de organisationer eller företag utanför SLU som du kommer att överföra personuppgifterna till, vare sig det är på papper eller digitalt.]**

Dina personuppgifter kommer att lagras till dess studentarbetet godkännts och betyget har registrerats i SLU:s studieregister. **Uppgifterna kommer därefter att gallras. Uppgifter du lämnar kan komma att användas i vidare forskningssyfte och lagras i så fall av SLU enligt gängse forskningsmetod. [Denna mening tas bort vid renodlade studentarbeten som inte ska ingå i vidare forskning.]** Uppgifterna kommer att hanteras så att inga obehöriga kan ta del av dem.

Samtycke och information, sida 2 av 2

Samtycke och information för deltagande och personuppgiftsbehandling i studentarbete vid SLU

Om du vill läsa mer om hur SLU behandlar personuppgifter och om dina rättigheter kan du hitta den informationen på www.slu.se/personuppgifter. Du har enligt lag rätt att under vissa omständigheter få dina uppgifter raderade, rättade, begränsade och att få tillgång till de personuppgifter som behandlas, samt rätt att invända mot behandlingen.

Om du har synpunkter kan du kontakta dataskyddsombudet på dataskydd@slu.se. Du kan vända dig med klagomål till Integritetsskyddsmyndigheten, imy@imy.se. Du kan läsa mer om Integritetsskyddsmyndighetens tillsyn på <http://www.imy.se/>.

☐ Jag samtycker till att delta i detta studentarbete och till att SLU behandlar personuppgifter om mig på det sätt som förklaras i denna text, inklusive känsliga uppgifter om jag lämnar sådana.

Underskrift

Datum

Namnförtydligande

Bilaga 4: En studie om 4K Fadez i Malmö.

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

More than just a barbershop Promoting social cohesion in mid-adolescents' communities

Sabrina Jenny Bria

Individual project, January 2025

LK0382 Landscape Architecture People and Environment

4K Fadez in Malmö
Photo: DreamHack

Tables of Content

PREFACE	3
INTRODUCTION	4
AIM AND PURPOSE	4
Research Questions	4
THEORETICAL FRAMEWORK	4
Well-being and The Role of Social Environments	4
Social Cohesion and Third Places	4
Urban Planning and Designing for Youth Well-Being	5
METHOD	5
Establishing Contact	5
Conducting the Interview	6
The 'Observation'	6
Documentation and Reflection	6
RESULT	6
A Community-Centered Barbershop	6
A Unique Atmosphere: Freedom, Music and Social Interaction	7
Role Models and Inspiring the Next Generation	7
A Gathering Space Beyond Haircuts	7
Future Visions: Expanding Opportunities for Youth	8
DISCUSSION	8
The Barbershop as an Alternative Third Place	8
Spatial Design and the Sensory Environment	9
Youth Empowerment and Role Models in Urban Spaces	9
Challenges and Future Considerations	10
Conclusion	10
REFERENCES	11
Online News Articles	11
Webpages	11
YouTube Videos	12
Personal communication	12

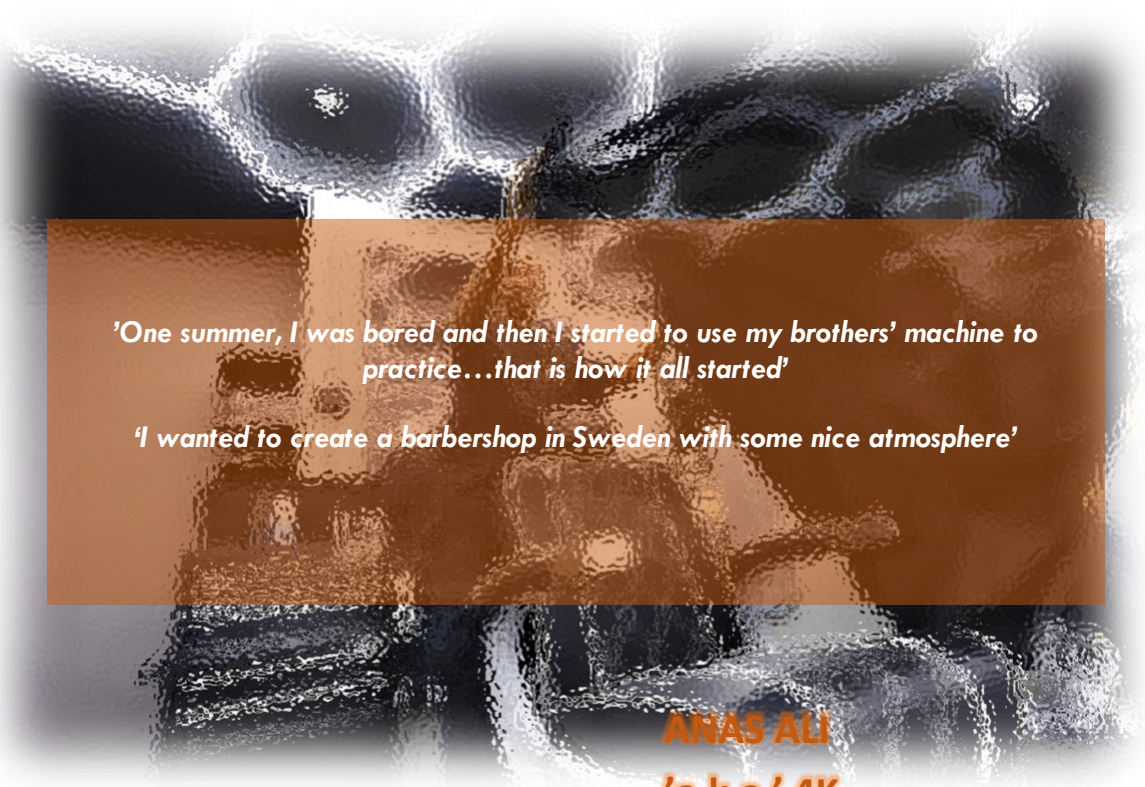
PREFACE

Children and young people have always been an intriguing group for me, even when I was an adolescent myself. During the course *People and Environment*, I found both inspiration and the courage to delve deeper into the relationship between adolescents' well-being and their surrounding environments.

Today, society faces challenges in addressing the effects of technology, screen time, and social media on young people. At the same time, we often emphasize the health benefits of outdoor environments.

This contrast led me to reflect on my own experiences – *what were my deepest desires as a young person?* I realized that, above all, I wanted to belong to a group of friends, engage in activities I enjoyed, and feel a sense of community.

Every time I passed by the newly opened barbershop, 4K Fadez – whether walking, biking, or driving, I was struck by the dynamic energy radiating from the place. My curiosity grew, and I am incredibly grateful to the owner, 4K, for welcoming me and taking the time to share insights about their unique and special place.

'One summer, I was bored and then I started to use my brothers' machine to practice...that is how it all started'

'I wanted to create a barbershop in Sweden with some nice atmosphere'

ANAS ALI
'a.k.a.' 4K

4K Fadez, barbershop in Malmö
Photo: Hussein El-alawi

INTRODUCTION

In recent years, concerns about the well-being of young people have grown, particularly in relation to increasing screen time and decreased engagement in physical and social environments (Wales, 2024). Despite extensive research on childhood and late adolescence, mid-adolescents (ages 14–17) remain an understudied group in environmental psychology (Twenge et al., 2019). This gap in research is particularly evident in the context of outdoor and social environments, where there are few dedicated spaces designed specifically for this age group (Karsten, 2005). As a result, many young people turn to alternative, informal environments to fulfill their social and psychological needs.

This study explores the social values of a third place among mid-adolescents. Using a case study approach, the research examines, 4K Fadez, a barbershop situated in Malmö that serves as an informal social hub for young people. The barbershop is particularly interesting as its owner is himself an adolescent, offering a unique perspective on youth-driven spaces and social cohesion.

AIM AND PURPOSE

By examine 4K Fadez, this study highlights the values and functions of alternative spaces. Understanding these spaces may provide new insights into how cities can better support young people's social and emotional needs in an era where digital distractions often become the first choice over in-person interactions (Wales, 2024). This research seeks to understand how such an environment may support the well-being of mid-adolescents and how the knowledge could be used to foster social environments for young people in Sweden.

Research Questions

1. How does the owner of 4K Fadez perceive and experience, the barbershop in relation to the user's well-being, sense of belonging and social interactions?
2. In what ways can insights from youth-driven third places inform urban planning and the design of social environments to better support mid-adolescents' emotional and social needs?

THEORETICAL FRAMEWORK

The research is grounded in a theoretical framework that explores key studies in environmental psychology and landscape architecture that supports young people's sense of belonging, identity formation and emotional support. For this study, previous research and theories, establish a foundation for analyzing youth-driven places and their role in fostering well-being.

Well-being and The Role of Social Environments

Well-being among mid-adolescents is increasingly a hot topic due to the rise of digital distractions, social isolation and the lack of dedicated physical spaces allowing youth interactions (Wales, 2024). Psychological well-being is deeply connected to a sense of belonging, access to safe and inclusive spaces and opportunities for unstructured social interaction (Prohansky, Fabian, & Kaminoff, 1983). As Elands et al. (2019) argue, promoting social cohesion through accessible well-designed environments can increase well-being and foster positive social interactions among young people.

Social Cohesion and Third Places

Social cohesion, defined as the strength of relationships and trust within a community, plays a key role in adolescent well-being

(Forrest & Kearns, 2021). When young people lack access to community spaces, they may experience social fragmentation, loneliness and reduced civic engagement (Putnam, 2000).

Third places, as described by Oldenburg (1999), are informal gathering spaces outside of home (first place) and school/work (second place), which serve as crucial sites for social interaction, identity formation, and community-building. Steigemann (2019) highlights that third places, such as barbershops, cafés and parks, provide important values. These spaces become essential for practicing community, allowing youth to develop a sense of agency, autonomy and identity within a shared social setting (Wales, 2024; Steigemann, 2019).

Urban Planning and Designing for Youth Well-Being

Research has emphasized the importance of designing spaces that encourage social interaction, inclusivity and engagement with the physical environment (Gehl, 2011; Francis & Lorenzo, 2006). When cities don't provide such spaces, young people often turn themselves to digital distractions or feel disconnected from their environments they need, which can according to Wales (2024), negatively impact their mental health and community involvement.

Understanding the role of third places in fostering well-being and social cohesion is crucial for developing inclusive, resilient and youth-friendly urban environments.

METHOD

This study employs an empirical case study approach to examine the relationship between physical and social environments and their impact on mid-adolescents' well-being, focusing on the chosen barbershop,

4K Fadez in Malmö. Case study is a reliable method, allowing for an in-depth exploration of a real-world context (Steigemann, 2019). By analyzing this third place, the study aims to provide valuable insights into how alternative urban spaces can support environments for young people.

To gain a deeper understanding of 4K Fadez, before conducting the interview, a thoroughly background study was carried out. This included searching online for newspapers articles, identifying collaborations, reading about 'fade' as a hair style, reviewing previously recorded interviews and following the barbershop's social media on Instagram to stay updated on real-time activities. Based on these insights, a semi-structured interview was designed and conducted with the owner. Following the interview, the also researcher carried out a first-hand observation that was conducted by the researcher while receiving services in real time to capture the social dynamics of the space.

The case study method complements existing research on traditional public spaces and institutional settings, offering a deeper understanding for alternative social environments (Oldenburg, 1999; Owens, 2002).

Establishing Contact

The owner was approached directly at the barbershop, as this was considered the most effective way to initiate a conversation in a natural setting, instead of the initial thought of writing an explaining e-mail, that was sent later for practical reasons. The owner was open, welcoming and enthusiastic about participating in the study. As a gesture of appreciation for his time and contribution, the owner was offered a gift card. The date for the interview was initially set for 6th of January, but due to inconvenience, it was cancelled. The interview was later rescheduled and

held on the 20th of January at their barbershop where the observation also took place.

Conducting the Interview

The interview took place in a separate room within the barbershop, providing a private yet informal setting. The atmosphere was welcoming, professional and down to earth, allowing for an open and relaxed conversation. The interviews were recorded using an iPhone, with permission obtained from the owner, who, as a 19-year-old could provide informed consent.

The 'Observation'

Beyond the interview, the researcher actively engaged with the space by receiving services from one of the employees. This firsthand experience allowed for a deeper understanding of the social dynamics, interactions and the overall atmosphere of the barbershop this day. Conversations with the staff, including the person braiding the researcher's hair, further enriched the insights into how the space fosters connection and well-being among its visitors.

Documentation and Reflection

The recorded interview was transcribed afterwards to enable a more thorough analysis of the conversation. As it was challenging to take notes during the 'observation', immediate reflections were documented right after. This approach ensured that key observations, emotions and insights were captured.

RESULT

The result of the case study on the barbershop 4K Fadez, are presented thematically, based on various sources. Sveriges Radio (2023) highlights the popularity of the 'fresh fade' haircut trend, among young males and its cultural significance. 4K Fadez Academy (2024)

provides information into the educational aspect of the barbershop, offering training for aspiring barbers and fostering skill development. Sydsvenskan newspaper (2024) discusses the founder Anas Ali's rise to fame, including his experiences cutting high-profile athletes and his social media influence. YouTube interviews (2023a; 2023b), personal interview with Anas Ali (2025) and observation, capture the atmosphere within 4K Fadez, bringing up its role as a social hub where young people gather not only for haircuts but also for conversation, gaming and community-building.

Presenting the data in a thematic order allows for a structured discussion of these findings in the next section of this study.

A Community-Centered Barbershop

4K Fadez is more than just a barbershop; it serves as a vibrant community space where young people gather not only for haircuts but also for social interaction, entertainment and mentorship (4K Fadez Academy, 2024; Youtube, 2023b). The owner, Anas Ali, initially pursued football but found his passion in cutting hair, which ultimately led him to shift his focus entirely to barbering. His natural sociability and strong network of friends provided him with an initial customer base, which has since expanded more with time. The shop's clientele consists mostly of young people between the ages of 8 and 20, many of whom are football players. It is common for entire teams to visit together, which changes the dynamic as a social hub in a drastic way. On certain days, older clients' visits, preferring quieter moments during the weekdays rather than the busy weekends (Ali, 2025).

All staff members at 4K are also young, with the youngest trainee being 14 and the oldest barber being 23. All staff members have been knowing each other since

childhood, and they enjoy working together now (Ali, 2025).

Grand opening with a gathering for both staff and customers.
Photo: Sydsvenskan, 2024.

A Unique Atmosphere: Freedom, Music and Social Interaction

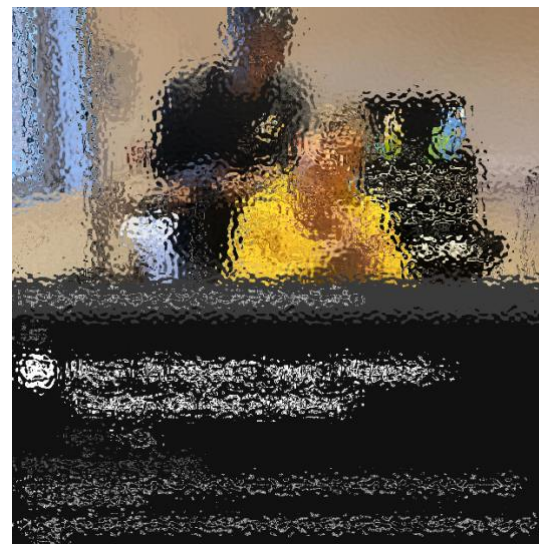
Unlike traditional barbershops, 4K Fadez promotes an open and relaxed atmosphere (YouTube, 2023a; YouTube, 2023b). Customers are free to play their preferred music at high volume, contributing to a lively and dynamic space. The shop also features an Xbox-sponsored gaming room, where visitors can play video games or watch football matches together (Ali, 2025). Anas Ali's approach to designing this space was influenced by his own experiences and preferences as a young person. He deliberately avoided creating a conventional barbershop experience, instead he aimed for a space that encourage interaction, entertainment and relaxation. Many customers come simply to hang out, even if they don't have an appointment. The barbershop has become a place for discussion, whether it is about football, relationships, or personal struggles (Ali, 2025; YouTube, 2023b).

Role Models and Inspiring the Next Generation

4K Fadez has had a significant impact on how other mid-adolescents perceive

barbering as a profession. Traditionally, many youths associated success exclusively with football, but Anas Ali's journey demonstrates an alternative path to achievement (Ali, 2025). His growing popularity, particularly after cutting the hair of NBA player Kevin Durant and gaining traction on TikTok, has inspired others to explore barbering (Sydsvenskan, 2024). As a result, some mid-adolescents who never considered this career are now enrolling in barbering academies that also are offered at 4K Fadez (Ali, 2025).

Beyond the barbershop, Anas Ali has also engaged with the community through different collaborations. One of the collaborations have been with DreamHack, cutting on festivals as BigSlap but also cutting hair at youth recreation centers for two years in collaboration with the municipality of Malmö (Sveriges Radio, 2023). His work in these spaces has been well received and appreciated among young people.

Anas being a role model for the next generation.
Photo: David Ritcher, Sveriges Radio 2023.

A Gathering Space Beyond Haircuts

The barbershop is not only a workplace for Anas Ali, but also a second home where he spends time even on his days off. The bonds formed within this space extend

beyond professional relationships, with friends and former clients offering support in various ways, such as helping with electrical work in the shop (Ali, 2025). The environment at 4K Fadez is also shaped by evolving trends, particularly the popularity of specific hairstyles. The "Bellingham cut" has become one of the most requested styles among mid-adolescents, a football player in English football league. The conversations at the shop continue seamlessly from one visit to the next, making it a familiar and comfortable space for clients (Ali, 2025).

Future Visions: Expanding Opportunities for Youth

Looking ahead, Anas Ali envisions further expansion including a luxury barber van to provide mobile services (Ali, 2025; YouTube, 2023b). This is like a concept he tried at a place he worked on before opening his own place. It was successful and appreciated. His goal is to continue fostering a space where mid-adolescents feel welcomed, supported and inspired. While the shop currently lacks an outdoor gathering area due to space limitations and potential concerns from neighbors, he still sees potential in how this outdoor environment could look like in the future and how this could contribute to an even more inclusive and pleasant space for his visitors (Ali, 2025).

DISCUSSION

Ultimately, 4K Fadez stands as a prove of informal third places in fostering social cohesion, mentorship and personal growth among young people. By providing a space where youth can connect, express themselves freely and explore new career possibilities, the barbershop serves as an important model for future urban youth spaces. Anas Alis work in spaces outside of

his barbershop has further reinforcing the importance of accessible youth-friendly environments. As the barbershop culture has become a place for discussion, it opens the opportunity for mid-adolescents to share and seek support in an informal setting. The fact that the employees also are young, it creates a shared understanding between employees and customers, further strengthening the sense of community.

The Barbershop as an Alternative Third Place

The concept of "third places" (Oldenburg, 1999) refers to informal social spaces beyond the home (first place) and workplace or school (second place), where individuals can gather, interact and build community. 4K Fadez aligns with this concept by serving as a youth-driven third place, where mid-adolescents engage in both structured and unstructured social interactions. Unlike traditional third places such as cafés or parks, the barbershop merges personal grooming with a dynamic social atmosphere, offering young people a space for both self-care and community engagement.

This alternative third place fosters social cohesion (Elands et al., 2019) by providing a setting where young people can share experiences, form relationships and receive mentorship in an informal setting. The findings highlight that beyond getting a haircut, many young customers visit the barbershop to spend time with friends, play video games and engage in discussions on topics ranging from football to personal challenges. Such interactions contribute to a sense of belonging, reinforcing previous studies on the role of third places in youth well-being (Wales, 2024).

Spatial Design and the Sensory Environment

The physical and sensory design of 4K Fadez plays a crucial role in shaping the social dynamics within the space. Unlike traditional barbershops, which often prioritize efficiency and customer turnover, 4K Fadez embraces a more vibrant and participatory atmosphere. Music, for instance, is an integral part of the experience, with customers having the freedom to select and play their preferred tracks which according to Gifford (2014) explains that auditory stimuli have been shown to influence mood and social behavior in public spaces.

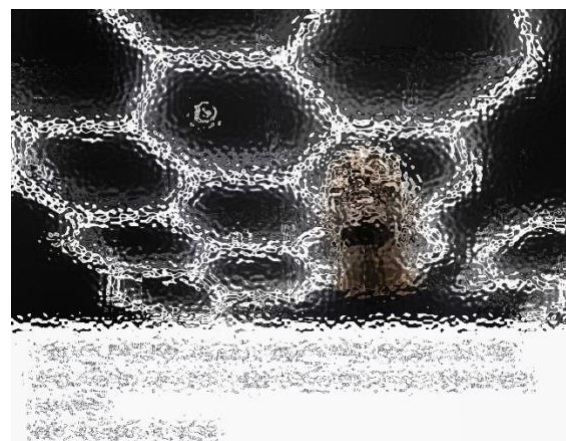
The presence of a gaming room, provided through a sponsorship with Xbox, further enhances the shop's appeal as a multifunctional space. This feature encourages longer stays and strengthens the shop's role as an informal gathering space, like how seating arrangements and interactive elements in urban parks influence social interaction (Gehl, 2011). By not having any strict behavioral rules also fosters a sense of personal agency, making the space feel inclusive and adaptable to different social needs. However, the absence of an outdoor gathering space, due to shared courtyard with neighbors and a narrow pedestrian street, restricts opportunities for customers to socialize beyond the shop's interior and digital world of screens and distractions. Francis et al. (2012) explains that semi-public outdoor areas can enhance social interactions, especially for young people who benefit from flexible and adaptable spaces. An outdoor seating area or a redesigned streetscape could further support the barbershop's role as a community hub, which also could be the first way on promoting social places for adolescents.

Youth Empowerment and Role Models in Urban Spaces

One of the key findings in this study is how 4K Fadez serves as an informal mentorship space. The shop is not only run by young people but also attracts a clientele that seeks guidance, representation and inspiration. The presence of young barbers, and Anas Ali looking for employees in the beginning of their career to grow together fosters a peer-learning environment. This reflects on the importance of youth-led initiatives in urban spaces, where informal leadership can significantly impact social development and self-efficacy (Owens, 2002).

Anas Ali's personal journey, from aspiring football player to entrepreneur, demonstrates alternative pathways to success beyond conventional sports or academic routes. His visibility on social media platforms has played a significant role in redefining the perception of barbering among young people, which highlights how online platforms extend the influence of physical places by fostering virtual communities and engagement (Wales, 2024).

The role of 4K Fadez shows the close link between both place attachment and identity formation (Gifford, 2014), where several young customers, who previously had no interest in barbering wanted to enroll in barber academies.

Anas recognizing support from his family, friends and fans on his success.

Photo: Hussein El-alawi, Sydsvenskan, 2024.

Challenges and Future Considerations

Despite its success, it was notable that many of the customers were sitting with their phones while waiting. The shop's popularity has led to occasional overcrowding, hence the importance of spatial interventions such as more variation in gathering areas that could be suitable for adolescents depending on the mood.

Another topic is the gender dynamic within the barbershop as the space is predominantly male dominated. Even though Anas Ali have made effort in bringing in a female hairdresser, not many young female adolescents feel comfortable entering the barbershop. A consideration for the future would be to influence female participation in public places by inviting more female braiders to join the barber van vision.

Conclusion

The case of 4K Fadez illustrates how alternative third places can significantly contribute to social cohesion, mentorship and youth empowerment in urban environments. By integrating elements of social interactions, self-expression and career development, the barbershop serves as a model for informal gathering spaces that support mid-adolescents' well-being.

From an environmental psychology perspective, the success of 4K Fadez highlights the importance of sensory environments, place attachment and social connectivity in shaping experiences. Meanwhile, from a landscape architecture standpoint, the study shows the need for adaptable, youth-friendly urban spaces that go beyond traditional parks and recreational youth centers.

As cities continue to evolve, integrating such alternative social spaces into urban

planning strategies could enhance social sustainability and community engagement. This case study gives an insight on how cross-border collaborations can play a vital role in fostering dynamic social spaces. By integrating urban planning with streetscape design and engaging private businesses in municipal partnerships, such as the envisioned barber van, public spaces for mid-adolescents could be transformed creating more inclusive and interactive environments.

REFERENCES

- Cele, S. (2006). *On Foot in the City of Children: An Explorative Study of Young Pedestrians' Space Use and Place Experience in Stockholm, Sweden*.
- Elands, B. H. M., Peters, K. B. M., & Buijs, A. E. (2019). *Promoting Social Cohesion and Increasing Well-being: The Role of Nature in Urban Public Spaces*.
- Forrest, R., & Kearns, A. (2001). Social cohesion, social capital and the neighborhood. *Urban Studies*, 38(12), 2125-2143.
- Francis, M., & Lorenzo, R. (2006). Children and city design: Proactive process and the 'public imagination'. *Journal of Urban Design*, 11(1), 1-23.
- Gehl, J. (2011). *Life Between Buildings: Using Public Space*. Washington, DC: Island Press.
- Gifford, R. (2014). *Environmental Psychology: Principles and Practice* (5th ed.). Colville, WA: Optimal Books.
- Karsten, L. (2005) 'It all used to be better? Different generations on continuity and change in urban children's daily use of space', *Children's Geographies*, 3(3), pp. 275-290.
- Mehta, V., & Bosson, J. K. (2018). Third places and the social life of streets. *Environment and Behavior*, 50(2), 202-225.
- Oldenburg, R. (1999). *The Great Good Place: Cafés, Coffee Shops, Bookstores, Bars, Hair Salons, and Other Hangouts at the Heart of a Community*. New York: Marlowe & Company.
- Owens, P. E. (2002). *A Place for Adolescents: The Power of Research to Inform the Built Environment*.
- Proshansky, H. M., Fabian, A. K., & Kaminoff, R. (1983). Place-identity: Physical world socialization of the self. *Journal of Environmental Psychology*, 3(1), 57-83.
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*. New York: Simon & Schuster.
- Steigemann, M. (2019). *The Places Where Community is Practiced: How Store Owners and Their Businesses Build Neighborhood Social Life*. Springer.
- Thompson, C. W., & Bell, S. (2020). *Activity, Exercise, and the Planning and Design of Outdoor Spaces*. Routledge.
- Twenge, J. M., Spitzberg, B. H., & Campbell, W. K. (2019). Less in-person social interaction with peers among U.S. adolescents in the 21st century and links to loneliness. *Journal of Social and Personal Relationships*, 36(6), 1892-1913.
- Wales, M. (2024). *Mid-Adolescents' Subjective and Perceived Well-Being: A Psychological and Environmental Perspective*. [PhD Thesis].
- Online News Articles**
- Sveriges Radio (2023) *Heta trenden bland killar: fresh fade på fredagar*. Available at: <https://sverigesradio.se/artikel/heta-trenden-bland-killar-fresh-fade-pa-fredagar> (Accessed: 16 December 2024)
- Sydsvenskan (2024) *Malmökillen Anas, 19, har klippt NBA-proffs och har en halv miljon TikTok-följare – nu startar han eget*. Available at: <https://www.sydsvenskan.se/2024-10-11/malmokillen-anas-19-har-klippt-nba-proffs-och-har-en-halv-miljon-tiktok-foljare-nu-startar-han-eget/> (Accessed: 16 December 2024).
- Webpages**
- 4K Fadez Academy (2024) *About Us*. Available

More than just a barbershop
Promoting social cohesion in mid-adolescents' communities

Sabrina Jenny Bria

at: <https://4kfadezacademy.com/pages/about-us> (Accessed: 16 December 2024).

YouTube Videos

YouTube (2023a) *Dialogiskt intervju med Anas Ali – 4K Fadez* [YouTube video]. Available at: <https://www.youtube.com/watch?v=tJ2pwZAY6z8> (Accessed: 17 December 2024).

YouTube (2023b) *Barber van vision – framtidens mobila frisörsalong* [YouTube video]. Available at: <https://www.youtube.com/watch?v=0Y8mLw78Qnk> (Accessed: 18 December 2024).

Personal communication

Anas Ali, owner of 4K Fadez barbershop in Malmö. 2025. Interview 20th of January 2025.